

kvitance, buďtež tak zvané kvitance prozatimné, jaké vydávají podnikatelové staveb a továrníci na částky zálohou jim dané za provedené práce resp. dodávky, poplatku podrobeny dle částek poukázaných bez ohledu na to, že vydá se kvitance na celou sumu obdrženou, a že dle této částky úhrnkově podrobí se poplatku skúlovému.¹⁸⁾

Obdržecí potvrzení od poplatku osvobozená v. § 194.

Poplatek procentový.

Předměty poplatku procentového.

§ 67.

I. Úplatné převody věci nemovitých.

1. Veškery úplatné převody věci nemovitých, v zemích rakouských jsoucích, pak převody služebnosti požívání a užívání věci těchto, necht' převody ty se stauou bez intervence neb s intervencí úradů veřejných (veřejné dražby).¹⁹⁾

Různost právních důvodů nemá zde na poplatnost právního jednání žádného vlivu; nerozhoduje

¹⁸⁾ Pol. saz. ^{30/47} a).

¹⁹⁾ Nař. m. l. ze dne 29. července 1893 č. 11.702. (Přil. p. Hor. Rak. č. 11. str. 92.)

¹⁾ Změn. pol. saz. ^{95/88} B) z r. 1862 a pozn. 4. k téže pol.

²⁾ Zde bude potřeba potřeba důkladně uvažovati, zda-li jde skutečně o služebnost požívání neb požívání věci nemovité, zda-li jest totiž skutečně dán základ pro poplatek procentový. Tak bylo na př. vysloveno, že smlouvy uzavřené mezi obcí neb fondem kostelním a jednotlivými osobami v přímě přeměchání ploch pro hroby neb hroby, nemají býti předmětem poplatku procentového, nýbrž pouze poplatku skúlového (dle skály II.), poněvadž podobnými smlouvami nenabývá se ani vlastnictví věci movité neb nemovité, ani služebnosti požívání neb užívání věci nemovité. (Srv. výn. mín. ltu. ze dne 7. listopadu 1878 č. 22.174. — Přil. p. Čechy č. 14, str. 77; p. Mor. č. 1, str. 3 z r. 1879; p. Hor. Rak. č. 3, str. 12 z r. 1879; p. Kraj. č. 3, str. 14 z r. 1879; p. Kor. č. 3, str. 21 z r. 1879.)

Zde bude potřeba míti povždy na zřeteli, že dle § 509, v. z. o. jest služebnost požívání právo, brání požitky z cizí věci beze všeho omezení, sčítie podstaty, a že ve smyslu § 521, v. z. o. všude máme služebnost bydlení tenkrát, když kdo komu propůjčí právo, užiti k své potřebě veškeré neb jednotlivé obytné části stavení, co právo věčné, proti každému držiteli stavení účinné.

tedy, zdali převod opírá se o smlouvu kupní,³⁾ o smlouvu směnnou,⁴⁾ o narovnání,⁵⁾ o smlouvu v přičině doživotního důchodu,⁶⁾ o smlouvu v přičině pořízení výměnku za úplatek,⁷⁾ atd.

Výjimku z pravidla tohoto tvoří pouze smlouvy o plat za dědičné užívání povrchu nemovitosti (smlouvy o dědičný pacht, o dědičný násed, o dědičný úrok) a lenní listy, které jsou předměty poplatku škálového. (§ 51.)⁸⁾

Jako každá výjimka vůbec, tak i tato musí přísně býti vykládána a proto lze řaditi mezi předměty poplatku škálového pouze smlouvy, na kterých se řečené právní poměry zakládají, a proto budiž za předmět poplatku procentového považováno právní jednání, kterýmž kdo své vlastnictví požitěčně jinému neb vrchnímu vlastníku zpět postupuje aneb kterýmž vrchní vlastník přenechává za úplatek ku propůjčenému již vlastnictví požitěčnému též vlastnictví vrchní.⁹⁾

Přenášení kupního práva na věci nemovité pokládá se za přenášení věci samé.¹⁰⁾

Předpokládaje, že ve smlouvě kupní neb odevzdávací pro osobu třetí vymíněná služebnost výhradního neb společného užívání bytu s odevzdávajícím a pod. do veřejných knih se vložil, bude tím sebou dán dle zákona předmět poplatku procentového, což ovšem v každém jednotlivém případě sluší dle daných okolností posouditi. (Srv. rozh. mín. řn. ze dne 15. září 1873 č. 23.207. — Příl. p. Mor. č. 7, str. 30 z r. 1874; p. Hor. Rak. č. 1, str. 4 z r. 1874.)

³⁾ Změn. pol. saz. $\frac{95}{100}$ B) z r. 1862.

⁴⁾ Změn. pol. saz. $\frac{80}{97}$ B) z r. 1862.

⁵⁾ Pol. saz. $\frac{77}{100}$ b) popl. zák.

⁶⁾ Změn. pol. saz. $\frac{40}{50}$ G) b) z r. 1862.

⁷⁾ Pol. saz. $\frac{100}{10}$ popl. zák.

⁸⁾ Pol. saz. $\frac{5}{50}$, $\frac{10}{67}$, $\frac{77}{20}$ pop. zák.

⁹⁾ V případech posledních budiž ku vyměření poplatku za základ vzata hodnota vlastnictví neomezeného, a byl-li ze smlouvy emfiteutické zapraven poplatek škálový, nelze tento odraziti od poplatku procentového. (Rozh. mín. řn. ze dne 20. srpna 1851 č. 47. — Sb. norm. p. Čechy č. 176, str. 238.)

Podobně bylo vysloveno, že dle všeobecných pravidel mělo též býti předmětem poplatku procentového právní jednání (prodej, směna, darování a pod.), kterým se převádělo vrchní neb požitěčné vlastnictví lenní od držitele na osobu třetí; a taktéž měla míti platnost všeobecná pravidla, a měl míti místo poplatek procentový, když v případě neb pro případ smrti přešlo vrchní neb požitěčné vlastnictví lenní na dědice posledního držitele neb na jejich právní nástupce. (Rozh. mín. řn. ze dne 10. dubna 1852, (ř. z. č. 92.)

¹⁰⁾ Pozn. 3. ku změn. pol. saz. $\frac{61}{65}$ z r. 1862.

Co nutno míti za věc nemovitou, ustanovují zákony občanské a politické.

2. Poplatek obnáší $3\frac{1}{2}\%$ mimo 25% přírůzku, dohromady tedy $4\cdot375\%$ převedené hodnoty.¹¹⁾¹²⁾

3. Při smlouvách směnných, jejichž předmětem jsou věci nemovité, má býti vyměřen poplatek $3\frac{1}{2}\%$ kromě 25% přírůzky jako při převezech úplatných.

Co do hodnoty, která ku vyměření tohoto poplatku má býti za základ vzata, budíž rozeznáváno:

a) zdali věci směněné mají stejnou hodnotu, či

b) zdali směněné věci jedné strany mají hodnotu větší, nežli věci strany druhé.

V případech ad a) budíž za základ vzata polovice hodnoty každého předmětu směněného; a v případech ad b) budíž vzata za základ: z) polovice hodnoty věci, jež jest hodnoty nižší, a β) celá hodnota věci, jež jest hodnoty vyšší, po srážce částky sub z) vyšetřené a poplatku podrobené.¹³⁾

4. Při úplatných převezech nemovitosti, které z ohledů veřejných cestou vyvlastnění mohou býti vynuceny, na př. při úplatném nabytí pozemků potřebných pro stavbu železnic, pro veřejné cesty, ulice a pod., má býti placena a to nabyvatelem věci pouze polovice poplatku uvedeného. — Dále má při železnicích zvlášť polovice tu býti vyměřena pouze z hodnoty toho, co stalo se vlastnictvím železnice a nikoliv též z hodnoty toho, co bylo sice koupeno, avšak jsouc v cestě trati železniční aneb v čáře požární, musilo býti zbořeno. — Jest-li osoba nabývající v podobném konkrétním případě od placení poplatku osvobozena, na př. obec, nabyví pozemku pro nutné rozšíření

¹¹⁾ Popl. zák. § 5. C) 1), pak pol. saz. ²⁷/₁₀₅ b) popl. zák., změn. pol. saz. ⁴⁰/₆₇ (4) b); ³⁷/₁₀₅, A) 2) a); pol. saz. ⁸⁷/₃₀₅, c) a u) popl. zák.; změn. pol. saz. ⁸⁰/₆₇ B); ⁹⁰/₁₀₅, B); pol. saz. ¹⁰⁶/₁₁₀ popl. zák.

¹²⁾ Ku veškerým poplatkům procentovým byla eis. nařízení ze dne 17. května 1859 (ř. z. č. 89) zavedena mimořádná přírůzka, která zákonem ze dne 13. prosince 1862, § 2. (ř. z. č. 89) všeobecně byla stanovena 25% poplatku řádného.

Kde při pozdějším stanovení výměry poplatku procentového nemá míti místa vybití zmíněné přírůzky mimořádné, musí moment tento vždy zvlášť býti vytknut, na př. při poplatku z výher loteriích, ze sázek při dostizích, regatách a pod.

¹³⁾ Změn. pol. saz. ⁸⁰/₆₇ lit. B) z r. 1862; a pozn. k téže pol.

ulice a p., odpadá tím veškerá povinnost ku placení poplatku z tohoto jednání právního.¹⁴⁾

Při směnných smlouvách mezi obcemi a vůbec tělesy autonomními a osobami soukromými sluší tedy rozeznávat, zda-li *a)* tělesům autonomním příslušelo právo expropiační nebo *b)* ne a pak, zdali co směnou smlouvou bylo nabyto, věnováno bylo *α)* účelem veřejným (co statek veřejný) neb *β)* účelem jiným. V případech ad *a)* *α)* neplatí těleso autonomní vůbec poplatek a v případech *b)* *α)* platí pouze polovicí a v případech ostatních platí dle všeobecného pravidla. Když by na př. při směnné smlouvě hodnota nemovitosti, jakou nabylo těleso autonomní, jehož se dotýče, činila 800 zl. a hodnota nemovitostí druhou stranou nabyté 1000 zl., sluší vyměřiti poplatok procentový: *a)* když tělesu autonomnímu přísluší právo expropiační z 1000 zl. — $\frac{800}{2} = 600$ zl; *b)* když ale nepřislúší právo expropiační podobně jak v případě *a)* z 600 zl. a mimo to z $\frac{800}{2} = 400$ zl.¹⁵⁾

5. Plné výměře poplatku $3\frac{1}{2}\%$ (mimo 25% přírůzku) mají býti podrobeny nemovitosti, na základě společenské smlouvy do společenství statků mezi živými dané.¹⁶⁾

Výjimku od tohoto pravidla — co do výměry poplatku — při úplatných převodech nemovitostí smlouvami svatebními v § 75.

§ 68.

II. Bezúplatné převody.

Předmetem poplatku procentového jsou:

1. Bezúplatné převody (darování)

a) věcí movitých, však jen tenkráte, byla-li o tom sepsána listina aneb má-li se státi odevzdání věci teprv po smrti dárce;¹⁷⁾ pak

¹⁴⁾ Pol. saz. $\frac{20}{100}$ fl popl. zák. — Nař. mín. fin. ze dne 18. července 1854 č. 26.787. (Věst. m. l. č. 57, str. 426). — Nař. mín. fin. ze dne 12. srpna 1893 č. 33.019. (Věst. mín. fin. č. 43, str. 391.) — V též: § 203, lit. b).

¹⁵⁾ Nař. mín. fin. ze dne 12. ledna 1895 č. 42.197. (Přil. k věst. mín. fin. č. 1, str. 4.)

¹⁶⁾ Popl. zák. ukazovka sazby: „Společenství statků“ (Gütergemeinschaft — Gemeinschaft des Eigenthums); pozn. t. ku změn. pol. saz. $\frac{30}{100}$.

¹⁷⁾ Zák. ze dne 13. prosince 1862; § 4. (č. z. č. 89).

b) bezúplatné převody věci nemovitých, v zemích rakouských jsoucích, a služebnosti požívání a užívání věci těchto, necht' převod majetku děje se mezi živými nebo pro smrt, a necht' se takový v případech druhých zakládá na posledním pořízení, na smlouvě nebo na zákoně.²⁾³⁾

2) Popl. zák. § 1. A) 1) 2); § 5. C) 1—3); pol. saz. $\frac{4}{100}$ B); $\frac{87}{100}$ a) a b) popl. zák.; zůdn. pol. saz. $\frac{87}{100}$ A) 1) a B) z r. 1862; — cis. nař. ze dne 19. března 1853 (č. z. č. 53).

3) Popl. zák. uvádí v pol. saz. $\frac{4}{100}$ 1) a 2) zvlášť za předměty poplatku z darování: Bezúplatně poskytované příspěvky vydržovací, podpory, pak zřeknutí se práv ve prospěch druhého aneb postoupení a bezúplatně poskytnutí užívání, požívání aneb jiné bezúplatně poskytnuté služebnosti. Vyjmenování těchto případů není však nijak taxativní a účelem toho jest pouze, odstraniti možné snad pochybnosti o poplatnosti jednání druhá těchto.

Podobně bylo notou min. fin. knín. voj. ze dne 10. srpna 1851 č. 25.969. (Felsenbrunn I. č. 197) vysloveno, že bezúplatně zřízení svatební jistoty od jinou, nežli ze jmění též osoby, jejíž výživa v případě ovdovění a po dobu trvání tohoto pojištění býti má, dlužno pokládati za předmět poplatku procentového, poněvadž se toto právní jednání jeví eo převod majetku, kterým se nabývá právo k důchodu. Jistota tato může býti dána buď ženichem neb osobou, ku kladení věna podle zákona povinnou, aneb osobou, které povinnost taková zákonem uložena nebyla. V prvním z těchto tří případů sluší se zachovati dle ustanovení, jaká platí pro svatební smlouvy (§ 50.); z převodu majetnosti lidíž však poplatek zapraven teprv, když stane se událost (úmrť), v jejíž příčině věnovací listinou bylo učiněno opatření. V případě druhém a třetím lidíž naloženo dle ustanovení, jaká vůbec mají platnost pro převody majetnosti bez úplatku. Byla-li svatební jistota poskytnuta za úplatek, platí eo do poplatků zásady stanovené pro převody majetku za úplatek; má tedy místa poplatek procentový dle předcházejícího odstavce I. (§ 67.), jde-li o věc nemovitou, aneb poplatek škalový, jde-li o věc movitou.

Dále bylo vysloveno, že po různu může za darování býti považováno, když osoba třetí, nejsoucí kontrahentem, převeze kupní cenu zcela neb částečně ku zapravení eo rukojmě a plátee. Když by na př. nezletilému, pro něhož koupí obse jeho neb osoba třetí nemovitost, uložena byla povinnost, zapraviti kupní cenu ze svého. K tomu by bylo potřebí svolení úřadu poručenského. Nebylo-li svolení to dáno, aneb nebylo-li za ně ani žádáno, lze všim právem předpokládati, že otcem neb osobou třetí zmíněnému nezletilému synovi kupní cena byla darována, což přijati nevísi nijak na svolení úřadu poručenského. — Ovšem může pak za darování považována býti pouze částka, která zůstala po odečtení břemen, skutečným kupcem (nezletilým) převzatých. (Rozl. min. fin. ze dne 5. února 1858 č. 6164. — Příl. p. Štyr. č. 3, str. 11.)

2. Poplatek obnáši.

a) z hodnoty všech bez úplatku převedených věcí po srážce všech dluhů a jiných závazků, jež na nabyvatele přešly,⁴⁾ a jež nejsou pouhá obmezení práva

Nejde-li o osobu nezletilou neb o osobu, nejsoucí svéprávnou vůbec, nelze míti v podobných případech převzetí placení ceny kupní osobou třetí za domněnku darování a nelze-li toto jinak prokázati, nemá míti místa poplatek procentový (z darování), nýbrž pouze poplatek skálový. (Srv. rozl. mín. fin. ze dne 27. března 1857 č. 2449. — Příl. p. Štyr. č. 15, str. 63.)

Taktéž nemá býti považováno za darování, co novicka přinese v čenem klášteru ženskému, jeví-li se toto býti náhradou za vydržovací náklad osoby přijaté, a není-li klášter povinen, přijímatí členy řeholní bezúplatně. (Srv. rozl. mín. fin. ze dne 12. listopadu 1864 č. 38.924. — Příl. p. Štyr. č. 11, str. 32 z r. 1865; p. Kraj. č. 17, str. 88 z r. 1865; p. Korut. č. 15, str. 58 z r. 1865; p. Hor. Rak. č. 2, str. 7 z r. 1866; p. Tyr. č. 21, str. 55.)

⁴⁾ Při převedech věcí nemovitých možno přihlížeti ke dluhům a břemenům pouze tehdy, pokud vážly na nemovitosti té doby, od které nabyvatel věci byl oprávněn, žádali za její odevzdání (§ 18.). (Srv. též nář. spr. s. ze dne 28. ledna 1879 č. 181. Budw. III. 409.)

Zda-li dluhy, břemena a pod. na obdařeného také skutečně přešly, jest lhostejno, poučevadž stačí, když podle smlouvy a útoence darujícího na obdařeného přejíti měly. (Srv. nář. spr. s. ze dne 8. února 1887 č. 433. Budw. XI. 3380.) Za to má býti přihlíženo ku všem závazkům, s (zeela neb částečně) bezúplatným převodem věcí spojeným, tedy nejen ke dluhům, nýbrž také k voškerému konání, které obdařenému navzájem bylo uloženo. Taková konání vzájemná mohou býti závazky,

1. jaké si dáree sám vyhradil pro sebe, neb

2. závazky takové, jimiž povinen jest jiným, neb

3. závazky dáreeem vyhrazené pro osoby, jimž ničím není povinen.

Závazky v případech sub 1. a 2. uvedené co závazky povinné nejsou darem a proto také žádným předmětem poplatku z darování či z převodu bez úplatku; v případech ad 3. máme však bezúplatný převod, který jest předmětem poplatku dle osobního poměru dáree k obdařenému, t. j. k osobě, již dáree co vyhradil, aniž by jí čím byl povinnován.

Záleží-li jistě vyhrazení v pouhém obmezení práva vlastnického buďsi pro dáree, buďsi pro osoby jiné, buďž jednáno dle zásad, pro vyměření poplatku při některých způsobech odkazů vyslovených (§ 71. odst. 15.). Vyhrazuje-li si tedy dáree co dočasně, buďž poplatek ze zavazene částky dle osobního poměru dáree k nabyvateli vyměřen, avšak placen teprv, když vyhrazení takové pomine. (V. § 165.). (Cís. nař. ze dne 19. března 1853, § 1. odst. 3, § 2. odst. 4. a 5. č. z. č. 53.)

Možnou výjimku od ustanovení tohoto v. § 74.

Pořizení výměnku při odevzdání nemovitosti se strany odevzdávajícího pro sebe a pro manželku v případě, že by jej přežila, má býti po-

vlastnického ve prospěchu dárcové, 1, 4 neb 8°/_o mimo 25°/_o přírážku, dohromady tedy 1¹/₄, 5 neb 10°/_o dle osobního poměru obdarěného, dědice neb odkazníka k dárci neb zůstaviteli,⁵⁾ a sice:

1. Jedno procento s 25°/_o přírážkou, či 1¹/₄^o/_o:

a) mezi manžely, v době obdarování neb v době smrti zůstavitelovy nerozloučenými.

Manželé rozvedení nejsou ještě manžely rozloučenými; darování mezi manžely rozvedenými náleží pod tento odstavce, a má proto býti podrobena poplatku 1°/_o či 1¹/₄^o/_o.⁶⁾

Darování mezi ženichy a nevěstami sluší považovati co dar mezi manžely.⁷⁾

β) Mezi rodičema a dětmi, jak manželskými tak nemanželskými a jejich potomky.

Zákon nečiní žádného rozdílu mezi matkou neb otcem nemanželského dítěte a vyžaduje pouze, by osobní poměr mezi nemanželským dítětem a jeho otcem neb matkou náležitě byl prokázán.⁸⁾

Co zeťové a snachy dostanou od tehánů neb od tchyn, neb od rodičů tehánových neb tchyniných, pak děti od rodičů nevlastních neb od děda nebo báby nevlastní, sluší považovati co do poplatku za převody mezi

sladnější, totiž pořízení výměnku pro manželku považováno za darování pro případ smrti, když splněny jsou následující podmínky:

a) když manželka smlouvu sebou podepsala,

b) když nepřislůž jí právo na zaplacení ze smlouvy svatební a

c) když nepřináleželo jí spoluvlastnictví reality odevzdané. (Rozh. mín. fin. ze dne 30. března 1859 č. 7949. — Příl. p. Štyr. č. 16, str. 58. — dlo. ze dne 21. října 1863 č. 41.687. — Příloha p. Štyr. č. 37, str. 138. — dlo. ze dne 29. listopadu 1862 č. 47.092. — Příl. p. Štyr. č. 44 str. 150.)

⁵⁾ Cis. nař. ze dne 19. března 1853, § 1. odst. 1. a 2. a § 2. odst. 1. (č. z. č. 53.)

⁶⁾ Rozh. m. f. ze dne 11. června 1865 č. 10.223. (Příl. p. Tyr. č. 16, str. 37; p. Štyr. č. 35, str. 129; p. Kor. č. 29, str. 112 a p. Kraj. č. 23, str. 118). Věci § 115. v. o. z. lze ovšem o rozloučených manželech mluvíti pouze při konfessích nekatolických.

⁷⁾ Nař. m. f. ze dne 26. dubna 1854 č. 14.614. (Věst. m. f. č. 35, str. 257). Nebyl-li sňatek uzavřen, buďž předepsaný neb zaplacený poplatek odepsán a po případě vrácen. (Nař. m. f. ze dne 11. července 1854 č. 28.235. — Věst. m. f. č. 55, str. 414.)

⁸⁾ Rozh. m. f. ze dne 12. dubna 1853 č. 12.695. (Sb. norm. p. Čechy č. 157, str. 271.)

rodičema a dětmi; co však darují děti rodičům nevlastním, zeťové a snachy svým tetánům a tetyním, nepovažováno co dar pro rodiče pokrevní. Táz ustanovení platí pro bezúplatné převody mezi osobami uvedenými v případě smrti.⁹⁾

γ) Mezi zvoliteli, zvolitelkami a zvolenci i jejich potomky,¹⁰⁾ konečně

δ) mezi zůstavitelem a osobami, kteréž k tomuto stojí v poměru služebném,¹¹⁾ a to v případech sub α—γ bez obmezení výšky hodnoty, v případech sub δ) uvedených pouze pokud, pokud dědičtí neb odkaz neobnáší větší důchodu než 50 zl. ročně, aneb pokud neobnáší odkázaná jistina více než 500 zl.

Převyšuje-li při osobách v služebném poměru k zůstaviteli jsoucích zůstavený roční důchod 50 zl. neb zůstavená jistina 500 zl. a má-li tedy dle následujících odstavců 2. a 3. vyměřen býti 4⁰/₁₀₀ neb 8⁰/₁₀₀, resp. 5 neb 10 procentový poplatek z darování, nemá poplatkem limto zůstavená částka nikdy ztenčena býti pod 495 zl. 25 kr., nemá totiž odkazníkovi takovému v těch případech vybýti méně, než-li kdyby mu pouze 500 zl. bylo odkázáno či darováno.¹²⁾

Výhoda tato byla vyslovena pro dary, jež přecházejí se zůstavitele na osoby, jsoucí k němu v poměru služebném, a nelze jí co výjimku z pravidla rozšiřovati na podobná darování mezi živými. Je-li darování mezi živými vůbec předmětem poplatku, nemá služební poměr obdařeného k dárci žádného vlivu na výměru poplatku.

2. Čtyři procenta s 25⁰/₁₀₀ přírůzku či 5⁰/₁₀₀ mezi jinými příbuznými, počítajíc v ně i bratrance a sestřence.

⁹⁾ Nejv. rozl. ze dne 31. srpna 1858 (č. z. č. 138). — Nař. m. f. ze dne 3. srpna 1859 č. 28.516. (Věst. m. f. č. 42, str. 320; příl. p. Mor. č. 14, str. 27); — nař. m. f. ze dne 4. srpna 1859 č. 34.834 a ze dne 1. června a 20. října 1860 č. 17.064 a 58.135. (Viz „Das Gesetz vom 9. Februar 1850“, úř. vyd. z r. 1886 str. 240 a 276); — dlo ze dne 24. června 1861 č. 32.363. (Příl. p. Mor. č. 6, str. 28.)

¹⁰⁾ Rozl. m. f. ze dne 23. června 1858 č. 31.140. (V. „Das Gesetz vom 9. Februar 1850“, úřední vyd. z r. 1886 str. 241 a 276.)

¹¹⁾ Za osoby, v poměru služebném stojící, lze míti též dělníky a dělnice, při hospodářských strojích stále zaměstnané. (Šrov. nář. spr. soudu ze dne 30. prosince 1884 č. 2699 (Budw. VIII. 2347).)

¹²⁾ Nař. min. fin. ze dne 6. dubna 1854 č. 27.412. (Věst. min. fin. č. 53, str. 398.)

Mezi příbuzenstvem manželským a nemanželským nebudiz činěn rozdíl.¹³⁾

3. Osm procent s přírážkou 25⁰/₀ či 10⁰/₀ ve všech ostatních případech.¹⁴⁾

Příznivější výměra poplatku z darování spočívá dle uvedeného na svazku manželském a skutečném bližším neb dalším příbuzenství, pročez není vyloučena možnost, předepsati 8⁰/₀ resp. 10⁰/₀ z bezúplatných převodů nebo-li darování mezi osobami, které obyčejná mluva za příbuzné pokládá, totiž mezi dětmi dvojích rodičů, kterým ani otec není společný, ani matka společná, na př. mezi dětmi z prvního manželství a z manželů, již co osoby ovdovělé druhý sňatek spolu uzavírají. — Bezplatné převody mezi osobami, jež mají pouze otce společného neb matku společnou, budlež podrobeny poplatku 4⁰/₀ (mimo 25⁰/₀ přírážku).¹⁵⁾

Při substituci fideikomisární (§ 608. v. o. z.) budiz po smrti dědice fideuciárního co do výměry poplatku povždy přihlíženo k osobnímu poměru substituta k tomu, kdož fideikomisární substituci nařídil.¹⁶⁾

Pro výměru poplatku při fideikomisech a seniorátech jest rozhodujícím osobní poměr mezi posledním držitelem fideikomisu neb seniorátu a jeho novým nabyvatelem¹⁷⁾ a při úplném neb částečném vydání odu-

¹³⁾ Výměra 4, resp. 5⁰/₀ má tedy míti místo pouze v případech, kde převádí se bezúplatně majetnost s dárcem aneb zůstavitelem

a) na jeho bratry a sestry,

b) na potomky jeho bratrů a sester,

c) na bratra a sestry osob, z nichž on pochází a

d) na jeho bratrance a sestřenice v užším smyslu slova, t. j. na syny a dcery bratrův a sester jeho rodičů. (Rozh. m. f. ze dne 6. dubna 1852 č. 41.825. Sb. norm. p. Čechy č. 210, str. 437. — Rozh. m. f. ze dne 2. srpna 1856 čis. 26.389. Příl. p. Štyr. č. 29, str. 131. V. též: „Das Ges. v. 9. Februar 1850; úř. vyd. z r. 1886, str. 277.)

¹⁴⁾ Pol. saz. ¹/₁₀₀ B) I., II. a III. popl. zák. a zučn. pol. saz. ⁵/₁₀₀ B) a) — d) z r. 1862.

¹⁵⁾ Srov. rozh. m. f. ze dne 17. srpna 1863 č. 38.252. — (Příl. p. Štyr. č. 21; p. Dalm. č. 16, str. 110.)

¹⁶⁾ Nař. m. f. ze dne 7. května 1855 č. 1032. (Věst. m. f. č. 25, str. 204.) Srov. též nář. spr. s. ze dne 16. června 1877 č. 807 a ze dne 9. listopadu 1886 č. 2890. (Budw. I. 95, X. 3240.)

¹⁷⁾ Nař. m. f. ze dne 7. května 1855 č. 1032. (Věst. m. f. č. 25, str. 204.) — dto ze dne 30. června 1855 č. 25.179 (f. z. č. 119).

mřelé pozůstalosti cestou milosti má býti vyměřen poplatek dle osobního poměru té osoby, které se od eráru pozůstalost vydá, k osobě zůstavitele, necht bylo povoleno vydání před nebo po inkamerování.¹⁸⁾

§ 69.

Výměra poplatku při bezúplatných převodech věci nemovitých.

Jest-li předmětem zcela neb částečně bezúplatného převodu věc nemovitá, sluší vedle dávky 1, 4 neb 8⁰/₀, nebo s přírážkou 1¹/₄, 5 neb 10⁰/₀, totiž vedle t. zv. poplatku z darování (§ 68. odst. 2.) platiti ještě t. zv. poplatek z převodu nemovitosti, necht stal se převod mezi živými neb v případě smrti.

Poplatek tento vyměřuje se dle hodnoty převedené nemovitosti, tedy bez srážky na ní vázoucích dluhů, závazkův a p., a obnůsí při převodech zcela neb částečně bezúplatných

a) mezi osobami shora sub 1. z—7 (§ 68. odst. 1.) uvedenými, kde má býti placen z částky bezúplatně převedené pouze 1 resp. 1¹/₄⁰/₀ co poplatek z darování, necht převod uděl se mezi živými neb v případě smrti, 1¹/₂⁰/₀ mimo 25⁰/₀ přírážku, dohromady tedy 1875⁰/₀ co poplatek z převodu nemovitosti; a

b) při převodech mezi osobami jinými

α) z nezavazené částky hodnoty, totiž z obnosu bez úplatku nabytého, ze kterého dlužno platiti poplatek 1⁰/₀, 4⁰/₀ neb 8⁰/₀ neboli 1¹/₄⁰/₀, 5⁰/₀ neb 10⁰/₀ ještě 1¹/₂⁰/₀ či s přírážkou. 1875⁰/₀, a

β) ze zavazené částky hodnoty nemovitosti 3¹/₂⁰/₀ a s přírážkou 25⁰/₀ dohromady 4375⁰/₀. 1) 2) 3)

¹⁸⁾ Rozh. m. f. ze dne 2. února 1863 č. 56.745. (Pril. p. Štyr. č. 8, str. 28; p. Kor. č. 24, str. 95.) — dto ze dne 30. června 1865 č. 26.253. (Pril. p. Štyr. č. 25, str. 104; p. Kor. č. 24, str. 93; p. Kraj. č. 25, str. 126.) — dto ze dne 3. září 1871 č. 24.504. (Pril. p. Dol. Rak. č. 4, str. 11; p. Hor. Rak. č. 13, str. 60; p. Štyr. č. 2, str. 7 z r. 1872; p. Dalm. č. 41, str. 116.) — dto ze dne 26. března 1885 č. 9426. (Pril. p. Hor. Rak. č. 12, str. 62; p. Štyr. č. 3, str. 7; p. Kraj. č. 8, str. 30; p. Čechy č. 6, str. 23.)

1) Pozn. 3. k pol. 4⁰/₀ pop. zák.; pozn. 1. k změn. pol. ⁵⁷/₁₀₆ z r. 1862; eis. nař. ze dne 19. března 1853, § 3. (r. z. č. 53).

Vyměření poplatků při zřízení nadací.

Zásad pro převody bez úplatku právě uvedených má býti též šetřeno při zřízení nadací, t. j. vě-

²⁾ Vůči ustanovení cis. nař. ze dne 19. března 1853, § 3., že má poplatek $1\frac{1}{2}\%$ uložen býti ku zapravení „nabyvateli věci aneb jinému oprávněnému“, nastala pochybnost o tom, zdali při bezúplatných převodech v případě smrti má býti vzata za základ pro vyměření poplatku $3\frac{1}{2}\%$ též hodnota reality, která srovnává se s odkazy, které z téže hodnoty reality mají býti vyplaceny. — Zde sluší uvést, že poplatek z odkazu na dle zákona posilňovací pouze odkazníka a nikoliv nabyvatele věci, že však odkazníkoví nelze uložiti ještě jiný poplatek, necht pak se mu dostane odkaz z hotovosti po ruce jsoucí neb z výmězku věci za přičinou splnění ustanovení zůstavitelových prodané a že jinak pro nabyvatele nemovitosti zůstává břemeno totéž, ať má býti uhrazováno z titulu práva dědičného neb z jiného důvodu právního; a uváží-li se to, nelze nalézt příčiny, pro které by zákon na nabyvatele nemovitosti rozdílne chtěl uváděti dávky dle toho, zda-li určitá částka má býti placena jako odkaz, či jako jiné passivum.

Slovy „jiný oprávněný“, jak uvedena jsou v § 3. cis. nař. ze dne 19. března 1853, lze tedy vyrozuměti pouze poživatele neb jinou osobu k nemovitosti samé oprávněnou, nikoli však odkazníka, kterémuž posledním pořízením bylo pouze propůjčeno právo, žádati z povšechné pozůstalosti částku určitou. (Srov. nař. m. l. ze dne 1. května 1857 č. 40.385. — Věst. min. fin. č. 21, str. 169.)

³⁾ Zákon poplatkový ze dne 9. února 1850 rozeznává převody nemovitosti za úplatek mezi živými, kde může býti placeno, jak až posud, $3\frac{1}{2}\%$ z hodnoty věci převedené (pol. saz. $\frac{65}{100}$), pak převody bezúplatně buď mezi živými neb v případě smrti. Zde měl býti placen poplatek z hodnoty věci bezúplatně převedené $1\frac{1}{10}$, $4\frac{1}{10}$ neb $8\frac{1}{10}\%$ dle (osobního) poměru nabyvatele k dárci neb zůstaviteli, a byla-li věc převedená věcí nemovitou, měl býti mimo $1\frac{1}{10}$, $4\frac{1}{10}$ neb $8\frac{1}{10}\%$ ještě placen poplatek z hodnoty věci nemovité $1\frac{1}{2}\%$ bez rozdílu, zda-li převod stal se mezi rodiči a dětmi, či mezi osobami cizími.

Ustanovení toto jevílo se býti velmi často velkou ujmu, a můžeme říci, křivdou při převodech nemovitosti mezi rodiči a dětmi vůbec a při převodech nemovitosti venkovských zvláště, poněvadž jmenovitě při obyvateľstvu rolnickém velmi zřídka stává se, že majetek přejde od rodičů na děti teprv po smrti rodičů. Pravidlem jest, že při obyvateľstvu tom již za živa postupují rodiče své jmění jednomo ze svých dětí, poukávavše ostatní děti s určitými podíly na nastupujícím a vymíňivše sobě ve formě tak zvaného výměnku jakous takous existenci; a taktéž bylo pravidlem, že v dotyčných smlouvách o postoupení nemovitosti velmi zřídka bylo udáno, že a mnoho-li z hodnoty postoupeného statku vybývá jako dar pro nabyvatele nemovitosti, a když ano, bylo jistě udáno nepřiměřeně skromně. Násled-

nování určitého jmění k účelům trvajícím. Zdali se opírá zřízení lakové o poslední pořizení či o ustanovení mezi

kem toho, že v listině nebylo žádné darování obsaženo, byl v lakových případech povždy předepisován poplatek $3\frac{1}{2}\%$ z hodnoty nemovitosti, jak při úplatných převodech vůbec.

Podobné převody nejsou však z pravidla koupi, nýbrž jeví se býti za živa předsevzalým rozdělením dědictví, ze kterého by bylo mělo vlastně býti vyměřeno $1\frac{1}{2}\%$ z hodnoty nemovitosti; a poněvadž bylo $3\frac{1}{2}\%$ vyměřováno, byl tím často venkován o 2% zkracován.

Nesrovnalost tato měla býti odstraněna § 3. cis. nat. ze dne 19. března 1853 (č. z. č. 53), dle kterého má býti předepisován při zcela neb částečně bezúplatných převodech nemovitostí mezi rodičema a dětmi pouze $1\frac{1}{2}\%$, jak z části nezavazeno tak i z části z vazeně. Nařízení bylo sice dáno, avšak uvedeny § 3. neměl pro obyvatelestvo valného úspěchu proto, že zůstal i na dále v platnosti požadavek, aby z listiny samé aspoň částečně darování bylo zřejmé zjevno, co velmi často nebylo při způsobu zdělávání dotčených listin, ve kterých pravidlem nebyla uváděna hodnota pravá, nýbrž tak zvaná cena rodinná.

To bylo přetímou nařízením min. fin. ze dne 24. března 1853 č. 42,065 (Sl. norm. nat. p. Čechy č. 132, str. 240), dle kterého veskery převody nemovitostí s rodičů na děti, jež se dějí ve prospěch dětí, měly býti považovány za rovný převodům v případě smrti, a měl býti vyměřován z hodnoty převedené nemovitosti vždy pouze poplatek $1\frac{1}{2}\%$, i kdyby omdarování ze smlouvy nebylo zřejmé zjevno. Z toho neplynula ovšem nutnost, by každý převod majetku od rodičů na děti musil býti považován za převod bez úplatku. Nebyly-li v postupní smlouvě sehou umlaveny dědičné podíly pro ostatní děti, nebyl-li umlaven výměnek a pod., necl domněnky, že by mělo místo předčasné dělení dědictví a že děl se převod jmění bez úplatku.

Jakmile zásada tato byla vyslovena, šlo dále o otázkou, jak v těchto případech sluší vyšetřiti hodnotu věci převedené. Ustanovení § 50. popl. zák. (viz §§ 25., 26.), který má na zřeteli hlavně převody za úplatek, k tomu se nehodil a také postupní cena ve smlouvě uvedená nemohla vzata býti za základ, poněvadž z pravidla neobsahovala částky nastupujícímu darované. Mimo to bývají pravidlem umlaveny výměnky, jež po smrti rodičů nabyvateli případnou a jež mnohdy i za čas živobytí rodičů pro děti nabyvateli nebývají ve skutečnosti lakovým břemenem, jakým se na papíře jeví, poněvadž nabyvají poružnu za to částečnou náhradu prací rodičů dobrovolně konanou a ve mnohých případech má býti výměnek více pujištěním pro případ, kdyby realita od dětí do rukou osob cizích přešla měla, nežli aby dětmi byl dáván ve výměře umlavené. Vůči tomu měl za přičinou zjištění pravé hodnoty nemovitosti vyměřovací úřad jednati s poplatníkem, maje na zřeteli ustanovení §§ 16. a 58. popl. zák. a § 2. cis. nat. ze dne 19. března 1853 (č. z. č. 53). (V. §§ 21., 22. a 68. odst. 2., 71. odst. 15.) a zásadu, že hodnota nemá nikdy býti menší nežli částka postupní převzatá břemena a 20násobné výměnku dohromady. — Nařízení m. f. ze dne 21. srpna 1854 č. 34,734; a ze dne 15. října 1855 č. 15,255. (Věst. m. f. č. 51., str. 388) naznačila přesně cestu, kterou se mělo kráčet při vyměřování poplatku samého. Mělo býti rozeznáváno:

živými, jest lhostejno; poplatek obnáší povždy 8% mimo 25% přírůžka ze jmění věnovaného.^{1) 2)}

1. Plnění ze jmění kmenového jednou pro vždy, jako: zaplacení převzatých dluhů, vyplacení podílův a pod.

2. Plnění opětuující se:

a) jež hledí pouze k veškerým neb částečným užtkům věci převedené, aneb

b) jež nehledí pouze k užtkům, nýbrž sebou ke jmění kmenovému. V případech ad 1. měla býti považována za dar hodnota věci po sražení umluveného plnění, ad 2. a) byla hodnota věci samé rovna hodnotě daru.

ad 2. b) Zde bylo nutno vyšetřiti rozdíl mezi jednorodou hodnotou umluveného konání se opětuujícího a mezi hodnotou pozitků převedené věci též v jednom roce. Desetinásobná difference mezi oběma byla od hodnoty věci samé odražena a zbytek byl darem. Převyšovalo-li desetinásobné této difference hodnotu věci převedené, neb rovnalo-li se hodnotě této byl považován převod nemovitosti za převod úplný a jako takový měl býti poplatku podroben. Na př. ad 1. Rodiče postoupili synovi hospodářství ve vyšetřené hodnotě 5000 zl.; výplaty podílův obnášely 2500 zl., dluhy 1000 zl., tedy 5000 zl. — 3500 zl. bylo 1500 zl. darováno. Poplatek z 5000 zl. 1½% a z 1500 zl. 1%, z podílů 2500 zl. 1%, mimo 25% přír.

ad 2. a) Rodiče postoupili synovi hospodářství ve vyšetřené hodnotě 5000 zl. Výplaty spolubratrům dělaly 2000 zl., dluh 400 zl. a výměnek v roční hodnotě 80 zl. Tedy 5000 zl. — 2400 zl. — 2600 zl. jako dar. Poplatek z 5000 zl. 1½%, z 2600 zl. 1% a z podílů 2000 zl. 1%, mimo 25% přír.

ad 2. b) Rodiče postoupili synovi hospodářství ve vyšetřené hodnotě 4000 zl. Zapraveno mělo býti: podily 1500 zl., rodičům 500 zl. a mimo to výměnek v roční hodnotě 120 zl. — Zde obnáší hodnota 4000 zl., výplaty 2000 zl. Ze zbývajících 2000 zl. dělá 5% mí úrok 100 zl., výměnek však 120 zl. Opětuující se plnění převyšuje roční pozitky o 20 zl., které jsouce kapitalisovány (10% 200) dělají 200 zl. a jeví se býti splacením kapitálu.

Poplatek by obnášel:

z hodnoty 4000 zl.	1½%
z 1800 zl. jako daru	1% a
z podílů 1500 zl.	1%, mimo 25% přír.

V. též: Právník III. str. 411 a násl.

Dle těchto proti poplatnictvu dosti liberálních ustanovení bylo praktikováno a rozhodováno až do doby zřízení správního soudu, který prohlásiv, že nelze přihlížeti k nařízením ministeria financí ze dne 24. března 1853 č. 42,066 a ze dne 15. října 1855 č. 15,255 v říšském zákonníku neprohlášeným, vrátil se k ustanovením poplatkového zákona a cis. nař. ze dne 19. března 1853 (č. z. č. 53).

Neznalostí ustanovení zákonných se strany obyvatelstva venkovského byly zájmy jeho opět dosti citlivě poškozovány, což částečně bylo paralysováno pomocí notářů, kterým zákonem ze dne 25. července 1871 (č. z. č. 70) v přecímě toho větší mírou vliv byl umožněn.

Nebezpečí poškozování zájmů ve směru tomto bylo zákonem ze dne 31. března 1890 (č. z. č. 53) odstraněno pro majitele nemovitosti až do 8000 zl.

Po případě, že by jmění věnované bylo zcela nebo z části věcí nemovitou, musil by tedy býti placen dle pravidel uvedených (§ 69.) vedle poplatku z daru ($8\frac{1}{2}\%$ + 25% přírůzku) ještě poplatek z převodu nemovitosti $1\frac{1}{2}\%$ (z hodnoty darované neboli nezavazene) aneb $3\frac{1}{2}\%$ (z hodnoty zavazene) mimo 25% přírůzku.

hodnoty věcí nemovitých, tedy pro velikou část poplatnictva jmenovitě toho, u kterého znalost zákona poplatkového nejméně moha býti předpokládána.

Při nemovitostech vyšší ceny pozůstává ale toto nebezpečí ještě i nyní a jest tedy potřeba, by ti, což jsou povolání ku sepsování postupních smluv s rodiči na děti, povždy měli na zřeteli ustanovení dotčená, aby cenu nemovitosti ve smlouvě povždy svědomitě udali; jinak mohou zájmy poplatníků sem a tam velmi cítělně býti poškozeny. — Na př. A postoupí svému synovi B uscdlost, která má skutečnou cenu 20,000 zl. Nastupujícím B má býti převzat dluh 2000 zl., spolubratřím C, D a E má býti vyplaceno po 4000 zl., dohromady 12,000 zl. a odstupujícímu má dávatí doživotně výměnek ve vysvětleu roční hodnotě 250 zl., což představuje hodnotu 250×10 2,500 zl.

Dohromady . . . 16,500 zl.

Ve smlouvě byla by cena uscdlosti udána touž částkou aneb ještě nižší. Vyměřilo by se tedy:

Ze 16,500 zl. $3\frac{1}{2}\%$ 577 zl. 50 kr.
 25% přírůzku 414 zl. 37 $\frac{1}{2}$ kr.
 Dohromady . . . 721 zl. 87 $\frac{1}{2}$ kr.

Kdyby byla udána pravá hodnota 20,000 zl., vyměřilo by se následovně:

1. z 20,000 zl. $1\frac{1}{2}\%$ 300 zl.
 25% přírůzku 75 zl.
 2. z daru 2500 zl. } ze 6000 zl.
 a z hodnoty výměnku 2500 zl. } 1% 60 zl.
 25% přírůzky 15 zl.
 Dohromady . . . 450 zl.

tedy o 271 zl. 87 kr. méně.

¹⁾ Změn. pol. saz. 25% lit. b) z r. 1862.

²⁾ Listina nadační neboli věnovací, t. j. listina, kterou zakladatel prohlašuje, že věnuje k určitému účelu jistý kapitál, jest podrobena dle pol. saz. 24% jako nabídka státnímu poplatku 50 kr. z ardu (§ 117.), kterýž poplatek dle § 4. předložných připomenutí ku změu. sazbe z r. 1862 (v. § 17.) musí býti placen i tenkrát, když by poplatek procentový nepřevyšujel 20 zl., dle § 6. G a) zák. ze dne 13. prosince 1862, musil býti zápraven kolkem na listu nadačním.

Těmž poplatku (50 kr. z ardu) jsou podrobeny tak zvané nadační listiny a k acceptaci (Stiftungs-Acceptationskunden), kterými kostelní správci prohlašují, že přijímají buďsi bohvýmáčeně, buďsi pod výminkou nadačí, ve prospěchu kostela učiněnou, se zastupují-li podobná vyjádření acceptační sebou listiny nadační, kde by pak jako takové musely býti podrobeny též poplatku procentovému dle zásud uvedených.

Návrhy nadačních listin jsou podrobeny poplatku jako přílohy (15 kr. z ardu). (Srov. rozh. m. t. ze dne 2. října 1860 č. 48,983. — Příl. p. Štyr. č. 36,

Právo státní na poplatek počíná se v případech, kde nadace vyžaduje ku své platnosti schválení zemského úřadu politického (jako na př. při nadacích mešních) dnem, kdy schválení takové bylo dáno.

Co do doby, kdy v těchto případech má poplatek býti placen a kdy zvláště počíná se povinnost platiti ekvivalent poplatkový v. §§ 87., 165.)

§ 71.

Zvláštní ustanovení pro vyměření poplatku z dědictví a odkazů.

1. Mezi dědici, kterým zůstavitel uložil povinnost, po jejich smrti neb v jiných určitých případech přenechati nastoupené dědictví druhému, a mezi dědici, kterým podobná povinnost nebyla uložena, nečiní zákon co do nemovitosti žádného rozdílu, pročť nelze žádati dalšího poplatku v případech, když zmíněná povinnost pomine, když na př. odpadne substituce dědičnické dříve než vešla v platnost.¹⁾

2. Co do vyúčtování hodnoty při pozůstalostech platí zásada, že poplatek podrobena jest veškerá pozůstalost, která po srážce váznoucí na ni dluhů, pak nákladu na nemoc a pohřeb čini částou pozůstalosti.^{2) 3)}

str. 115; pak výn. zem. říd. ř. p. Čechy ze dne 11. prosince 1877 č. 25.700. — Příl. p. Čechy č. 15, str. 65.)

¹⁾ Srv. rozl. min. ř. p. ze dne 9. února 1857 č. 47.862. (Příl. p. Rak. č. 8, str. 15.) Výn. min. ř. p. ze dne 25. září 1853 č. 31.211. (Chron. sb. norm. p. Čechy z r. 1853 č. 362, str. 640.)

²⁾ Popl. zák. § 57. — Cis. nař. ze dne 19. března 1853, § 1. al. 1. (ř. z. č. 53.)

³⁾ Při pozůstalostech rakouských občanů v Levantu, jejichž projednávání přísluší tamnějším úřadům konsulárním, budiž placeno z pozůstalosti, nenacházející se v zemích Rakouských, dle konsulární sazby poplatkové z r. 1846; ze jmění, nacházejícího se v zemích Rakouských, budiž však placen poplatek dle popl. zák., jako z každé jiné pozůstalosti a z pozůstalosti, při jejichž projednávání při rakouských soudech stane se zakročení úřadu konsulárního nutným, budiž vedle poplatku dle popl. zák. rak. též zvlášť dle konsulární sazby z r. 1846 placeno za výkon soudu konsulárního. (Nař. min. zálež. zahr. ze dne 31. prosince 1864 č. 14.759 a nař. min. ř. p. ze dne 14. ledna 1865 č. 487. — Věst. min. ř. p. č. 4, str. 15.)

3. Slovem „dluhy“ sluší rozuměti veškerý povinnosti, ze kterých by zůstavitel ze svého jmění byl měl býti práv a proto budíž z pozůstalosti vyloučeno vše, co nebylo zůstavitelovým vlastnictvím, jmenovitě co bylo vlastnictvím manželky, dětí a vůbec vlastnictvím cizím; věno manželky, nebylo-li zřejmě odevzdáno ve vlastnictví manželovo a pak vše, co druhý na živě zůstalý choť společenstvím statků mezi živými byl nabyt. Bylo-li společenství statků vůbec umluveno, jest domněnka zákona, že platí jen pro případ smrti. Společenství statků mezi živými musí co zřejmě umluvené buďsi ex lege, buďsi listinou a pod. na jisto býti postaveno. Co náleží choťi na živě zůstalému ze společenství statků pro případ smrti, jest právem teprv v případě smrti účinným a nelze proto při vyměření poplatku z pozůstalosti k němu přihlížeti. V případě takového společenství statků nelze totiž z polovice pozůstalosti, náležející choťi na živě zůstalému, vyloučiti jmění od tohoto pocházející, nýbrž poplatek má zde býti vyměřen z celé polovice jmění, do vzájemného společenství náležejícího po srážce dluhů na ni vypalujících.⁵⁾

Ostatně přísluší soudům pozůstalost projednávajícím rozhodnouti o předběžné otázece, zdali má místo společenství statků mezi živými neb pro smrt, poněvadž na rozhodnutí tomto visí pak objem pozůstalosti.⁶⁾

Které dluhy sluší odraziti z pozůstalosti při společenství statků vůbec a mezi manželý zvlášť, stanoví § 1235. v. o. z.⁷⁾

V souhlase s ustanovením tohoto článku bylo vysloveno, že při společenství statků sluší náklad na nemoc odraziti od celého jmění, k němuž se společenství vztahuje, náklad na pohřeb však

⁵⁾ Co lze od pozůstalosti odraziti, jest zde taxativně uvedeno. (Rozh. mín. fin. ze dne 19. ledna 1861 č. 66.453. Příl. p. Tyr. č. 1, str. 1 z r. 1862.)

⁶⁾ Pol. saz. ^{100/12} pop. zák.

⁷⁾ Srv. rozh. mín. fin. ze dne 27. srpna 1857 č. 14.863. (Příl. p. Rak. č. 14, str. 53; p. Štyr. č. 30, str. 122.)

⁸⁾ § 1235 v. z. o. zní: „Vztahuje-li se společenství ke všemu jmění, sraženy buďte prvé, než se počne dělití, všechny dluhy, žádného nevyjímajíc, vztahuje-li se však pouze ke jmění nynějšímu aneb pouze k budoucímu, sraženy buďte jenom dluhy, které byly k dobrému společného statku obráceny.“

dle § 549. v. o. z. leprvé z pravé pozůstalosti, jaká vybude po vyloučení polovice, náležející chotí na živě zůstalému.⁹⁾

Mezi poplatky a dávky, které před vypočítáním poplatku nelze z pozůstalosti odraziti, náleží též náklady spojené s projednáváním pozůstalosti, s inventurou, odhadem, dražbou, uschováním pozůstalosti a pod.; pouze dávky a poplatky, které již zůstavitel měl zapraviti, ale nezaplatil, lze považovati za dluh pozůstalosti, který možno odraziti.⁹⁾

(Co zůstavitel ustanovil na smuteční mše při pohřbu nebo hned po něm, k rozdání mezi chudé při pohřbu a pod. jednou na vždy, — neustanoviv žádného nadání — považuje se za náklad pohřební, který má býti vypuštěn z pozůstalosti poplatku podrobeně.^{10) 11)})

Náklad na pomníky náhrobní a na hrobky lze dle § 549. v. z. o. počítati k nákladu pohřebnímu, pokud jest stavu a jmění zůstavitele přiměřen, nechtě pak náklad ten byl zůstavitelem nařízen a neb dědic jej dobrovolně na sebe vzal.¹²⁾

Náklad na oděv smutečný nemá nikdy z poplatné pozůstalosti býti vyloučen^{13) 14)} a náklad na pohřební hody

⁹⁾ Rozh. min. fin. ze dne 20. října 1870 č. 29.079. (Pril. p. Štyr. č. 3, str. 7 z r. 1871; p. Kraj. č. 4, str. 16 z r. 1871; p. Hor. Rak. č. 15, str. 69; p. Dalm. č. 4, str. 13 z r. 1871.)

¹⁰⁾ Rozh. min. fin. ze dne 18. února a ze dne 15. prosince 1852 č. 14.167 a 40.332 odst. 6. (Sl. norm. p. Čechy č. 648, str. 1111.)

¹¹⁾ Rozh. min. fin. ze dne 24. května 1853 č. 16.455. (Sl. norm. p. Tyr. č. 184, str. 487; pril. p. Štyr. č. 4, str. 11 z r. 1866.)

¹²⁾ Částky ustanovené na zádušní mše, které nemají býti považovány za příčinou pohřbu, dlužno považovati za předmět poplatku (8% nebo přírůžkou 10%), nechtě se jedná o nadaci na mše neb ne. O d k a z e m jeví se býti podobná ustanovení, když náležel mezi povinnosti, jaké zůstavitel uložil nabyvateli dědictví neb nabyvateli určitých věcí pozůstalosti ve prospěch osob třetích, když by na př. (nehledie k nadacím mešním) zůstavitel byl poznamenal osobu fysickou neb právnickou, která by zádušní mše sloužiti měla. (Rozh. min. fin. ze dne 17. srpna 1886 č. 20.758. — Pril. p. Hor. Rak. č. 8, str. 25; p. Kor. č. 9, str. 36; p. Příl. č. 1, str. 7 z r. 1888.)

¹³⁾ Rozh. min. fin. ze dne 2. března 1869 č. 5306. (Pril. p. Štyr. č. 11, str. 32 z r. 1870; p. Dol. Rak. č. 2, str. 3; p. Hor. Rak. č. 12, str. 48; p. Korul. č. 12, str. 23; p. Buk. č. 13, str. 74; p. Dalm. č. 2, str. 6 z r. 1870.)

¹⁴⁾ Rozh. min. fin. ze dne 17. ledna 1860 č. 50.266. (Pril. p. Štyr. č. 15, str. 43; p. Hallé č. 4, str. 24.) Sr. též uař. min. spr. ze dne 27. prosince 1888 č. 19.341. (Věst. min. fin. č. 55, str. 882.) Rozh. min. fin. ze dne 30. září 1893 č. 40.164. (Pril. p. Dol. Rak. č. 27, str. 55; p. Hor. Rak. č. 11, str. 96; p. Štyr.

pouze v místech, kde jsou obyčejnými a to dle § 549. v. z. o. potud, pokud jsou obyčejní místnímu, slavu a jmění zemědělného přiměřeny.

4. Odkazy všelikého způsobu,¹⁵⁾ poplatky a dávky, které se mají zapraviti z pozůstalosti té, pak zákonná šesti-
nedělní výživa pro pozůstalou manželku, čeled a lidi domácí nesmějí se odraziti z pozůstalosti před vypočítáním poplatku.

Proto nebude lze též vyloučiti dávky, které se z pozůstalosti vyněrují na základě politických předpisů pro ústavy chudých, chorých, pro veřejné vyučování nebo pro veřejné fondy, a poněvadž dávky ty nejeví se býti odkazy (§ 694. v. o. z.) musí poplatek z částek takových zapraviti dědic jako z ostatního dědictví, leč by ústavům a fondům těmto bylo co zůstaveno nad povinnou míru, z čehož by si ony samy musily zapraviti poplatek jako za odkaz.¹⁶⁾

Případně-li na základě § 761. v. o. z. po duchovním, ab intestato zemědělném, chudinském u fondu třetina pozůstalosti, jeví se tento fond samostatným dědicem a jest co takový povinen poplatek zapraviti.¹⁷⁾

5. Ve smyslu § 531. v. z. o. nenáleží pojištěná suma do pozůstalosti zůstavitelovy. Zůstavitel co pojištěný nevymínil sobě pojištěnou sumu pro sebe, tedy nikoliv pro zvětšení svého jmění, nýbrž pro osoby třetí a ač police zní na „dědice“ pojiště-

č. 15, str. 113; p. Kor. č. 16, str. 87; p. Kraj. č. 20, str. 108; p. Přím. č. 19, str. 151; p. Tyr. č. 6, str. 54; p. Čechy č. 72, str. 63; p. Mor. č. 26, str. 133; p. Slez. č. 7, str. 34; p. Hal. č. 6, str. 61 z r. 1894; p. Buk. č. 13, str. 57; p. Dalm. č. 21, str. 68.)

¹⁵⁾ Co kdo ustanoví úplatkem za jistá konání cennitelná, aniž jiný při tom jest obdařen, jako na př. co by určil zůstavitel jako odměnu za ošetřování hrobu, pomníku a p., není předmětem poplatku procentového, nýbrž škálového. (Změn. pol. saz. $\frac{30}{100}$ z r. 1862.)

¹⁶⁾ Výjimku činí a z poplatné pozůstalosti mají býti vyloučeny odkazy, které nemajíce povahy dávky, mají připadnouti eráru neb některému fondu, erárem maldanému, a sice proto, že by erár neb fond erárem nadaný musil poplatek dědici opět nahraditi.

¹⁶⁾ Rozh. mín. řn. ze dne 31. března 1853 č. 1500. (Sb. norm. p. Čechy č. 142, str. 253.) -- dle ze dne 7. dubna 1884 č. 34.869. (Přil. p. Čechy č. 12, str. 65; p. Mor. č. 5, str. 19; p. Dol. Rak. č. 2, str. 3; p. Hor. Rak. č. 10, str. 36; p. Štyr. č. 4, str. 9; p. Kor. č. 15, str. 80; p. Kraj. č. 7, str. 21.)

¹⁷⁾ Rozh. mín. řn. ze dne 22. dubna 1883 č. 11.134. (Přil. p. Doh. Rak. č. 3, str. 7; p. Hor. Rak. č. 6, str. 20; p. Kor. č. 14, str. 106.)

ného, nelze z toho sledovati, že přechází pojištěná suma ze jmění pojištěného do jmění těch, jimž se pojištěná suma dostane.¹⁸⁾

6. Zdáli jest pozůstalost' allodní či fideikomisní, nemá žádného vlivu na povinnost platiti poplatků; pouze při posloupnosti v seniorátu má býti sice poplatek vyměřen dle osobního poměru nabyvatele k poslednímu držiteli seniorátu, zaplacení jeho má však býti rozděleno na 10 anticipačních lhůt ročních a v případě, že by udála se změna v držbě dříve, nežli veškerých 10 lhůt ročních dospělo ku placení, mají býti odepsány lhůty, ku placení ještě nedospěvší.¹⁹⁾

7. Nemovitě statky zůstavitelovy v cizozemsku nemají se vztahovati do pozůstalosti poplatné, ani břemena na nich váznoucí.

Movité jmění však musí se přiraziti k poplatné pozůstalosti bez rozdílu, zdali nachází se v zemích zdejších či cizích.

Do pozůstalosti mají se dále vpočítati i takové pohledanosti zůstavitelovy, které dědic neb odkazník jest do pozůstalosti dlužen a to i tehdy, kdyby mu byly ustanovením za dědice neb odkazem odpuštěny bývaly.

Dluhy, váznoucí na zůstavěných nemovitostech, nacházejících se v zemích cizích a zdejších, sluší odraziti dle poměru hodnoty statků nemovitých.

8. Co do dluhů váznoucích na pozůstalostech v zemích Rakouských a Uherských, platí následující pravidla:

a) Na dluhy váznoucí výhradně na jisté věci pozůstalé takovým způsobem, že vymahány býti nemohou z ostatní pozůstalosti, budíž hleděno pouze při té části pozůstalosti, ku které patří věc zavazaná;

b) dluhy váznoucí za celou pozůstalost, necht' jsou pojištěny na jednotlivých věcech pozůstalosti čili nie, budtež napřed srazeny s pozůstalého jmění movitého. Patří-li poplatek z takového jmění movitého oběma částem říše, budtež rozvrženy dluhy podle poměru obou podílů, pokud totiž movité jmění k uhrazení dluhů těchto dostačí;

¹⁸⁾ Takž bylo proneseno opětů se strany c. k. nejv. soudu a přifůdech finančních z pravidla jest nakládáno dle těchž názorů.

¹⁹⁾ Nař. min. fin. ze dne 30. června 1855 (F. z. S. 119).

c) nedostačí-li však k takovému uhrazení jmění movité, buďž část neuhrazená rozvržena podle poměru právě určeného na pozůstalé nemovitosti;

d) rozřídění takové (lit. b) a c) děj se však jen potud, pokud obapoloň částkové celky pozůstalostní nejsou zavazeny výhradnými dluhy ve smyslu odst. lit. a), kteréž by měly přednost před dluhy obecnými.²⁰⁾

9. Při vyměrování poplatku nemá se činiti rozdíl mezi pohledanostmi dobytými a nedobytnými, zůstavuje se však straně na vůli, chce-li žadati u e. k. zemského úřadu finančního za zmírnění poplatku, podá-li doklad o nedobytnosti pohledávky; musí však žádost takovou učiniti před odevzdáním dědictví, an k ní později, po odevzdání dědictví, nemá býti více přihlíženo.²¹⁾

Dluhy a výdeje, jež se mají odraziti od pozůstalosti, mají dědicové náležitými listinami opatřiti aneb jinými průvody²²⁾ hodnověrně prokázati.

Kdo chce osvoboditi od poplatku věc některou, která, jak dokázáno jest, náležela k majetnosti zůstavitele dědictví už do jeho smrti, udávaje, že věc ta na něho přešla darováním mezi živými, musí udání to prokázati, jinak se vltáhne hodnota věci této do pozůstalosti.²³⁾

Zde má vltábec platnost všeobecná zásada: Co nebylo průkazem doloženo, nebudiž z pozůstalosti odraženo.

Co do hodnověrnosti průkazů jednotlivých výdejtů a passiv, nutno činiti rozdíl, zdali se jedná:

a) o pohledávky za pozůstalostí a výdeje z pozůstalosti za léčbně a na pohřeb zůstavitele, o věci pro domácnost jeho toho způsobu, při kterém, když se půjčuje neb něco vykonává, nebývají sepisovány zvláštmi listiny, nebo

²⁰⁾ Nař. mín. fln. ze dne 2. října 1868 § 6. (ř. z. č. 135).

²¹⁾ Po odevzdání dědictví jest rozhodnutí o podobných žádostech vyhrazeno od případu k případu ministeriu finančí. (Nař. mín. fln. a spr. ze dne 25. července 1853, odst. 6. ř. z. č. 148. — Rozh. mín. fln. ze dne 9. března 1872 č. 6633. Příl. p. Hor. Rak. č. 6, str. 31; p. Solnohr. č. 6, str. 49; p. Dalm. č. 20, str. 58.)

²²⁾ Za takové jiné průvody lze vltábec míti průvody, jaké soudní řád připouští. (Srv. rozh. mín. fln. ze dne 29. října 1894 č. 32.714. Zeitschr. f. Not. č. 12 z r. 1895.)

²³⁾ Popl. zák. § 57.

b) o pohledávky druhů jiných.

Hodnověrnými průkazy v případech prvních díl. a) jsou, není-li jiných právních průvodů po ruce: účty, kvitance, jakož i ústní neb písemní opovědi soudní, jež byly od osob oprávněných sepsány, neb soudu podány, pokud dědicí byly povoleny, když náklad účtovaný jest přiměřený osobním poměrům a majetnosti zůstavitelově, aneb když by se jednalo o pohřební útraty suad nepřiměřené, pokud je zůstavitel tak poslední vůlí svou ustanovil neb pokud by toho obyčej místní vyhledával a okolnost tu soud potvrdil.

V případě druhém (díl. b) pokládají se za hodnověrné průkazy:

1. listiny právní, od zůstavitele a jeho prokázaných plnomocníků vydané, buďší v prvopise buďší v pověřeném prepise;

2. výtahy z veřejných knih;

3. soudem pověřené výtahy z knih živnostenských, nejedná-li se o pohledávky druhů sub 1. a 2.) naznačených;

4. kvitance veřejných úřadů na platy a výkony, za zůstavitele od dědicův učiněné, a

5. nálezy veřejných úřadů a soudů o pozadavech, úřadem jako zapravené vykázaných, aneb oprávněným k pozůstalosti přihlášených, pokud se nálezy ty nezakládají výhradně na vyznání dědiců, necht pak vyznání stane se výslovně neb mlčky.

Za pronesení vůle mlčky platí též, když dědic na zatobu žádné nedá odpovědi a když pak dojde k rozsudku kontumacnímu.²³⁾

Pohledávky, jichž se kdo domáhá na základě priznání se k dluhu v posledním pořizení, buďtež považovány za odkaz, není-li průvodů jiných.

Odkázání věci někomu s doložením, že jí tento může podržeti, kdyby odevzdávající zemřel, jest darováním pro smrt.²⁴⁾

Když by však zůstavitel přikázal komu dluh za práce konané, má býti z pozůstalosti co dluh vypuštěna odhadní cena prací prokázaných.

²³⁾ Nař. min. fln. ze dne 14. srpna 1866 č. 36.617. (Věst. min. fln. č. 34, str. 178.)

²⁴⁾ Sev. Právník V. str. 24.

Jde-li při pozůstalosti též o dědice, kteří nejsou svéprávní, budiž každá pohledanost, poručenským neb opatrovníckým soudem za pravou uznaná a potvrzená, pokládána za dluh pozůstalosti hodnověrně prokázaný.²⁵⁾

10. Dluhy a povinnosti rádně prokazané budlež od pozůstalosti odraženy. Skládá-li se pozůstalost z věcí movitých a nemovitých, sluší se odraziti dluhy, necht jsou knihovně pojištěny neb ne, od hodnoty věcí movitých a pouze zbytek, hodnotou věcí movitých neuhrazený, budiž odražen od hodnoty věcí nemovitých.

Převyšuje-li suma převzatých břemen hodnotu všech movitých i nemovitých věcí, do pozůstalosti náležících, nemůže býti z pravidla taková pozůstalost ve smyslu popl. zák. předmětem poplatku, jaký placen býti má z převodů majetnosti bez úplatku.

Při takových předlužených pozůstalostech sluší přihlížeti z předu k tomu, zdali nabyvateli takové pozůstalosti přísluší ku právo co dědici neb oprávněnému na základě posledního porizení zůstavitele, neb na základě smlouvy aneb na základě zákona, nebo ne, a pak sluší setřítí zásad:

1. „Oprávněným“ rozumí se zde, co oprávněn jest za odplatu převzítí předměty pozůstalosti.

Přísluší-li nabyvateli pozůstalosti právo k této, budiž v příčině zjišťování hodnoty kráčeno cestami, jaké pro vyšetřování hodnoty pozůstalosti byly zákonem vykázány (v § 71.) a částka dluhů a břemen oprávněným nabyvatelem převzatých nemá míti vlivu na vyšetřování hodnoty, necht přihlášení se k dědictví bylo výmínečné neb bezvýmínečné.

2. Nepřísluší-li nabyvateli předlužené pozůstalosti právo v příčině této a přikne-li soud takovou pozůstalost komu na srážku jeho vlastních pohledávek oproti této pozůstalosti aneb proti uhrazení pozůstalostních břemen a dluhů (pravé přiknutí iure crediti), převádí se tímto právním jednáním mezi živými práva za úplatek, pro které k úplné platnosti mají přijiti zásady stanovené pro vy-

²⁵⁾ Nař. min. fn. a spr. ze dne 25. července 1853 odst. 5. (ř. z. č. 148).

hledávání hodnoty prodejem či koupí nabytých (v §§ 25, 26.); pročez poplatná hodnota pozůstalosti má se rovnati sumě veškerých pohledávek a břemen na pozůstalosti vázoucích, tedy i nabyvatelových pohledávek, když by jakých za pozůstalosti měl. Pouze tenkrát, když by nabyvatel předlužené pozůstalosti zřejmě prohlásil sumu, za kterou hodlá pozůstalost nabýti, nemá pro vyměření poplatku za základ vzata býti suma veškerých dluhů a břemen pozůstalostních, nýbrž pouze částka nabyvatelem převzatá. Částky jaké z celé převzaté sumy vypadají na nemovitosti, movitosti a aktivní pohledávky, buďte v tomto případě vyšetřeny dle poměru jejich hodnot, jak na jisto postaveny byly soudní inventurou neb seznáním jmění na místě přísahy.²⁶⁾

Vzhledem k uvedenému byly soudy poukázány, příhodným způsobem upozorniti strany, jichž se dotýče, na uvedená poplatková ustanovení o pozůstalostech předlužených s dokladem, že prohlášením strany v příčině poplatku daným — nehledie k vyměření poplatku — ničehož nemění se na povinnostech, jaké by měli převzítí.²⁷⁾

V těchto případech a pak v případech sub 2) uvedených buďtež dle na jisto postavené hodnoty věci nemovitých vyměřen a předepsán poplatek procentový $3\frac{1}{2}\%$ mimo 25% přírážku jako z převodu za úplatek — a dle vyšetřené hodnoty věci movitých neb dle sumy převzatých za ně pasiv buďtež vyměřen a předepsán poplatek škálový (dle škály III. neb dle škály II.) (V. Popl. škál.)

Jde-li pouze o předluženou pozůstalost, skládající se z věci movitých, má pak ovšem místo pouze poplatek škálový.²⁸⁾

V případech sub 1) naznačených buďtež na základě pozn. 1. k pol. saz. 57/106 B) a § 3. čís. nař. ze dne 19. března 1853 (č. z. č. 53) dle poměru dědice k zůstavitelovi poplatek vyměřen z hodnoty nemovitosti, a sice jde-li o rodiče a děti, o snoubence neb manžele v době smrti zůstavitelově nerozloučené, $1\frac{1}{2}\%$ s 25% přírážkou, jinak $3\frac{1}{2}\%$ s 25% přír.

²⁶⁾ Rozh. min. fin. ze dne 21. března 1894 č. 11.481 z r. 1893. (Pril. k obřz. min. fin. č. 3, str. 32; příl. p. Slez. č. 4, str. 15.)

²⁷⁾ Nař. min. spr. ze dne 17. dubna 1894 č. 7694. (Věst. min. spr. č. 15; příl. k věst. min. fin. č. 5, str. 21; příl. p. Kraj. č. 10, str. 33.)

²⁸⁾ Srv. rozh. min. fin. ze dne 24. dubna 1858 č. 6165. (Pril. p. Štyr. č. 14, str. 56.)

Ustanovení zákona ze dne 31. března 1890 má i zde platnost, když splněny jsou podmínky v § 1. téhož zákona naznačené; pročez v podobných případech, nepřevyšuje-li hodnota nemovitosti 500 zl., odpadne vůbec předepsání poplatku a když nepřevyšuje hodnota 4000 zl., obnáší poplatek pouze $1\frac{1}{2}\%$ bez přírážky (v. § 74.).

11. K okolnostem a událostem, za jichž příčinou věc převodu poplatníkovi byla opět odňata neb její hodnota zmenšena, nebudíž přiblíženo, když se udály po době, kdy dědictví již bylo připadlo.²⁹⁾ (V. § 18. A) 2.)

12. Z pozůstalosti, z dědičných podílův a odkazů, kterých se dědic neb odkazník vzdá, budíž vyměřen poplatek z daru dle osobního poměru zůstavitele k tomu, jenž se vzdal dědictví neb odkazu, aneb k tomu, kdož na základu tohoto vzdání nabude dědictví neb odkazu. Není-li tento osobní poměr stejný, rozhoduje poměr, který má v zápětí poplatek vyšší.³⁰⁾

Vzdá-li se dědic neb odkazník ve prospěch osoby určité, které by nebyla věc jinak po zřeknutí se již ex lege připadla, jsou tím dva samostatné převody dány, z kterých každý pro sebe jest předmětem poplatku.

13. Manžel, jenž zůstavitele (spoluzeměla) přečká, není — jsou-li zde sebou děti — při dědičné posloupnosti zákonně § 757. v. z. o — dědicem, nýbrž pouze odkazníkem, a nabude tedy pouze práva na požívání alikvotní části pozůstalosti a nikoliv již ipso iure právo na požívání určité věci, pročez v případech podobných manželu, zůstavitele přečkávšimu za příčinou řečeného práva požívání nemůže vůbec předepsán býti $1\frac{1}{2}\%$ poplatek, když se mu požívání nemovitosti též skutečně nedostalo.³¹⁾

14. Nabude-li jeden z dědiců neb obdarovaných zcela neb s částí věci, jež náleží do pozůstalosti více dědicům připadlé neb jež jest předmětem darování více obdarovaným učiněného, a jež jemu nenáležela již z práva dědičného neb z darování, budíž hodnota toho, čehož bylo na-

²⁹⁾ Rozh. mín. fin. ze dne 29. listopadu 1850 č. 35,530. (Felsenbrunn I. č. 82).

³⁰⁾ Pozn. 3. ku změn. pol. saz. $\frac{27}{100}$ B) z r. 1862.

³¹⁾ Rozh. mín. fin. ze dne 19. května 1873 č. 11,774. (Přil. p. Mor. č. 2, str. 7 z r. 1874; p. Hl. č. 14, str. 63 z r. 1874; p. Dol. Rak. č. 2, str. 3; p. Solnohr. č. 3, str. 14; p. Dahn. č. 11, str. 34 z r. 1874.)

byto, porovnána s hodnotou práva nabyvatele k pozůstalosti neb k daru, a za nové právní jednání má býti považováno pouze nové nabytí, a poplatek z něho vymeřen dle rozdílu, o který převyšuje hodnota dříve zmíněná hodnotu druhou.

Oč kdo více nabyl, nalezne se porovnáním toho, co komu náleželo z práva dědičného na pozůstalosti hrubě s tím, čeho narovnáním o dědictví z pozůstalosti skutečně nabyl. Jde-li pouze o věci nemovitě, bude míti místo poplatek $3\frac{1}{2}\%$, a jde-li o věci movité, poplatek dle škály II. neb dle škály III. dle toho, jde-li o hotové peníze, o pohledávky, cenné papíry a pod., či o zásoby, náradí a pod.³²⁾

Setkají-li se zde hodnoty věci nemovitých a movitých, kterých jeden z dědiců narovnáním ve větší míře nabyl, nežli mu z titulu dědictví náleželo, buďtež částky, na nemovitě a movité věci vycházející, proportionálně vyšetřeny.³³⁾

Důležitost výhodného ustanovení tohoto přelázi v obyčejném životě dosti často k platnosti při dílech smlouvách, uzavřených mezi dědici o případném jim dědictví, avšak musí býti splněna podmínka, že *předmět dělení může ještě do pozůstalosti*, že totiž pozůstalost nebyla posud dědicům odevzdána, a výhoda ta nemá míti proto místo při dělení pozůstalosti, po jejím odevzdání předsevzatém. V těchto posledních případech nabyl již každý interestent odevzdáním pozůstalosti vlastnictví příslušícího mu podílu, pročež postoupení takového podílu jinému (dřívejšímu spolunajíteli) jeví se býti samostatným, od předcházejícího nabytí nápadem dědictví rozdílným nabyváním,

³²⁾ Srv. rozh. mín. řin. ze dne 25. srpna 1867 č. 32469. Příl. p. Mor. Rak. č. 12, str. 53; p. Dol. Rak. č. 3, str. 11 z r. 1868; p. Štyr. č. 27, str. 65 z r. 1868; p. Korut. č. 12, str. 33 z r. 1868; p. Kraj. č. 8, str. 30 z r. 1868; p. Přímu. č. 13, str. 53 z r. 1870; p. Tyr. č. 3, str. 8 z r. 1872; p. Šlez. č. 3, str. 6 z r. 1876; p. Dalm. č. 14, str. 63 z r. 1868.)

V případě, že by spoludědicové dohodli se na tom, že jejich nároky dědičné mají býti přivedeny k platnosti tím způsobem, by každému z nich dostal se do vlastnictví určitý předmět aneb jeho alikvotní část jako ekvivalent za jeho podíl dědičný, kde tedy žádný z dědiců nenabude více, nežli mu nálež, jest pouze listina — co listina oddělovací — předmětem poplatku státního (50 kr. z archu. V. §. 110.) (Srv. rozh. mín. řin. ze dne 13. března 1865 č. 62609. Příl. p. Štyr. č. 27, str. 97; p. Kor. č. 24, str. 93; p. Kraj. č. 17, str. 90.)

³³⁾ Čís. nař. ze dne 19. března 1853 §§ 4—5. (F. z. č. 53.) — Srv. (62) rozh. mín. řin. ze dne 30. dubna 1874 č. 6831 (Příl. p. Mor. č. 3, str. 12 z r. 1875; p. Ital. č. 1, str. 1 z r. 1875; p. Buk. č. 4, str. 17 z r. 1875.)

keré pak dle jeho právní povahy jako koupě, směna, darování atd. musí poplatku býti podrobena. — Podobně budiž naloženo s dělením darované věci, když toto bylo předsevzato po odezdání věci darované.³³⁾³⁴⁾

Pro osoby, v § 1. zák. ze dne 31. března 1890 uvedené, byly naznačené výhody ještě dále rozšířeny, mají totiž pro tyto osoby též vztahovati se ke smlouvám o rozdělení takových nemovitých věcí, jež jim připadly z pozůstalosti rodičů nebo některé jiné osoby v § 1. zmíněného zák. z. r. 1890 uvedené, i když by smlouvy ty byly učiněny po odezdání, ano i po vykonaném vkladu vlastnictví společného (v. § 74.).^{34) 35)}

³³⁾ Zák. ze dne 31. března 1890 § 3. (č. z. č. 53.)

³⁵⁾ Na př.: Po olei, bez závěti zemřelém, dědi synové A a B nemovitost v hodnotě 35.000 zl., pak šatstvo a nářadí domácí v hodnotě 380 zl., v hotovosti 150 zl. a pohledávku 2000 zl. — dohromady 37.530 zl.
Passiva obnášejí:

Náklad na nemoc a pohřeb 380 zl.
dluh knihovni 10.000 zl.

Čistá pozůstalost činí tedy . . . 27.150 zl.

Dědicové přihlásí se k dědictví ze zákona; na místě ideálních částí jim náložejících rozdělí se takto: A převezme usedlost v hodnotě 35.000 zl., zaplatí za to náklad na nemoc a na pohřeb 380 zl., pak knihovni dluh 10.000, přepustí bratrovi B hotovost 150 zl., domácí nářadí v hodnotě 380 zl., pohledávku 2000 zl. a vypladí mu ještě 11.045 zl. = 13.575 zl.

Zde by musilo býti vyměřeno:

1. z čisté pozůstalosti 27.150 zl., zaokrouhlené na 27.160 zl. . . . 1⁰/₁₀
- s 25⁰/₁₀ přírůzkou,
2. z hodnoty nemovitosti 18.765 zl., zaokrouhlené na 18.780 zl. . . 11⁰/₂ %
- s 25⁰/₁₀ přírůzkou,
3. z hodnoty 16.235 zl., zaokrouhlené na 16.240 zl. 31⁰/₂ %
- s přírůzkou 25⁰/₁₀.

Dědic A měl totiž nárok na polovici hrubé pozůstalosti 37.530 = 18.765 zl.,

nabyl však na základě narovnání nemovitost v hodnotě 35.000 zl., nabyl tedy právním jednáním za úplatek 16.235 zl., z čehož musí býti placen poplatek zvláštní dle výše uvedených pravidel.

Dědic B byl oprávněn v mezích svého práva dědickeho.

Pak-li by v témž případě byl A převzal nemovitost za 35.000 zl., domácí nářadí za 380 zl. a pohledávku 2000 zl., začal by bratrovi B přepustit hotovost 150 zl. a hotovými nářadí 13.425 zl., obnášel by čistý podíl jako dříve 27.150 zl. neb pro každého dědice 13.575 zl.

Poplatek by však musil býti vyměřen:

Jde-li o předmět dle zákona nedilný, který při více podílčicích musí býti jednomu ponechán za odškodnění podílčikův ostatních, nemá ani nabytí zmíněného rozdílu považováno býti za nové jednání právní.^{36) 37)}

1. z čistě pozůstalosti 27.150 zl. či 27.160 zl. $1\frac{1}{2}\%$ s 25% přír.
2. z hodnoty nemovitosti 17.429 zl. 77 kr. či 17.410 zl. $3\frac{1}{2}\%$ s 25% přír.
3. z hodnoty nemovitosti 17.570 zl. 33 kr. zaokrouhlené na 17.580 zl. $1\frac{1}{2}\%$ s 25% přír.
4. z hodnoty 1185 zl. 24 kr. poplatek škálový a sice z 189 zl. 24 kr. dle škály III. a z 996 zl. dle škály II.

Dědic A obdržel totiž z pozůstalosti 35.000 zl. + 380 zl. + 2000 zl. = 37.380 zl., tedy nad polovici hrubé pozůstalosti 18.765 zl. ještě 18.615 zl.

Částka tato, o kterou dědic A z dědictví více dostal, připadá na nemovitost a na věci movité a rozvrhne se proporcionálně takto:

Pro nemovitost:

$$37380 : 18615 = 35000 : x$$

pro věci movité:

$$37380 : 18615 = 2380 : x$$

dle toho připadá na nemovitost 17.429 zl. 77 kr. a na věci movité 1.185 zl. 24 kr.

Poněvadž věci movité, o něž jde, jsou jednak předmětem poplatku dle škály III. (nářadí domácí 380 zl.), jednak dle škály II. (pohledávka 2000 zl.), musila částka 1185 zl. 24 kr. dle proporce $2380 : 1185:24 = 384 : x$ a $2380 : 1185:24 = 2000 : x$ na 189 zl. 24 kr. a 996 zl. býti rozvržena.

³⁶⁾ Čl. nař. ze dne 19. března 1853 § 4. (ř. z. č. 53.)

³⁷⁾ Pravidlem jest nyní, že každý statek volně může býti děben, ač se ve skutečnosti cestou posloupnosti dědicové práva tohoto při usedlostech hospodářských takřka ani neužívá, ano ani užívati nemůže, poněvadž zabravným rozumem nemůže býti děleno do nekonečna, a též ze závažných důvodů politických nelze si přáti, aby práva tohoto v hojně míře bylo užíváno. Právo volného dělení pozemků, které zákonem ze dne 27. června 1868 (ř. z. č. 79) bylo vysloveno, jest co do poplatků pro obyvatele rolnické právem darem Današ. (Srv. též; Zem. zák. ze dne 20. prosince 1868 -- z. z. p. Čechy č. 152; -- rozh. min. fn. ze dne 31. prosince 1870 č. 34.391; příl. p. Čechy č. 4, str. 11 z r. 1871.)

Nejlépe objasní pravdu tohoto výroku příklad:

Čtyři synové zdělili čistou či nezavazanou usedlost po zemřelém otci dříve, než zák. ze dne 27. června 1868 (ř. z. č. 79) byl vydán, tedy usedlost nedilnou, v hodnotě 10.000 zl. Dědicové se dohodli, že bratr A má převzít usedlost a že každému z ostatních vyplátí 2500 zl. Tedy zaplatil A na poplatcích:

1. z daru pro sebe per 2500 zl. 1%
2. z hodnoty nemovitosti 10.000 zl. $1\frac{1}{2}\%$
3. z podílů 7 500 zl. 1%

mimo přír.

Při těchto zásadách poplatkových, avšak při zmíněné kvalitě nemovitosti, totiž při dilnosti zmíněné zděděné usedlosti v hodnotě 10.000 zl. by musil A,

15. Pro vyměrování poplatku při některých způsobech odkazů byla zvláštní vyslovena ustanovení.

Přejde-li vlastnictví věci některé cestou dědictví nebo odkazu na někoho, má se vyměřiti poplatek dle celé hodnoty věci této, majje zřetel k tomu, jaký byl osobní poměr nabyvatele k zůstaviteli pozůstalosti.³⁸⁾

Dle ustanovení shora již uvedených sluší při převodech jmění v případě smrti pro vyměrování poplatku 1⁰/₁₀, 4⁰/₁₀ neb 8⁰/₁₀ mimo 25⁰/₁₀ přír. (poplatek z darování) z hodnoty věci odrazili pouze passiva, na pozůstalosti neb odkazu vázající a pak náklad na nemoc a na pohřeb. — Závazky, ulozené zůstavitelem nabyvateli ve prospěch osob třetích, buďtež považovány za odkazy a osoby tyto za odkazníky.³⁹⁾

Odkáže-li se užívání neb požívání některé věci nemovitě ku př. domu k dědictví náležejícího, nutno činiti rozdíl, zdali takové právo bylo dáno

a) na čas života, neb na čas neurčitý, aneb

b) na čas určitý.

ad a) Odkáže-li se požitky neb užívání na čas života odkazníka nebo jiné osoby aneb na čas neurčitý, budiž vyšetřena hodnota věci, jejíž požitky neb užívání se odkazují a budiž vyměřen dle polovice této hodnoty poplatek z požitků neb užívání; dle druhé polovice ale z přenesení podstaty podle postavení poplatníka k zůstaviteli dědictví.

ad b) Náleží-li odkazníkovi požitky nebo užívání na jistý čas, avšak na delší dobu než na 10 let, vyměří se poplatek tak, jakoby požitek měl trvati po čas neurčitý. Nepřevyšuje-li však trvání požitků dobu 10 let, ustanoví se poplatek z požitků neb užívání dle sumy hodnoty po celý čas jich trvání, majje

jenž usodlost bez dalších závazků a pouze za vyplacení částek spolubratrům a 2500 zl. převzal, na poplatcích takto pláti:

1. z daru pro sebe per 2500 zl.	1 ⁰ / ₁₀
2. z hodnoty nemovitosti a sice z částky 2500 zl.	1 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀
a z částky 7500 zl.	3 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀
a mimo to z podílů 7500 zl.	1 ⁰ / ₁₀

mimo přír.

Křiklavě rozdily tyto nepotřebují žádného dalšího komentáře.

³⁸⁾ Popl. zák. § 58, al. 1.

³⁹⁾ Cis. nař. ze dne 19. března 1853 § 1. (r. z. č. 53.)

při tom na zřeteli poměr požitčelnika neb oprávněnce k zůstaviteli dědictví; ze zbytku hodnoty věci má dedie neb odkazník zapraviti poplatek dle výměry pro něho ustanovené.

Dle téhož pravidla jest se též zachovati, jedná-li se o odkaz nějaké pense nebo nějakého důchodu.⁴⁰⁾

Poplatek 1%, 4% neb 8% nesmí dle zásad uvedených nikdy býti předepsán dle výměry větší, nežli která vybývá po srážce dluhův a ostatních závazků. Ustanovení, že při bezúplatných převodech užívání a substance věci na osoby rozdílné poplatek jak z užívání tak ze substance věci dohromady nemá pro vyměření poplatku nikdy sloužiti míra větší, nežli je hodnota věci, vztahuje se však pouze k 1%, 4% neb 8% poplatku z darování; 1½% poplatek z nemovitosti budíž zvlášť vyměřen a sice uživateli dle hodnoty užívání a nabyvateli substance věci dle hodnoty věci samé.^{41) 42)}

Kdyby konečně věc nějaká byla odkázána rozlišeným osobám takovým způsobem, aby ji postupně nabývaly, tu by každý nastupitel zapraviti musil taktéž úplný poplatek z daru, neboť každým novým nastoupením měnila by se osoba držitele.^{43) 44)}

⁴⁰⁾ Popl. zák. § 58. al. 2—5.

⁴¹⁾ Srv. nař. mín. fn. ze dne 22. září 1854 č. 31,841, odst. 2. al. 2. (Věst. mín. fn. č. 73, str. 511); rozh. mín. fn. ze dne 27. června 1867 č. 9069. (Pril. p. Tyr. č. 16, str. 83.)

⁴²⁾ Příklad: A odkázá své děti B domu, vyhradí však manželce své G doživotné užívání jeho. Hodnota domu by obnášela 50,000 zl. a dluhy na něm vázající 10,000 zl.

Zde by se vyměřilo:

1. Manželce G z jedné polovice celého daru 40,000 zl., tedy ze 20,000 zl. 1% s 25% přír. a mimo to z hodnoty požívání 20,000 zl. (tamtéž 5% výnosu ze 40,000 zl. dá 2000 × 10) — 1½% s 25% přírůzkom.

2. Děti B však by se vyněktil taktéž ze 20,000 zl. — 1% eo z daru a z úplné hodnoty nemovitosti 50,000 zl. — 1½% s 25% přírůzkom.

⁴³⁾ Nař. mín. fn. ze dne 27. července 1865 č. 26,822. (Věst. mín. fn. č. 36, str. 317.) Srv. též: Právník IV. str. 572 a slđ.

⁴⁴⁾ Dle povšechných zásad poplatkového zákona o převodech jmění mezi živými a pro případ smrti nelze míti za dvoji převádění nemovitého jmění v případech, kde manžel zůstavší neb osoba třetí na základě svatebních smlouvy aneb na základě posledního pořízení převezme nemovitost do pozůstalosti náležející za určitou hotovost, a kde tedy mají dědicové pouze právo k této hotovosti a nikoliv k nemovitosti. (Rozh. mín. fn. ze dne 1. srpna 1859 č. 21,212. — Pril. p. Štyr. č. 35, str. 145; p. Rak. č. 14, str. 37.)

§ 72.

Darování pro případ smrti, smlouvy dědičné.

Zásady a pravidla, pro vyměrování poplatků z dědičství a odkazův uvedená, mají býti též zachovávána, bylo-li co darováno pro případ smrti nebo má-li se čeho nabyti na základě smluv dědičných a podobně mají míti platnost zásady tyto v přičině požívání nebo práva k užívání následkem darování mezi živými, bezúplatně propůjčeného, co do poplatku náležícího na požitelníka neb oprávněnce k užívání.^{1) 2)} (V. též pozu. 42. a 44. k předcházejícímu § 71.)

§ 73.

Společensví statků mezi manžely.

Vliv společensví statků na vyměření poplatků z pozůstalosti jest rozlišený dle toho, zdali bylo ujednáno společensví statků mezi živými, či pro smrt a v obou směrech, zdali má se vztahovati společensví ku jmění, jaké zde bylo při uzavření smlouvy (ku jmění přítomnému), či sehou ku jmění i budoucímu, či i ku jmění zděděnému.

a) Společensví statků mezi živými.

Při společensví statků mezi živými platí zásada, že z pozůstalosti manžela zemřelého má býti vyloučena polovice jmění, které co jmění přítomné bylo předmětem smlouvy o společensví statků mezi živými, poněvadž manžel, druhého překavši, nabyt již práva k této polovici, ze které také již poplatek zapravil.

Podobně bude se zachovati při společensví statků, jehož předmětem jest jmění přítomné a budoucí, vyjmaouc jmění zděděné. Jmění zděděné může býti vyloučeno z pozůstalosti co

¹⁾ Popl. zák. § 59.

²⁾ Nabyto-li se darovací listinou eventuálních práv, jejichž cíferní objem lze určití teprvé v době nápadu dědičství, možno státní nárok na poplatek zjišťiti bez udání cifry, kde pak budiž vyměření poplatku ponecháno době, až práva ta případnou. (Popl. zák. § 59. — Pol. saz. $\frac{1}{100}$ pozu. 2. pop. zák. ; změn. pol. saz. $\frac{57}{100}$ B) z r. 1862. — Rozh. mín. fin. ze dne 13. března 1872 č. 7466. Prél. p. Hor. Buk. č. 6, str. 32; p. Solnohr. č. 6, str. 50; p. Dalm. č. 20, str. 58.)

jmění manžela na živě zůstavšho, když prokázány byly jak nápad dědictví, tak velikost dědictví.

b) Společenství statků pro smrt.

Zde sluší rozeznávat, zdali do společenství statků bylo jmění dáno od obou manželů, či pouze od jednoho.

V případech, kde od obou manželů bylo dáno jmění do společenství statků, nabývá zůstavši manžel povždy nároku na polovici jmění, kterým samostatně může vládnouti; v případech však, kde pouze jeden manžel dal jmění do společenství statků, stane se smlouva bezúčinnou, když zemřel manžel, jenž žádného jmění nepřinesl, poněvadž smlouva měla státi se účinnou teprve v případě smrti druhého manžela a poněvadž proto zde vůbec nestal se žádný převod jmění.

Jak má býti přiblíženo k dluhům při společenství statků (v. § 71. odst. 2.).

V obou případech jest rozhodující obsah smlouvy o společenství statků, majje povždy na zřeteli omezující ustanovení § 1177. v. z. o.¹⁾

§ 74.

Zvláštní poplatkové výhody, poskytované při určitých převodech nemovitostí.

A. Převody *určitých* nemovitostí mezi *určitými* osobami.

1. Při převodech práva vlastnického k nemovitostem, pak při převodech služebnosti práva užívacího nebo práva poživacího k věcem nemovitým mají býti určitým osobám poskytovány zvláštní výhody poplatkové a sice:

a) Při řečených převodech

α) s rodičů na manželské neb nemanželské dívky nebo jich potomky a opačně;

β) s rodičů na osoby, s jich dítkami v manželství vstupující nebo manželstvím již spojené;

¹⁾ § 1177. v. z. o. zní: „Svědčí-li smlouva společenská na všechno jmění, rozumí se nieméně jenom jmění nynější. Pojme-li se v to však také jmění budoucí, rozumí se to jenom o jmění nabytém, nikoli o zděděném, teč by to i ono výslovně bylo umluveno.“

γ) s nevlastních rodičů na nevlastní dítky a se zvolitelů neb zvolitelek na zvolence;

δ) mezi nerozloučenými nebo nerozvedenými manžely; — když

b) předmětem převodu jest stavění, vlastním zcela neb částečně obydlené neb užívané, nebo nemovitost, polnímu hospodářství věnovaná, od vlastníka samého, pokud se týče od jeho rodiny samé s pomocí nebo bez pomoci čeledínů nebo nádeníků vzdělávaná, nebo jest sice takovou nemovitostí, která však toliko proto není vzdělávána naznačeným způsobem, poněvadž byla v exekuci vzata nebo poněvadž vlastník jest pod poručnictvím nebo pod opatrovnictvím; — když a pokud

c) nepřevyšuje hodnota převedených věcí nemovitých 8000 zl.

Zde má býti poplatek vymeřen

aa) když slane se převod

z) darováním, manželskými smlouvami nebo následkem úmrtí, když

β) hodnota nemovitých věcí nepřevyšuje 500 zl. a zároček,

γ) celý čistý majetek, jenž se převádí nepřevyšuje této hodnoty — toliko jedním procentem i s přírůzkou z hodnoty převodu, po srážce passiv a výplat, nabyvatelem převzatých, tedy pouze poplatek z darování, t. j. z části nezavazené, bez úplatku převedené;

bb) když v případech sub aa) z); naznačených, (totiž při převodech darováním, manželskými smlouvami neb následkem úmrtí) nepřevyšuje hodnota nemovitých věcí 4000 zl., obnášejž poplatek jedno procento i s přírůzkou z hodnoty převodu po srážce passiv a výplat nabyvatelem převzatých, tedy z části nezavazené, bez úplatku převedené, a $1\frac{1}{2}\%$ bez přírůžky z hodnoty převedených věcí *nemovitých*, resp. služebností svrchu naznačených, tedy jak z části zavazené tak i nezavazené;

cc) když převod nemovitosti, jichž hodnota nepřevyšuje 8000 zl., slane se právním jednáním mezi živými úplatně neb bezúplatně, a pokud místa nemají úlevy, v odstavcích aa) a bb) uvedené, obnášejž poplatek jedno procento i s při-

růžkou z hodnoty převodu po srážce passiv a výplat, nabyvatelem převzatých, a pak $1\frac{1}{2}\%$ i s přírůžkou z hodnoty nemovitých věcí, resp. služebnosti svrchu naznačených,¹⁾

Dle uvedeného jsou co do podmínek pro poskytnutí výhod poplatkových mezi odstavci *aa)*, *bb)* a *ce)* tyto rozdíly:

1. Pro případy sub *aa)* a *bb)* uvedené vyžaduje se za titul nabytí buď darování, smlouvy svatební neb právo dědičné, kdežto sub *ce)* vystačuje každý titul.

2. Pro případy sub *aa)* uvedené vyžaduje se, aby nejen hodnota nemovitých věcí ale i hodnota celého čistého jmění 500 zl. nepřevyšovala, kdežto v případech ad *bb)* a *ce)* jest se řídit jen dle hodnoty věci nemovitých a

3. pro případy sub *aa)* a *bb)* uvedené vyžaduje se při převodech mezi živými, — vyjma smlouvy svatební, — přenesení úplně aneb aspoň částečně bezúplatně, jinak by z takového převodu musil býti vyměřen poplatek $1\frac{1}{2}\%$ i s 25% přírůžkou. — Při převodech na základě úmrtí neb smlouvy svatební neb nepominou výhody sub *aa)* a *bb)* uvedené ani tehdy, když by se stal převod zcela úplatně;

4. pro případy sub *ce)* uvedené nerozhoduje, zda-li převod byl úplatným neb bezúplatným (v. § 71. odst. 10.)

Pakli by v případech *aa)* a *bb)* nebyla splněna podmínka převodu, zcela neb částečně bezúplatného, jsou-li však splněny podmínky další, spadají pak pod ustanovení odstavce lit. *ce)*; a pakli by v případech sub *aa)* nebylo vyhověno podmínce, že celý čistý výnos nemá převyšovati 500 zl. buďž případ takový vřádněn sub *bb)*, pokud hodnota nemovitosti nepřevyšuje 1000 zl.

U porovnání se všeobecnými ustanoveními popl. zák. požívají převody uvedené tyto výhody:

1. Při převodech sub *aa)* naznačených odpadá vůbec předepisování poplatku $1\frac{1}{2}\%$ za převod nemovitosti;

2. při převodech sub *bb)* odpadá mimořádná přírůžka (25%) k poplatku $1\frac{1}{2}\%$;

3. při případech sub *ce)* odpadá možnost předepsati poplatek $3\frac{1}{2}\%$ za úplatný převod nemovitosti; a

¹⁾ Zák. ze dne 31. března 1890, § 1. (č. z. č. 53.)

4. při všech případech sub *aa*), *bb*) a *cc*) sluší mítí dočasná vyhrazení (tak zvané výměnky a pod.), pro odstupu- jící držitele nemovitosti unluvená, za odplaty, která mají býti sice odpočtena od hodnoty poplatku 1, 4 neb 8% podrobené, která však nejsou podrobena žádnému dalšímu poplatku.^{2) 3)}

²⁾ Výměnky ujednané ve prospěch ostatních dělí neb manželky, nejsouť sebou držitelkou nemovitosti převedené, nelze považovati za podobné odplaty, nýbrž naopak za bezplatné převody (darování), které co do poplatku jdou svou zvláštní cestou dle všeobecných zásad shora uvedených.

³⁾ Pro velikou důležitost ustanovení těchto, se kterými se v životě velmi často setkáváme, buďtež zde za účelem objasnění uvedeny některé příklady:

1. Rodiče postoupí synovi chalupu jimi obývanou se zahrádkou v hodnotě 450 zl. a tkalevským nářadím v hodnotě 150 zl. proti zapravení knihovního dluhu 250 zl.; sebou vyměňují sobě odstupuující doživotní byt v chalupě postoupené, jehož roční hodnota byla odhadnuta 7 zl.

Hodnota nemovitosti nepřevyšuje 500 zl.; a podobně obnáší celý čistý převod pouze $(450 + 150 - 600 - 250) = 350 - 105 (7 \times 15 =) = 245$ zl.

Na poplatku budíž tedy vyměřeno pouze z 245 zl., zaokrouhleno z 260 zl. 1% s 25% přírůzku. (Dle všeobecných zásad poplatkového zákona obnášel by poplatek: *a*) ze 250 zl., zaokrouhlených na 260 zl. 1% s 25% přír., *b*) ze 450 zl. zaokrouhlených na 460 zl. 1% s 25% přír.

2. Rodiče postoupí synu A chalupu jimi obývanou se zahrádkou v hodnotě 480 zl. a tkalevským nářadím v hodnotě 150 zl. proti zapravení dluhu 50 zl. a vyplacení podílu druhému bratrovi B 50 zl.

Zde nepřevyšuje hodnota nemovitosti 500 zl., avšak celá převedená hodnota $(480 + 150 - 630 - 50)$ obnáší 580 zl., tedy více než 500 zl.

Poplatek obnáší zde:

a) z čisté částky 580 zl. 1% s 25% přír.,

b) z hodnoty nemovitosti 480 zl. 1% s 25% přír. bez přír.

(Dle všeobecných ustanovení by musila býti vyměřena ještě 25% přírůzka k poplatku 1% s 25% přír.)

3. Otec postoupí dům, rodinou svou užívaný, synovi A ve vyšetřené hodnotě 3800 zl. a obchod s voškerým zbožím v hodnotě 10,200 zl. proti zaplacení knihovních dluhů 2000 zl. a proti vyplacení oteci 2000 zl., pak podílu bratrovi B 2000 zl. a sestře C 3000 zl.

Hodnota nemovitosti nepřevyšuje 4000 zlatých a čistý převod obnáší $(3800 + 10,200 - 14,000 - 9000) = 5000$ zl.

Poplatek obnáší tedy:

a) z hodnoty nemovitosti 3800 zl. 1% s 25% přír. bez přír.

b) z čistého převodu 5000 zl. 1% s 25% přír.,

c) z podílu 2000 zl. 1% s 25% přír.,

d) z podílu 3000 zl. 1% s 25% přír.

2. Mají-li výhody tyto vůbec býti poskytnuty, musí býti dříve prokázáno, že splněny jsou naznačené podmínky co do kvality osoby a předmětu a pak co do mezí hodnoty tohoto.

(Dle všeobecných pravidel by musila býti vyměřena k poplatku $1\frac{1}{2}\%$ ještě 25% přírážka.)

4. Rodiče postoupí synovi A polní hospodářství, jimi a rodinou spravované, a uloží nastupujícímu, by zapravil knihovní dluh 400 zl., neknižovní dluh odstupujících 400 zl., podily bratrovi B a sestře C po 1000 zl. a aby dával odstupujícímu určitý roční výměnek.

Daň gruntovní obnáší 30 zl., sedmdesátinásobně této daně 2100 zl. Nabývatel udá při řízení právnou hodnotu hospodářství i s obytným stavením, danovní daň třídní podrobeným, s 4000 zl.

Passiva číni: dluhy 800 zl., podily 2000 zl. a výměnek (jedno roční hodnota byla zjištěna se 60 zl., tedy (60×15) 900 zl., dluhováda 3700 zl., tak že vykazuje čistý převod 300 zl.

Poplatek obnáší zde:

a) z čistého převodu 300 zl. 1% s 25% přír.

b) z hodnoty nemovitosti 4000 zl. $1\frac{1}{2}\%$ bez přír.

c) z podílu bratrovi B 1000 zl. 1% s 25% přír.

d) z podílu sestře C 1000 zl. 1% s 25% přír.

e) za poukázání k placení neknižovního dluhu 400 zl. dle skály II. — 1 zl. 25 kr.

(Dle všeobecných pravidel byla by vyměřena k $1\frac{1}{2}\%$ poplatku ještě 25% přírážka a pak z hodnoty výměnku 900 zl. 1% s 25% přír., kterýmžto poplatkem 1% by byl splatným po pomínutí povinnosti dávatí výměnek.

Pak-li by v tomto případě neobnásela udaná neb zjištěná hodnota nemovitosti více, nežli co obnáší suma passiv, jevil by se převod převodem úplatným, při kterém by pak zmíněná přírážka 25% k $1\frac{1}{2}\%$ poplatku z nemovitosti musila býti vyměřena.

Co do hodnoty nemovitosti, jaká by zde měla býti vzata za základ v. § 91., odst. 10.

5. Otec jako výhradní majitel usedlosti, jím a rodinou v z dělávané, odevzdá tuto synovi za 7800 zl., kteráz sama též úřadem za přiměřenou se uzná.

Nastupující syn má na účet této částky zapraviti knihovní dluh 2000 zl., bratrovi podíl 1500 zl., sestře podíl 1500 zl., odstupujícímu otcí 1000 zl. a kromě toho má dávatí odstupujícímu výměnek, jehož roční hodnota byla zjištěna 100 zl., který má z polovice, tedy v roční hodnotě 50 zl. též dáván býti manželce odstupujícího, kdyby tato manželka svého měla přežiti. Zbytek účelů připojuje nastupujícímu jako darování.

Čistý převod číni zde 550 zl., totiž 7800 zl. — 7250 zl. (2000 zl. dluh + 3000 zl. podily + 1000 zl. otcí + 1250 zl. výměnek, totiž $(100 \text{ zl.} \times 10)$ 1000 zl. + $(50 \text{ zl.} \times 5)$ 250 zl. = 1250 zl.

Na poplatech hudiž zde vyměřeno:

a) z hodnoty nemovitosti 7800 zl. $1\frac{1}{2}\%$ s 25% přír.

Co zvláště se týče kvality osoby (poměru osobního mezi odstupujícím [zůstavitelem] a nabyvatelem [dědicem neb odkazníkem]), nelze přesné ustanovení zákona, co výjimku z pravidla, rozšiřovati na osoby, které zřejmě naznačeny nebyly; na př. nebude lze mluvit o nějakých zvláštních výhodách poplatkových při převodech jmění (nemovitosti) se zemí a smech na lehány a lehyně, s nevlastních dělí na nevlastní rodiče, se zvoleneč na zvolitele, při převodech mezi rozvedenými neb rozloučenými manžely, mezi sourozenci (bratry, sestrami, bratrancei, sestřenicemi) atd.)⁴⁾ 5)

b) z podílů 1500 zl. a 1500 zl. 1% s 25% přir.,

c) z hodnoty výměnku matčina 500 zl. (10 × 50) jako darování 1% s 25% přir.

(Dle všeobecných zásad musilo by býti ještě vyměřeno a do 30 dní po smrti rodičů zapraveno z 1250 zl. neb ze zaokrouhlených 1260 zl. jako z darování pro nastupujícího 1% s 25% přir.)

4) Rozh. m. f. ze dne 9. (8.?) září 1892 č. 27,997. (Přil. p. Dol. Rak. č. 10, str. 49; p. Hor. Rak. č. 42, str. 57; p. Štyr. č. 7, str. 17; p. Kor. č. 8, str. 44; p. Kraj. č. 11, str. 55; p. Přim. č. 11, str. 109; p. Tyr. č. 6, str. 24; p. Čechy č. 60, str. 125; p. Mor. č. 25, str. 102; p. Slez. č. 9, str. 21; p. Buk. č. 6, str. 29; p. Hal. č. 15, str. 118 z r. 1893; p. Dalm. č. 11, str. 32.)

5) Protože k pohočným příbuzným uvedené výhody zvláštní se nevztahují, nebude lze jich se dovolávati při vyměření poplatku z narovnání neb dělení se o dědictví. Na př.:

Živnostník (truhlář) A zemře bez závěti. Děti jeho (syn B dcera C) přihlásí se k dědictví. Pozůstalost se skládá

z domu, v němž zůstavitel svou živnost provozoval, v hodnotě	3800 zl.
z nářadí domácího a šatstva v hodnotě	100 zl.
ze zásob různého dřeva v hodnotě	500 zl.
Dohromady	4400 zl.

Passiva :

Náklad na pohřeb	50 zl.
knihovní dluh	550 zl.
dohromady	600 zl.

Zbývá čistá pozůstalost 3800 zl.

Se svolením soudu, pozůstalost projednávacího, dohodnou se dědici v ten smysl, že B převezme dům, nářadí a zásoby v hodnotě 4400 zl. za to že uhradí passiva 600 zl. a vypladí sestře C podíl 1900 zl.

2500 zl.
takže pro něho tčz zůstane čistých 1900 zl.

Zde by musilo býti vyměřeno :

1. z čisté pozůstalosti 3800 zl. 1% s 25% přir.,

2. z hodnoty nemovitosti 3800 zl., a sice z jedné polovice 1900 zl. synovi B dědictvím případně 1 1/2% bez z přir.,

Co do vyžadované kvality předmětu provedeného, rozeznávají se:

- a) stavení (domy) a
- b) nemovitosti hospodářské.

ad a) Stavení má majitelem zcela neb částečně býti obydleno neb užíváno, čímž rozumí se z pravidla trvale, byť i pouze částečně obydlí neb užívání.⁶⁾

3. z hodnoty druhé polovice 1900 zl., postoupením sestry C. nabyté 3 $\frac{1}{2}$ % s 25 $\frac{0}{10}$ % přír.

4. z polovice hodnoty věcí movitých 300 zl. takéž postoupením sestry nabyté dle skály III.

⁶⁾ Pojem užívání jest mnohem širší nežli pojem obydlení, a poně vadž i užívání stavení pouze z části vyhovuje již požadavku zákona, dušá máti proto podmínku již za splněnou, když majitel domu pouze nepatrně jeho část, na př. sklepa, komory a pod. užívá a při tom v jiném, buď vlastní, buď cizím domě bydlí.

Pochybnost by mohla nastati o tom, zdali lze máti podmínku zákona za splněnou, když majitel domu pouze dvoru téhož domu užívá.

J. Tersch tvrdí ve svém spisu „Anleitung zur Anwendung der §§ 1. und 2. der Gehörfren-Novelle v. 31. März 1890“ na str. 27, že nejví se splněnou podmínku, v přičině obydlí neb užívání zákonem stanovená, když by majitel domu užíval pouze zahrady neb dvora, k němu náležícího. Ze pouhé užívání zahrady, s domem náhodou snad spojené, nelze máti za užívání domu, nemůže nikdo po-
přítí; co však se týče nádvorf neb dvora, ke stavení náležícímu, má se vše jinak.

Dekretem dv. komory ze dne 30. června 1824 č. 1224 (Proc. st. zák. p. Čechy VI. č. 140; p. Hor. Rak. a Selnohr. XXVI. č. 127. 1.; p. Štyr. VI. č. 134; p. Mor. a Slez. VI. č. 151), kterýž už podnes v plně jest platnosti, byla prohlášena nádvorf (dvory) u stavení, pokud nejsou podrobena daní gruntovní, „za integrující části stavení“, a sčou bylo konsekventně doloženo, že mají svým výnosem v místech daní činžovní podrobených považována býti za předmět daně činžovní. Současně bylo vysloveno, že při domovní daní třídí podobné zdanění nájemného za užívání nádvorf nemá máti místa proto, že stanovenou sazbou vyslovena jest již daň za celé stavení i s nádvorfem. — Ve smyslu nařízení min. fn. ze dne 9. srpna 1850 (ř. z. č. 333) a zákona ze dne 9. února 1882 (ř. z. č. 17) platí ustanovení tato už podnes též v místech, ve kterých se ukládá rozšířená daň činžovní na základě těchto nařízení. — Tvrdí-li nádvorf integrující část stavení, sluší též užívání jeho považovati za částečné užívání stavení. Také lze za to máti, že by nebylo jednáno proti intencím zákona, kdyby považovány byly podmínky pro poskytnutí poplatekových výhod za splněny tenkrát, když majitel domku s větším nádvorfem najme si v sousedním domě byt, jeho rodujním poměrům mnohem příhodnější, než-li ve vlastním domě, když ale ponechá si užívání prostorného nádvorf svého domku, na př. ke skládání rozličného materiálu, po případě i ku provozování živnosti kovářské, tesářské a pod.

Dle našeho náhledu sluší máti užívání pouhého nádvorf majitelem domu za částečné užívání stavení ve smyslu uvedeného zákona ze dne 31. března 1890 (ř. z. č. 53).

Mimojdoucím obydlením neb užíváním lze se spokojiti pouze, když toto není odůvodněno příčinami osobními, na př. při villách, letohrádích a pod., nýbrž příčinami hospodářskými, na př. při salaších, kovárnách (cihách horních), lisovnách a pod.⁷⁾

Zda-li stavení spojeno jest s hospodářstvím, zda-li skládá se z více dohromady náležících částí (stavení obytné, křmna, konína a pod.), či pouze z jediné budovy, zda-li tato jest pod jednou či více střechami, zda-li jest na venkově či v městě, zda-li ho užívá majitel k ukojení potřeb osobních, či z příčiny živnosti a zda-li jest majitel takového stavení ještě majitelem jiných stavení čili nic, jest lhostejno.⁸⁾

ad b) Zde sluší přihlížeti k tomu, zda-li

z) nemovitost, o níž jde, jest nemovitostí hospodářskou, t. j. zda-li užívá se jí k dobývání plodin hospodářských v širším slova smyslu. Proto jest lhostejno, užívá-li se půdy jako pole, luk, zahrad, vinic, či sebou i jako lesů, stavebních ploch pro budovy hospodářské neb pro obydlí hospodářovo, a taktéž jest lhostejno, nalézá-li se taková nemovitost hospodářská na venkově, či v městech.

Dále sluší míti na zřeteli, že

β) hospodářství takové musí býti obstaráváno majitelem a členy jeho rodiny, buďsi s cizí pomocí, buďsi bez ní. Pouhý dozor majitele na práce hospodářské nevystačuje, leda by neúčastnění se majitele v práci odůvodněno bylo stářím nebo nemocí.

⁷⁾ Nař. mín. spr. a fin. ze dne 26. května 1890, § 4. (č. z. č. 93.)

⁸⁾ J. Tersch na str. 26. a 27. uvedeného spisu svého připouští možnost, že i tenkrát bylo by snad lze, míti zákonnou podmínku v příčině obývání neb užívání domu jeho majitelem za splnění, když provozuje v něm živnost (na př. hostinskou) ne sice osobně, ale jak prokázáno — na své jméno a svůj účet osobou třetí, nikoliv však, když by zmíněná živnost této osobě třetí byla propachtována. — Výklad tento sluší naznačiti za velmi liberální a zájmutím poplatníctva sloužící, avšak bráti užitek plynoucí z věci jiným způsobem, než-li ve způsobě vlastního užívání není totéž a při zřejmé intenci zákona, klásti první váhu na osobní užívání, zpravování a pod. a pak při zásadě, že veškerá výjimečná ustanovení sluší přesně a přesně vykládati, bude dle našeho náhledu hájiti uvedený výklad pouze potud, pokud užívání stavení osobou jinou než-li majitelem, byť i užívání to slo na jeho jméno a účet, odůvodněno jest dle analogie § 5. prováděcího nař. ze dne 26. května 1890 (č. z. č. 93) fysickou neb právníkou nemožností pro majitele, aby ve stavení jemu náležejícím sám provozoval živnost, k níž jest oprávněn.

Podmínka, že bylo užíváno stavení neb nemovitosti způsobem naznačeným, vztahuje se k dosavadnímu majiteli nemovitosti a lze podmínku tu proto míti za splněnou, když odevzdávající zůstavitel neb dárce dotyčné nemovitosti až do dne, kdy smlouva byla uzavřena, pokud se týče, až ke dni nápadu dědictví naznačeným způsobem na nemovitosti přebýval, ji užíval neb obstarával.⁹⁾

Užívání stavení (a) neb nemovitosti (b), třeba pouze mimo- chodem jiným způsobem, než-li jaký zákonem jest naznačen, musí vůbec býti odůvodněno poměry nutnými, na vůli majitelově nezávisícími. Takové poměry zákonem uvedené (včetně exekuce, nezletilost a poručenství) nelze míti za taxativně vypočetny, pročez bude lze připustiti za příčiny též momenty jiné, pokud jen nezávisí na vůli majitelově, na př. povinnost vojenská, nemoc a pod.¹⁰⁾

Co pak se týče podmínky naznačení mezi, ve kterých hodnota nemovitosti 500 zl., 4000 zl. a 8000 zl., a v případech prvních též hodnota celého čistého jmení 500 zl. má se pohybovati, sluší povždy přiblížiti pouze k nemovitostem, předmět jednoho převodu tvořícím, ve kterýchž odevzdávající, po případě zůstavitel, způsobem shora uvedeným naznačeným přebýval, jich užíval neb vzdělával.¹¹⁾ ¹²⁾

Při převodech ideálních části nemovitosti lze poskytnouti naznačené výhody pouze tehdy, když hodnota dotyčné nemovitosti, ze které se převádí části ideální, nepřevyšuje uvedených mezi hodnoty 500 zl., 4000 zl. neb 8000 zl.¹³⁾ ¹⁴⁾

Dvě neb více osob, nabyvších věci nedělené, buďtež dle zásad poplatkového zákona (odst. 6, lit. b) před- běžných příp. k sazbě z r. 1850 — v § 110.) považovány za osobu jednu, pročez mohou osoby takové domáhati se zmíněných výhod poplatkových pouze, když nemovitost, již spole- lečně nabyly, a nikoli pouze dotyčné části ideální, nepřevyšuje naznačených mezi hodnot 500 zl., 4000 zl. neb 8000 zl.¹⁵⁾

3. V praktickém životě budou ustanovení právě uvedená velmi důležitými činiteli při převodech, kde přechází

⁹⁾ Zák. ze dne 31. března 1890 § 3. (č. z. č. 51.)

¹⁰⁾ dto § 5.

¹¹⁾ dto § 7.

¹²⁾ Rozh. min. fin. ze dne 9. února 1894 č. 36.713. (Pril. k věst. min. fin. č. 1. str. 4.)

¹³⁾ Zák. ze dne 31. března 1890 § 8. (č. z. č. 53.)

¹⁴⁾ dto § 9.

a) s jednoho výhradního držitele neb s více spoludržitelů dvě neb ještě více nemovitosti na jednu osobu neb na více osob, a v případech posledních buď do výhradního vlastnictví jednoho každého aneb do spoluvlastnictví dle části ideálních; a

b) jedna nemovitost na více osob do vlastnictví dle částí ideálních.

Dle stanovené zásady, že pro posuzování možnosti, poskytnouti vůbec výhody poplatkové a pro vyměření objemu těchto má základem býti hodnota nemovitosti neb nemovitosti, jež tvoří předmět jednoho převodu, bude výhodistiem při převodech

1. více nemovitosti na jednu osobu — suma hodnot všech převedených věci nemovitých;¹⁵⁾

2. více nemovitosti na více osob tím způsobem, že každá z těchto osob nabude k určité nemovitosti výhradní vlastnictví — hodnoty každého jednotlivého převodu pro sebe;¹⁶⁾

3. více nemovitosti aneb i pouze jedna nemovitost do vlastnictví více osob dle částí ideálních

¹⁵⁾ Na př. A postoupí zcela bezplatně synovi B dům, jím obývaný, v hodnotě 2500 zl. a polnosti, odstupujícím vzdělávaně, v hodnotě 500 zl. Základ tvoří tedy 3000 zl. a poplatek by ohnásel ze 3000 zl. (2500 zl. + 500 zl.) 1% s 25% přír. a 1½% bez přír. — Pak-li by však chyběla jednemu neb druhému vyžadovaná kvalita, kdyby dům nebyl zcela neb částečně odstupujícím obýván neb užíván, aneb pole odstupujícím zděláváno, mohlo by poskytnuti výhod vztahovati se pouze k tomu předmětu, při kterém dána jest vyžadovaná kvalita. Kdyby na př. dům nebyl odstupujícím zcela neb částečně obýván neb užíván, pole by jím však bylo obstaráváno, bylo by při zcela bezúplatném převodu vyměřiti: ze 3000 zl. 1% s 25% přír. a ze 2500 zl. 1½% s 25% přír. a z 500 zl. 1½% bez přír.

Kdyby v témž případě postoupení domu, jenž zmiňná kvalita chybí, nestalo zcela neb z části se bezúplatně, musilo by z hodnoty jeho 2500 zl. vyměřeno býti 3½% s 25% přír.

¹⁶⁾ Na př. A postoupí synovi B hospodářství, jím a rodinou spravované, v hodnotě 9000 zl. proti zaplacení dluhů knihovních 2000 zl. a proti dávání doživotního výměnku odstupujícím v roční hodnotě 100 zl.; synovi C dům částečně jím obývaný v hodnotě 8000 zl. proti placení knihovního dluhu 1000 zl., vyplacení sestře D 1000 zl. a pro odstupujícího poskytnuti doživotního bytu v témž domě v roční hodnotě 50 zl.; a deři D druhý dům, jím částečně užíváný, v hodnotě 2000 zl. bez dluhů. Zde by musilo býti vyměřeno:

a) pro syna B dle všeobecných pravidel popl. zák.

1. z čistého převodu 7000 zl. (9000 zl. — 2000 zl.) 1% s 25% přír.,

2. z hodnoty nemovitosti 9000 zl. 1½% s 25% přír.;

b) pro syna C

— hodnota věci celé — hodnota všech částí ideálních dohromady; ¹⁷⁾)

4. jedna nemovitost na více osob v oddělených částkách — hodnota celé nemovitosti. ¹⁸⁾)

Pak-li by při nemovitostech současně převedených nebyly při jednotlivých z nich splněny podmínky, na kterých poskytnutí poplatkových výhod bylo učiněno závislým, buď iž výhodám pro stanovení mezi, ve kterých hodnota nemovitosti se pohybuje, hodnota všech nemovitostí, jež jsou předmětem jednoho převodu, ač lze poskytnouti výhody pouze při nemovitostech, při kterých zmíněné podmínky jeví se splněnými. ¹⁹⁾)

4. Žádného zřejmého ustanovení nenalézáme pro způsob, jakým by se na jednotlivé nemovitosti rozdělili mělo břemeno,

1. z čistého převodu 6500 zl. (8000 zl. — 1000 zl. — 500 (20 × 10) 1⁰/₁₀ s 25⁰/₁₀ přír.,

2. z hodnoty nemovitosti 8000 zl. 1¹/₂⁰/₁₀ s 25⁰/₁₀ přír. :

c) pro dceru D

1. z čistého převodu 3000 zl. (2000 + 1000) 1⁰/₁₀ s 25⁰/₁₀ přír.,

2. z hodnoty nemovitosti 2000 zl. 1¹/₂⁰/₁₀ bez. přír.

¹⁷⁾ Na př.: Manželé N postoupí usodňlost jimi spravovanou neb dům jimi obývaný v hodnotě 12.000 zl. dětem svým A, B, C proti zaplacení knihovnických dluhů 3000 zl. a dávání doživotního výměnku v roční hodnotě 150 zl. Poplatek zde obnáší :

a) z čistého převodu 9000 zl. 1⁰/₁₀ s 25⁰/₁₀ přír.,

b) z hodnoty nemovitosti 12.000 zl. — 1¹/₂⁰/₁₀ s 25⁰/₁₀ přír.

Aneb otec postoupí domek, jím obývaný, svým 3 synům v hodnotě 1200 zl. bez dluhů a dalších závazků, vymíniv sobě pouze doživotní byt v domku postoupeném, jehož roční hodnota jest zjištěna 20 zl.

Poplatek činí :

a) z čistého převodu 1000 zl. (totiž 1200 — 200 : (20 × 10) — 1⁰/₁₀ s 25⁰/₁₀ přír.,

b) z hodnoty nemovitosti 1200 zl. 1¹/₂⁰/₁₀ bez. přír. —

¹⁸⁾ Na př.: Otec postoupí bezúplatně usodňlost, výjma některé pozemky, jenž tvoří část téže usodňlosti a zároveň jedno těleso knihovny, synovi A v ceně 4000 zl. a vymíněné pozemky synovi B v ceně 2000 zl.

Poplatek by obnášel :

pro A z čistého převodu 4000 zl. 1⁰/₁₀ s 25⁰/₁₀ přír. — a z hodnoty nemovitosti per 4000 zl. — 1¹/₂⁰/₁₀ s 25⁰/₁₀ přír.

pro B z čistých 2000 zl. — 1⁰/₁₀ s 25⁰/₁₀ přír. z hodnoty nemovitosti — 1¹/₂⁰/₁₀ s 25⁰/₁₀ přír.

¹⁹⁾ Na př.: Otec postoupí synovi dům, jím obývaný, v hodnotě 1000 zl. a hospodářství, jím a rodinou spravované v hodnotě 2500 zl. a propachtované pole se zvláštní knihovnickou vložkou v hodnotě 1000 zl. Vše bez dluhů a břemen. — Zde by musilo vyměřeno býti dle celé hodnoty 4500 zl. — 1¹/₂⁰/₁₀ s 25⁰/₁₀ přír. vedle poplatku 1⁰/₁₀ s 25⁰/₁₀ přír. z darování.

odstupujícímu nastupujícímu nově uložené (na př. výměnek), když jsou předmětem jednoho převodu nemovitostí, při kterých jsou splněny zákonné podmínky pro výhody poplatkové, a pak nemovitostí, při kterých podmínky ty nejsou splněny. — Zde bude třeba uvážiti, zda-li břemeno uložené dle své povahy nemusí se vyvíjeti výhradně z některé z postoupených nemovitostí, příkladně vyhrazený byt v domě a pod., kde s břemenem bude museli býti účtováno při téže nemovitosti; jinak bude nutno činiti rozdíly,

a) zda-li břemeno, nastupujícímu nově uložené, má býti vloženo do knih veřejných, zda-li totiž má býti do knih vloženo záslavní právo pro ně na nemovitosti neb nemovitostech převedených, a když ano,

1. zda-li celé břemeno simultánně na všech, neb

2. zda-li na jednotlivých nemovitostech jednotlivými určitými částkami, aneb

3. zda-li celé břemeno pouze na jedné nemovitosti bylo vloženo; či

b) zda-li břemeno to vůbec není a nemá snad ani býti knihovně pojištěno.

V případech ad a) 1., pak ad b) bude třeba dle analogického ustanovení § 57. popl. zák. a nař. mín. ze dne 8. dubna 1854 (ř. z. č. 84) rozdělit celé břemeno na jednotlivé nemovitosti, dle jich zjištěné hodnoty, v případech ad a) 2. bude lze přihlížeti pouze k částkám, jak na každé jednotlivé nemovitosti jsou pojištěny, v případech ad a) 3. možno účtovat s celým břemenem výhradně při nemovitosti, na níž jest vloženo.

5. Při poplatcích za služebnosti práva užívacího nebo požívacího k věcem nemovitým nerozhoduje v příčině poplatkových výhod hodnota služebnosti, nýbrž hodnota nemovitosti, s níž služebnost souvisí.²⁰⁾

²⁰⁾ Na př.: Zemřelý otec A zůstává synovi dům, zůstavitelem až do smrti obývaný neb užíváný, v hodnotě 4000 zl., vyhradiv doživotní jeho užívání ve vyšetřené roční hodnotě 20 zl. zůstatě manželce.

Dluhů není.

Vyměření poplatku:

a) pro zůstatou manželku:

1. z čistého převodu 200 zl. (20×10) — 1% s 25% přír.,

6. Z podmínek, na kterých poskytování naznačených výhod poplatkových bylo učiněno závislým, sluší dále poukázat k titulu nabytí vůle a z těchto k titulu „darování“ zvlášť.

Poskytování značnějších výhod při převodech zmíněných nemovitostí až do hodnoty 4000 zl. jsou způsoby nabytí omezeny na darování, manželské smlouvy a úmrtí.

Co zvlášť se týče darování, lze míti za převody bezúplatné odevzdací smlouvy mezi rodičema a dětmi, pokud se týče osobami těmito (dětmi) sňatek uzavírajícími s nabývanými dočasnými výhradami (výměnky) ležely:

1. když z ustanovení smlouvy samé již jest patřeno, že vybývá pro nabyvatele čistě (bezúplatně) poskytnuti jmění, a

2. když — s čímž nejčastěji se setkáváme — postoupí se nemovitost za vybývání hotovými (převzetí dluhů, výplaty neb maturální dávky spolubratřím a sestrám) a za výměnek pro odstoupjící, a když přede nabyvateli neb nabyvatelům pokud se týče jednou z nich promine se z odevzdací ceny částka co darování neb k zúčtování na dědičný podíl. — V tomto případě buďž však vzata za hodnotu nemovitosti suma vybývání hotovými, výměnku a částky darované, o čemž má strana býti slyšena, zdali takto vypočtenou hodnotu uznává.²¹⁾

Byla-li nabyta nemovitost dvěma osobami, z nichž pouze jedné má k dobrému se dostati darování, nemá býti na závadu, jen když zřejmě vysloven jest úmysl obdarování se strany odevzdávajícího oproti obou nastupujícím.²²⁾

7. Podati doklady o tom, že splněny jsou podmínky, na kterých závisí poskytnuti uvedených výhod poplatkových, jest povinností strany, již se dotýče.

2. z hodnoty užívání 200 zl. $1\frac{1}{2}\%$ bez přírůzky;
b) pro dědice:

1. z čistého převodu 3800 zl. 1% s 25% přír.,

2. z hodnoty nemovitosti 4000 zl. $1\frac{1}{2}\%$ bez přír. —

²¹⁾ Když na př. postoupí se nemovitost za 3000 zl., (z kterých připadá 500 zl. na dluhy, 2400 zl. na výplaty a 100 zl. pro nabyvatele co dar) se vyhrazeným výměnkem v uznané ceně 400 zl., buďž za hodnotu reality vzato 3000 zl. + 400 zl. = 3400 zl. a když strana hodnotu tuto uzná, buďž vyměřeno z 3400 zl. $1\frac{1}{2}\%$ bez přír. a ze 100 zl. 1% s přír.

²²⁾ Rozh. mín. fin. ze dne 4. května 1887 č. 12,331; dto ze dne 23. dubna 1892 č. 47,151. (Pril. p. Přírn. č. 8, str. 69; p. Tyr. č. 7, str. 29; p. Mor. č. 16, str. 63; p. Hor. Rak. č. 10, str. 80 z r. 1893; Pril. p. Hul. č. 15, str. 112 a 113 z r. 1893.)

Tyto průkazy a doklady (o kvalitě osoby neb o osobním poměru odevzdatele k nabyvateli, o kvalitě věci neb o způsobu užívání, a o hodnotě nemovitosti převedené) může strana hned připojit k oznámení, jakéž o právním jednání učiní vůbec jest povina, aneb později je předložiti zvláštním podáním.²³⁾

V případě pochybnosti vyžádejž úřad, poplatek vyměřující, neb soud, pozůstalost projednávající, o skutečných poměrech, o poskytnutí výhod rozhodujících, z pravidla vyjádření představeného obce, v jejímž obvodu nalézá ze dotýčné nemovitosti.

Nepodá-li představený obce žádaného vyjádření, aneb vzejde-li o vyjádření tom pochybnost, aneb uzná-li úřad ze zvláštních příčin za dobré, pomínouti vyjádření úřadu obecního, mohou býti vyšetřeny ičeené skutečné poměry jinými způsoby, na př. slyšením důvěrníků neb jiných důvěry hodných korporací, jako okresních zastupitelstev, hospodářských spolkův okresních a pod., aneb úřadů polítických.²⁴⁾

Při rozcházejících se udáních hodnoty se strany poplatníka a se strany úřadu obecního, důvěrníků atd., když totiž úřadem obecním a p. naznačená hodnota jest vyšší nežli hodnota poplatníkem udaná, budíž slyšen poplatník, a nechtěl-li by uznati vyšší hodnotu za přiměřenou, budíž úřadem uvažováno, zdali má býti přijata za správnou hodnota poplatníkem udaná, či nemá-li žádáno býti za soudní odhad.²⁵⁾

Vyšetřování uvedené jest nařizeno pouze pro případy, v kterých jsou pochybnosti o tom, že splněny jsou podmínky, pro výhodnější naložení zákonem předepsané. — Když by tedy při převedené nemovitosti rustikální nebylo podstatných pochybností o tom, že užívá se jí způsobem zákonem předpokládaným, může

²³⁾ Předložiti potřebné průkazy a doklady toho, že splněny jsou zákonem stanovené podmínky pro výhody poplatkově, jest sice povinností strany, avšak nikde není zakázáno, by úřad (soud) poplatnou stranu na povinnost tuto upozornil. Pak-li by strana přes upozornění aneb vyzvání úřadu nečinila povinnosti své dosti, vyměřizž úřad poplatek dle všeobecných zásad popl. zák. Zákon poskytuje totiž nárok na výhody, když a pokud strana dostála povinnostem, zákonem jí uloženým; pak-li nechce, nelze jí k tomu nutiti, nelze jí totiž výhody vnucovati. Srv. J. Tersch str. 37—39.

²⁴⁾ Zák. ze dne 31. března 1890, § 6. (ř. z. č. 53.)

²⁵⁾ Srv. J. Tersch str. 45.

bez dalšího vyšetřování poplatků býti vyměřen; vyžaduje se však, by ty které příčinu svědčící poskytnuti výhod poplatkových byly krátce vyznačeny ve spisech vyměřovacích.²⁶⁾

8. Výhody uvedené sahají jednak pouze pokud zřejmá byly vysloveny, pročez mají zde sebou platnost nezmenené obecné předpisy zákonů poplatkových, zejména co do předmětu poplatku, co do vyšetřování a zjišťování hodnoty nemovitosti, co do poplatku stálého neb škálového atd., a jednak nemají jimi odstraněny býti výhody poplatkovým zákonem jinak již poskytnuté, jako na př. slevení poplatku z převodu nemovitosti při rychlejších změnách v držbě, při zaznamenání poplatku atd. Takéž nemají tím nijak alterovány býti úlevy, poskytnuté Tyrolsku a Vorarlbersku eis. rozhodnutím ze dne 11. ledna 1860 a odstavcem 12. eis. máj. ze dne 17. května 1859 (i. z. č. 89.)²⁷⁾

§ 75.

B. Převody nemovitosti svatebními smlouvami.

1. Převody vlastnictví neb spoluvlastnictví věci nemovitých na základě svatebních smluv mají býti považovány za převody bezúplatné a co takové mají býti poplatku podrobeny, pokud dle zásad v předch. § 74. práve uvedených nemá jimi býti ještě příznivěji naloženo.^{1) 2) 3)}

²⁶⁾ Rozh. mín. lin. ze dne 12. června 1894 č. 6957. (Pril. p. Hat. č. 10, str. 90.)

²⁷⁾ Zák. ze dne 31. března 1890, § 5. (č. z. č. 53.) Nat. mín. spr. a lin. ze dne 26. května 1890. §§ 10., 11. (č. z. č. 93.)

¹⁾ Zák. ze dne 31. března 1890, § 2. (č. z. č. 53.)

²⁾ Tímto ustanovením nebyly pouze poskytnuty svatebním smlouvám zvláštní výhody poplatkové, nýbrž sebou byla odstraněna křiklavá, a můžeme směle říci neoprávněná nesrovnalost popl. zák. se všeob. zák. obč. a se spravedlivostí vůbec. Dle dřívějšího ustanovení pol. saz. $\frac{03}{42}$ musily totiž veškeré převody nemovitosti na základě svatebních smluv podrobovány býti poplatku dle zásad pro úplatné převody platných, necht pak převod byl třebaš úplně bezúplatným.

³⁾ Ustanovením, že může mezi ustanoveními sub A. a B. voleno býti, co jeví se býti příznivějším pro poplatníka, jistě nijak nechtěly býti poškozovány zájmy jeho. Při tomto stavu věci namanula se záhadná otázka, zda-li totiž tehdy, když nevěsta neb manželka odevzdá ženichovi neb manželé za věno vlastnictví neb spoluvlastnictví k věci nemovité aneb když jeden neb druhý ze smlouhanců neb novomanželů dá jemu náležející nemovitost do společenství statků mezi živými a když nemají místa výhodnější ustanovení sub A. aa), bb) uvedená akde tedy co z převodu bezúplatného má býti vyměřeno z čisté hodnoty převedené $\frac{1}{10}$ a z hodnoty nemovitosti $1\frac{1}{2}\%$ s eventuálním slovením z titulu kratší doby

Jde-li podle věci nemovitých sebou o věci movité, mají platnost v přičině těchto zásady všeobecné, má totiž dle jich hodnoty býti vyměřen poplatek dle škály II., aniž by při umluveném společenství státek mezi živými k hodnotě té mělo se zření jako k odplatě za nemovitost stranou druhou do společenství danou a aniž by se k ní přihlíželo při vyměření poplatku 1% z hodnoty převodu čistého.

Zde jsou možny případy:

a) Jeden ze snoubenců (ženich neb nevěsta) přepustí druhému spoluvlastnictví k nemovitosti, jemu až posud výhradně patřivší, nebo

b) osoba třetí, a to

1. otec neb matka (vlastní neb nevlastní), zvolitel, děd neb bába, aneb

2. osoba jiná odevzdá jednomu neb oběma snoubencům vlastnictví, resp. spoluvlastnictví k nemovitosti.

ad a) obnáší poplatek 1½% bez přírážky aneb s přírážkou dle toho, zdali hodnota nemovitosti převedené činí přes 500 až do 4000 zl., či více. Nemovitosti až do 500 zl. nejsou zde vůbec předmětem tohoto poplatku procentového.

ad b) 1. Poplatkové výhody pro převody nemovitosti mezi rodičema a dětmi mají zde platnost v plné míře, kdežto

ad b) 2. musí užito býti pro vyměření poplatku procentového zásad všeobecných.

Ve všech těchto případech může býti převod úplný aneb zcela neb částečně bezúplatný.⁴⁾

držby, zda-li nebylo by možno použití ustanovení všeobecných, aby příznivější bylo dočleno vyměření poplatku, což by v tomto případě bylo možno, když by při nemovitosti věnem neb do společnosti státek daně stala se změna v držbě během dvou let.

Tato okolnost nemůže odůvodnit, by v takých případech proti znění zákona úlevy poskytnutého ze dne 31. března 1890 jednáno bylo dle předpisů tinto zákonem zmíněných, poněvadž úmysl zmíněného zákona, zmírniti poplatky za převod nemovitosti, nijak nevykládá, by v jednotlivých výjimečných případech přísněji bylo naloženo, než-li dle předpisů všeobecných. (Rozh. min. fn. ze dne 13. července 1893 č. 23.736. — Příl. p. Dol. Rak. č. 16, str. 33; p. Hor. Rak. č. 10, str. 77; p. Štyr. č. 10, str. 81; p. Korut. č. 9, str. 54; p. Kraj. č. 18, str. 92; p. Přím. č. 16, str. 118; p. Tyr. č. 5, str. 39; p. Čechy č. 54, str. 52; p. Mor. č. 20, str. 91; p. Hal. č. 30, str. 207; p. Buk. č. 8, str. 35; p. Dalm. č. 19, str. 62.)

⁴⁾ Na př.: Rodiče ženichovy postoupí snoubencům (synovi a jeho nevěstě) usedlost jimi spravovanou v uznané hodnotě 7500 zl. Snoubenci převezmou

2. Přinesou-li se na základě svatební smlouvy s obou stran nemovitostí do společenství statků mezi živými, jest tím ovšem dáno jenom jedno jednání právní, které však obsahuje dva převody věci nemovitých, resp. vlastnictví k nim, a to jednak převod se strany ženicha na nevěstu a jednak převod se strany nevěsty na ženicha a při vyměrování poplatku za převod nemovitostí budiž ku každé z těchto obou hodnot zvlášť co k zvláštnímu převodu přihlíženo a dle toho naloženo.⁵⁾

k zapravení knihovní dluhy 1500 zl., vyplatí dětem odevzdávajících A. B. podily po 1500 zl. a dáváni doživotního výměnku odstupujícím ve zjištěné hodnotě ročních 150 zl.

Nevěsta přinese za to 2000 zl. věna na hotovosti, osobou cizí jí darovaného, a vzdává se práva, žádá ji zpět.

Ve smlouvě svatební ujedná se sehou smlouva dědičná.

Zde by se vyměřilo:

1. z čistého (neúplatného) převodu nemovitostí 750 zl. (7500 — dluhy 1500, podily 3000, výměnek 2250 zl.) $1\frac{1}{2}\%$ s 25% přír.,

2. z hodnoty nemovitostí 7500 zl. $1\frac{1}{2}\%$ s 25% přír.,

3. z podilů 3000 zl. — $1\frac{1}{2}\%$ s 25% přír.,

4. z darovaného věna 2.000 zl. 8% s 25% přír. a

5. ze smlouvy dědičné stálý poplatek 1 zl.

Školový poplatek z věna 2000 zl. odpadá (§ 50).

Jiný příklad:

Ženich přinese do společenství statků mezi živými nemovitost v hodnotě 5000 zl., na níž vázne dluhů 2000 zl. a movitost v hodnotě 900 zl.; a nevěsta hotovost 2500 zl. — Zde by obnášel poplatek:

1. z $\frac{5000-2000}{2}$ zl. $\frac{2940}{2}$ 1470 zl. zaokrouhlena 1480 zl. $1\frac{1}{2}\%$ s přír.

2. $\frac{5000}{2}$ — 2500 zl. — $1\frac{1}{2}\%$ s přírůzku po případě se slavením poplatku; a

3. z 2500 + 900 = 3400 zl. skála II.

⁵⁾ Na př.: ženich by přinesl nemovitostí v hodnotě 2160 zl., na nichž dluh 500 zl., kdežto nevěsta by přinesla nemovitost v hodnotě 120 zl. a mimo to svezky v hodnotě 100 zl.

Zde by mělo býti vyměřeno:

1. z $\frac{2160}{2}$ zl. — $\frac{(500 + 120)}{2}$ zl.) = 1080 zl. — 310 zl. — 770 zl. a zaokrouhl. 780 zl. — $1\frac{1}{2}\%$ s přír.

2. z $\frac{2160}{2}$ = 1080 zl. $1\frac{1}{2}\%$ bez přírůzky;

3. ze 100 zl. popl. dle skály II.

Z převodu polovice nemovitostí v hodnotě 60 zl. se strany nevěsty na ženicha odpadá vůbec předepsání poplatku.

O možném vyměření poplatku skálového vedle procentového v. § 59.

Právním jednáním, mezi manžely uzavřeným, jež není smlouvou svatební, budiž co do poplatku naloženo, jako právním jednáním mezi rodičema a dětmi, dle toho, zda-li toto jest úplatné či neúplatné (v. ustanovení předcházející v §§ 67.—69.); podobně převody pro smrt.

3. Nežřídka setkáváme se s případy, v kterých poskytuje se spoluzanželi spoluvlastnictví k věci nemovité na základě společenství statků ujednaného dříve než-li nabytí platností zákonem ze dne 31. března 1890 a nastává zde otázka, zda-li zákon tento má v takových případech též plné platnosti.

Ve směru tomto vyslovilo minist. fin. rozhodnutím ze dne 16. července 1893 č. 6447 následovně:⁶⁾

1. Z nemovitosti, které byly již ve vlastnictví jednoho neb druhého manžela v době sdělení smlouvy svatební, v níž ujednáno bylo společenství statků mezi živými, má z polovice jich hodnoty vyměřen býti poplatek hned při zřízení smlouvy svatební, učeť pak v této zřejmá uveden jest převod práva s výhradního majitele na spoluzanžela, nebo ne, a pro použití zák. ze dne 31. března 1890 pro vyměřování poplatku jest rozhodujícím, zda-li smlouva svatební uzavřena byla za platnosti tohoto zákona.

2. Co do nemovitosti nabytých jedním neb druhým manželem teprv po ujednání společenství statků budiž rozeznáváno, zda-li dle obsahu smlouvy svatební vztahuje se k nim zmíněné společenství statků nebo ne.

Nevztahuje-li se k nim a svoli-li se nieměně k tomu, by spoluvlastnictví pro druhého manžela bylo vtčeno, dlužno míti za poplatný právní lítil k nabytí vlastnictví pro druhého manžela nové mezi manželi uzavřené právní jednání, které musí býti podrobeno poplatku dle poplatkových ustanovení, platných v době uzavření zmíněného jednání právního.

Ve všech těchto zde uvedených příkladech předpokládá se kvalita osob a kvalita nemovitostí, na jaké vůbec visí poskytování výhod zákonem ze dne 31. března 1890 (č. z. č. 53) vyslovených. (Srv. rozh. mín. fin. ze dne 10. května 1894 č. 47,022. — Příl. k věst. mín. fin. č. 5, str. 23; příl. p. Kraj. č. 10, str. 35.)

⁶⁾ Příl. p. Dol. Rak. č. 19, str. 39; p. Hor. Rak. č. 11, str. 91; p. Štyr. č. 11, str. 85; p. Kor. č. 10, str. 59; p. Kraj. č. 18, str. 93; p. Přím. č. 16, str. 121; p. Tyr. č. 5, str. 44; p. Čechy č. 56, str. 53; p. Mor. č. 21, str. 97; p. Hal. 30, str. 210; p. Buk. č. 8, str. 36.

Vztahuje-li se však společenství statků též k nemovitostem později nabytým, nelze mluvíti o dvojném převedení jmění, poněvadž právní jednáním, jaké jeden z manželů uzavřel s prodávajícím nemovitostí, aneb případně tím dědicem jednemu z manželů, též druhý manžel nabyl sebou právní důvod ku spoluvlastnictví. Proto nelze zde předepisovati za nabyté spoluvlastnictví poplatek; na-proti tomu bude odůvodněno předepsati za včlenění práva spoluvlastnictví druhého manžela do knih veřejných poplatek $1\frac{1}{2}\%$ i s přír., poněvadž smlouva svatební co důvod právní, na jehož základě stane se včlenění, nebyla podrobena tomuto poplatku za převod jmění. —

§ 76.

C. Převody selských statků a pozemků až do 4000 zl. hodnoty v Tyrolsku a Vorarlberku.

Nejvyšším rozhodnutím ze dne 11. ledna 1860 (Z. z. p. Tyr. č. 2) byla stanovena výhoda poplatková, že totiž má býti pro vyměření poplatku za základ vzata pouze polovice hodnoty na jiného převedené, když předmětem převodu jsou selské usedlosti a pozemky, jejich celá hodnota nepřevyšuje částku 4000 zl., kteráž výhoda vztahuje se jak k poplatku z převodu nemovitostí ($3\frac{1}{2}\%$ a $1\frac{1}{2}\%$) tak i k poplatku z darování (1% , 4% neb 8% s 25% přír.).¹⁾

Za nemovitostí, kterým výhody této může se dostati, mají platiti:

a) veškeré usedlosti, které při úmrtí jejich majitelů dle řádu posloupnosti dědičné pro Tyrolsko a Vorarlberk platného či dle ustanovení nejv. pal. ze dne 9. října 1795 (Sb. zák. s. č. 258) sluší míti za usedlosti selské, a

b) nemovitostí, které prodají neb zdědí se zvlášť a nikoliv s usedlostí, když pohnutí hospodářství jsou věnována (na př. pole, vinice, luka, lesy) a spravována hospodářem samým, jeho rodinou pomocí čeledě neb nájemníků neb bez takové pomoci, jakož i s nemovitostmi takými souvisejí práva užívací (právo k pastvě a pod.).

¹⁾ Srv. rozli. mín. fin. ze dne 13. prosince 1860 č. 62498. (Přil. p. Tyr. č. 21, str. 57.)

Při koupi pozemků hospodářských musí z právní listiny samé vycházeti na jevo, že pozemky i na dále zůstanou věnovány účelům hospodářským.

Zásadou má zde býti, že pro posouzení povahy nemovitosti co statků selských rozhodující jest doba, kdy právní jednání bylo uzavřeno a podobně pro hospodářskou povahu odevzdavatele neb zůstavitele nemovitosti.

Z důvodu, že měšťák jest v držení selské usedlosti, kterou naloženo býti má dle řádu posloupnosti dědičné pro selské statky platného, nelze proto sledovati, že výhody zmínené měly by se vztahovati též k majetku městskému.²⁾ Proto budiž při koupích či prodejkách selských statků a sebou nemovitostí jiné povahy povždy vyšetřeno, mnoho-li z celé ceny připadá na tyto a mnoho-li na ony.³⁾

Dluhy a břemena budlež pouze s polovice od poplatné hodnoty odpočítány, jde-li pouze o nemovitosti, kterým výhody řečené odepráti nelze; jde-li však sebou ještě o jiné (nemovité neb movité) jmění, nelze přihlížeti k passivům, která vybývají po odcětení částky vycházející na osvobozenou polovinu hodnoty dle poměru této poloviny hodnoty k hodnotě celé.⁴⁾

Při převodech ideálních 4000 zl. nepřevyšujících částí nemovitosti hodnoty vyšší 4000 zl., aniž by tato fysicky současně byla

²⁾ Srov. rozh. mín. fin. ze dne 4. dubna 1860 č. 19.023. (Přil. p. Tyr. č. 10, str. 25). — Nař. mín. spr. ze dne 8. června 1890 č. 10.306. (Věst. mín. fin. č. 31, str. 273).

³⁾ Srov. rozh. mín. fin. ze dne 4. dubna 1860 čis. 19.023. (Přil. p. Tyr. čis. 12, str. 29); dle. ze dne 15. dubna 1887 čis. 12.583. (Přil. pro Tyr. čis. 6, strana 33.)

⁴⁾ Kdyby na př. do pozůstalosti náležely nemovitosti, jimž přísluší nárok na výhody poplatkové, v hodnotě 4.000 zl. a mimo to movité věci v hodnotě 2.000 zl. a když by passiva (dluhy, náklad na nemoc a pohřeb) obnášely 3.000 zl., jeví se býti částka poplatnou $\frac{4.000}{2} + 2.000 = 4.000$ zl.

Z této částky nemá býti sražena celá suma passiv, nýbrž částka přiměřená. Dle proporce $\frac{4.000}{2}$ či $2.000 : 6.000 = x : 3.000$ připadá z passiv 3.000 zl. částka 1.000 zl. na polovinu hodnoty nemovitosti poplatku prosté a zbytek 2.000 zl. na vybývající poplatnou pozůstalost $\frac{4.000}{2} + 2.000 = 4.000$ zl., tak že v případě daném obnášela by poplatná pozůstalost $4.000 - 2.000 = 2.000$ zl. — (Srov. výn. mín. fin. ze dne 11. května a 13. prosince 1860 č. 24.601 a 62.498. Přil. pro Tyr. č. 13, str. 31 a č. 21, str. 57; — pak nař. mín. sprav. ze dne 8. června 1890 č. 10.306 — Věst. mín. fin. č. 31, str. 273.)

dělena, jakož i převody nedělených selských usedlostí hodnoty větší 4000 zl. na 2 neb více osob nemá uvedené nejv. rozh. ze dne 11. ledna 1860 míti místa a taktéž nemá se zmíněných výhod dostati právnímu jednání, kterým současně převádí se více selských usedlostí, z kterých žádná nedosáhne hodnoty 4000 zl., když hodnota veškerých usedlostí, jež jsou předmětem jednoho a téhož převodu, převyšuje 4000 zl.⁵⁾

Mají-li vedle této výhody ještě míti místa výhody zákonem ze dne 31. března 1890 (z. ř. č. 93) stanovené (§§ 74., 75.), musí splněnými jeviti se též podmínky, na kterých visí poskytnutí těchto výhod dalších.⁶⁾

§ 77.

Slevní poplatku.

1. Z výměry poplatku $3\frac{1}{2}$ a $1\frac{1}{2}$ procentového, jenž se platí z převodu práva vlastnického k nemovitostem neb práva požívání neb užívání věci takových, může býti sleveno, neuplynula-li od předešlého převodu řečených práv až ku převodu, o který právě jde, doba delší 10 let. Tato doba se čítá ode dne, kdy poslední držitel nabyt právního důvodu k věci, tedy při převodech, opírajících se o smlouvu ode dne, kdy tato byla uzavřena, a při převodech, zakládajících se na dědictví, na darování pro smrt aneb na odkaze ode dne nápadu dědictví, daru neb odkazu — až do dne, kterého byl nový převod při úradě příslušném ku výměření poplatku ohlášen. „Terminus a quo“ a „terminus ad quem“ jsou zřejmě určeny, pročež budtež při vypočítávání lhůty čítány: den, kterého právní titul pro předcházející držbu započal, a též den, kterého bylo učiněno oznámení, popl. zákonem předepsané.⁷⁾

⁵⁾ Rozh. mín. fin. ze dne 7. července 1890 č. 44792. (Přil. pro Tyr. č. 4, str. 15.)

⁶⁾ Srov. rozh. mín. fin. ze dne 9. února 1894 č. 36716. (Přil. k věst. mín. fin. čís. 1, str. 4; — přil. pro Slez. č. 3, str. 8.)

⁷⁾ Rozh. mín. fin. ze dne 31. ledna 1880 č. 37906. (Přil. pro Mor. č. 6, str. 23; pro Horní Rak. č. 3, str. 14; p. Korul. č. 3, str. 22; p. Kráji, č. 3, str. 7; pro Tyr. č. 1, str. 1). — Srv. též nář. spr. soudu ze dne 22. února a 13. září 1881 č. 324 a 1458 a ze dne 16. dubna 1887 č. 1098. (Budw. V. 1021, 1152 o XI. 3488.)

Při majetku nemovitém, pro který máme veřejné knihy založeny s tím následkem právním že věcné právo k němu nabývá se vkladem neb poznamenáním v knihách těch, může hleděno býti jen k takovým předcházejícím změnám v držbě, které vyznamenány jsou v těchž knihách pozemkových.³⁾

Vůči tomu bylo také vysloveno, že doba držby při slevní poplatku počíná se sice dnem, kterého poslední držitel nabytí právního důvodu k držení, že však sahá až do toho dne, kdy listina právní k zapsání nového držitele do knih veřejných při soudě

³⁾ Změny, s nemovitostí se udávší, nechť pak jimi hodnota se zvětší neb zmenší (na př. vystavením neb sbouráním stavení), nejsou proto ještě žádným převodem a nemají proto vůbec žádného vlivu na slevu poplatku. (Rozh. mín. fn. ze dne 8. listopadu 1851 č. 8877. V. das Ges. v. 9. Feber 1850. Úřední vyd. z r. 1886 str. 303; — a rozh. mín. fn. ze dne 14. pros. 1855 č. 55.260; příl. p. Štyr. č. 3, str. 12 z r. 1856. — Srv. též nář. spr. soudu ze dne 29. května 1883 čís. 1167 a ze dne 15. ledna 1887 čís. 3003. Budw. VII. 1777 a XI. 3345.)

Ministerium financí vyslovilo rozhodnutím ze dne 11. září 1893 č. 32.725. (Příl. p. Mor. Rak. č. 11, str. 94; p. Čechy č. 77, str. 67; p. Štyr. č. 14, str. 109; p. Korut. č. 15, str. 83; p. Kraj. č. 22, str. 115; p. Příh. č. 21, str. 163; p. Tyr. č. 6, str. 54; p. Mor. č. 25, str. 119; p. Slez. č. 7, str. 30; p. Halé č. 30, str. 214; pro Buk. č. 12, str. 54) náhled, dle kterého převod práva vlastnického k nemovitosti nelze míti za změnu v držbě (ve smyslu odst. 7. nář. mín. fn. ze dne 3. května 1850) při pozdějším převodu práva požívání neb užívání k téže věci nemovité, a že při povolení slevy poplatku pro převody práva požívání neb užívání věci nemovité lze přihlížeti pouze k předcházejícím převodům rovného práva co předcházející změně v držbě.

Současně bylo vysloveno, že právo doživotního požívání alikvotní části pozůstalosti, jaké dle § 757 v. z. o. přísluší manželé zůstavšimu, nelze na roven postaviti se služebnosti požívání a že proto nelze také z takového práva požívání předepisovati poplatek jako z nemovitosti, leda že by takové právo vloženo bylo do knih veřejných, kde ovšem musil by býti placen poplatek $1\frac{1}{2}\%$ s příř. za vklad.

Ustanovení v prvním odst. uvedené nemá rozsáhlé důležitosti proto, že případů podobných v celku tak mnoho se neobjevuje v životě praktickém.

Po stránce meritorní máme za to, že vývody ty lze míti zákonem za odůvodněné pouze, když se na ně pohlíželi se stanoviska dosti vysokého a sebou fiskálního. — Finanční praxe dřívější počínala si liberálněji a připouštěla též slevu poplatku při pořízení práva užívání atd. věci nemovité vzhledem k předcházející během 10 let udávší se změně v držbě, což při stanovení uvedeného pravidla fiskálního odpadá.

³⁾ Nejv. rozh. ze dne 3. května 1850 odst. 7—9. (ř. z. č. 181.)

byla podána,⁴⁾ a v případech, ve kterých obličení uloženo jest úřadu neb soudu, až do toho dne, kterého dotčená jednání právní při řečeném úřadě neb soudě byla uzavřena.⁵⁾

Při vyměření poplatku z pozůstalosti má doba, pro povolení slevku způsobilá, čítána býti až do dne, kterého podán byl výkaz pozůstalosti soudu pozůstalost projednávajícímu aneb kterého výkaz tento soudem byl sdělán.⁶⁾

Pouze v případech, když prodá soud věc nemovitou z pozůstalosti, kteréž byl dědicem ještě neodvezdal, nebudiž vybírán poplatek $1\frac{1}{2}\%$ od dědiců, za to hndí však kupci takové věci vyměření poplatku $3\frac{1}{2}\%$ tak, jako by smrti zůstavitelovou změna v držbě nebyla se udála, budiz tedy zde vždy hsděno až k době, kdy zůstavitel věci nemovitě nabyl.⁷⁾

Prodeji věci soudem rovná se ve smyslu IX. oddělení cis. pat. ze dne 9. srpna 1854 (ř. z. č. 208) prodej věci správcem pozůstalosti (dědicem, kurátorem), když prodej ten byl soudem dříve schválen, nežli pozůstalost byla odevzdána, poučevdž v těchto případech nestane se prodej jmenem dědiců, nýbrž jmenem podstaty pozůstalosti.⁸⁾

2. Slevení poplatku obnáši při poplaticích

a) $3\frac{1}{2}\%$, udála-li se změna v držbě	
mezi 2 roky	$2\frac{1}{2}\%$
" 4 "	2%
" 6 "	$1\frac{1}{2}\%$
" 8 "	1%
" 10 "	$\frac{1}{2}\%$
b) $1\frac{1}{2}\%$, udála-li se změna v držbě	
mezi 4 roky	1%
" 8 "	$\frac{1}{2}\%$

Má tedy na poplatku býti vyměřeno:

⁴⁾ Rozh. mín. fin. ze dne 3. srpna 1852 č. 26.846. (V. Das. Ges. v. 9. Feber 1850. Úřed. vyd. z r. 1886 str. 304.)

⁵⁾ Nař. mín. fin. ze dne 31. května 1857 č. 2024. (Věst. mín. fin. č. 24. str. 218.)

⁶⁾ Nař. mín. fin. ze dne 16. ledna 1856 č. 52.749. (Věst. mín. fin. č. 4. str. 25.)

⁷⁾ Cis. nař. ze dne 19. března 1853, § 5. (ř. z. č. 63.) — V. tož Právník XVII. str. 345.

⁸⁾ Srv. nář. spr. s. ze dne 5. dubna 1877 č. 444 (Budw. I. 61.)

a) při poplatku $3\frac{1}{2}\%$ při změnách v držbě, udáých se	
mezi 2 roky	1% ,
" 4 " 	$1\frac{1}{2}\%$,
" 6 " 	2% ,
" 8 " 	$2\frac{1}{2}\%$,
" 10 " 	3% a
přes 10 let	$3\frac{1}{2}\%$;
b) při poplatku $1\frac{1}{2}\%$ při změně, udávši se	
mezi 4 roky	$\frac{1}{2}\%$,
" 8 " 	1% ,
přes 8 let	$1\frac{1}{2}\%$.

3. Při povolování slevy poplatku možno však — jak již uvedeno — zřetel míti pouze k takovým změnám v držbě, které vyznamenány jsou v knihách pozemkových. Ohlásí-li se převod práva vlastnického k věci nemovité, aniž prodávající v knihách jest zapsán, má býti povolena sleva, jsou-li převody obojí současny a když se vykáže, že žádáno bylo za vklad obou převodů.⁹⁾ Zdali vůbec bylo možno předešlou změnu v držbě podle platných zákonů vyznamenati v knihách veřejných čili nie, jest lhostejno. Zákon vyžaduje řečeného vyznamenání, a když takové nebylo možno, nepřihlíží se k dotčené změně v držbě.^{10) 11)}

⁹⁾ Rozh. mín. fn. ze dne 16. února 1851 č. 1083. (Sb. norm. p. Čechy č. 133, str. 199.)

¹⁰⁾ Srv. nář. spr. s. ze dne 13. října 1885 č. 2523. (Budw. IX. 2720.)

¹¹⁾ V letech dřívějších byla praxe shovívavější, ana, vycházejíc se stanoviska toho, že zákon nestanovil a nemohl stanoviti podmínku nemožnou, připouštěla, by též přihlíženo bylo ke změnám v držbě, které z rozličných příčin subjektivních neb objektivních do knih veřejných zaneseny býti nemohly, a poskytnutí slevy nebylo tedy pro to vyhledováno. Přísné rozhodnutí správního soudu dle přesného znění zákona, který žádá zřejmě za výminku slevení poplatku, by předcházející změna v držbě v knihách byla vyznamenána, bylo příčinou, že uvedená praxe mírnější vzala úplně za své. (Srv. rozh. mín. fn. ze dne 24. května 1853 č. 16.455. Sb. norm. p. Tyr. č. 184, str. 487; příl. p. Štyr. č. 4, str. 11 z r. 1866. — dto ze dne 31. března 1855 č. 13.503. Příl. p. Mor. str. 15. — dto ze dne 5. září 1857 č. 30.818. Příl. p. Štyr. č. 34, str. 141; p. Rak. č. 26, str. 57. — dto ze dne 9. dubna 1855 č. 5453. Příl. p. Hal. č. 27, str. 192. — dto ze dne 31. května 1867 č. 21.210. Příl. p. Dol. Rak. č. 10, str. 26; p. Hal. č. 18, str. 92; p. Hor. Rak. č. 13, str. 58 z r. 1871; p. Čechy č. 17, str. 58 z r. 1871; p. Solnohr. č. 5, str. 43 z r. 1872; p. Dalm. č. 4, str. 11 z r. 1872; — dto ze dne 14. června 1874 č. 16.070. Příl. p. Přím. č. 20, str. 101; p. Čechy č. 7, str. 33; p. Mor. č. 12, str. 47; p. Slez. č. 5, str. 9; p. Hal. č. 12, str. 54;

V případech § 22. všeob. zák. o knih. pozemk. ze dne 25. července 1871 (ř. z. č. 95) vystačí pouhé vyznačení dolyčené devoluce v knize gruntovní¹²⁾ a poněvadž není zákonem nařízeno, že by předseda držba musila v knihách pozemkových dříve býti vyznamenána, nežli se pozdější smlouva uzavře neb pozdější změna v držbě nastane, neb nežli pozdější smlouva ku vyměření poplatku byla ohlášena, může též za slevení a eventuálně za navrácení zaplaceného snad již poplatku býti žádáno, když knihovní pořádek teprve později po uzavření smlouvy druhé byl docílen.¹³⁾

Slevení poplatku má za podmínku vyznačení předcházejícího držení v knihách i tenkrát, když předněl smlouvy nemá žádné vložky knihovní, přes to, že veřejné knihy jsou zavedeny.

Poznamenání aktu exekučního prodeje v knihách pozemků¹⁴⁾ nestačí pro povolení slevy poplatku, poněvadž nijak nestačí, by kdo nabyl právního titulu k vlastnictví nemovitosti během určité doby, nýbrž vyžaduje se příkazu, že předejší držitel jiným převodem nabyl vlastnictví k věci nemovité a že převod zanesen byl v knihách veřejných.¹⁵⁾

Při současných převodech více věcí za jistou cenu sumární (při dělení jmění, při smlouvách směnných atd.) možno pro jednotlivé z těchto věcí dosíci slevení poplatku z titulu kratší doby předcházející držby, když řádně bylo doloženo vše, čehož k tomu konci jest potřeba, když totiž bylo doloženo, že držba předseda spočívá na titulu odevzdacím a že v knize pozemkové jest vyznamenána.¹⁶⁾¹⁷⁾

p. Hor. Rak. č. 11, str. 43; p. Korut. č. 15, str. 37; p. Štyr. č. 5, str. 13; p. Bukov. č. 17, str. 78; p. Dalm. č. 27, str. 76.)

¹²⁾ Srv. rozh. spr. s. ze dne 17. ledna 1877 č. 40. (Budw. I. 24.)

¹³⁾ Srv. níl. spr. s. ze dne 17. ledna 1877 č. 40, ze dne 3. listopadu 1880 č. 2110, ze dne 9. listopadu 1886 č. 2890. (Budw. I. č. 24; IV. 909; X. 3241.)

Tím opět jest nahrazeno hojně, co ušlo odstranění zmíněné dřívější praxe dřívější.

¹⁴⁾ Zák. ze dne 25. července 1871 § 72. (ř. z. č. 95.)

¹⁵⁾ Srv. níl. spr. s. ze dne 17. května 1881 č. 843. (Budw. V. 1101.)

¹⁶⁾ Rozh. min. fin. ze dne 30. září 1880 č. 35.324. (Prél. p. Kraj. č. 8, str. 19 z r. 1881.) — Srv. též rozh. spr. s. ze dne 27. února 1877 č. 259 a ze dne 8. listopadu 1881 č. 1736. (Budw. I. 45 a V. 1201.)

¹⁷⁾ Kdož žádají za slevení poplatku, necht doložit originálem neb pověřeným (kolku prostým) přepisem výtahu z veřejné knihy, do které zapsáno jest předcházející nabytí věci nemovité, neb právní listinou, knihovní klausulí opatřenou, na jejímž základě nabytí práva

4. Žádání za slevu poplatku jest právem poplatníka a nikoli jeho povinností, a povolením slevy má poplatníkovi býti poskytnuta výhoda, protože bylo nařízeno, že tenkrát, když za příčinou slevy poplatku má míti místo zvláštní vyměření poplatku z části hodnoty věci nemovitých, a když by za příčinou zaokrouhlování sumy poplatné dle stupnice od 20 do 20 zl. v celku vyšší poplatek vyšel, nežli jaký by zapraven býti měl bez slevy poplatku, má býti zapraven poplatek, který vychází bez slevy.¹⁵⁾

vlastnického, práva požívání neb užívání do knih vloženo bylo pro osoby, od kterých práva ta na ně přecházejí. (Výn. mín. fin. ze dne 2. prosince 1850 odst. 6. al. 2 — ř. z. č. 470.)

Úřadům finančním bylo ministeriem finančí opět nařízeno, by jednak ve prospěchu strany poplatné, jednak k vůli odvrácení zbytečné práce vyžadovaly od stran doplnění dokladů, aneb aby takové i v krátké době si opatřily, a pak správně poplatek vyměřily, když z předložených listin právních, z výtahu knihovního, z výměrů knihovně a pod. lze seznati, že splněny jsou podmínky slevy poplatku, a že zbývá pouze odstraniti vady formální. — Neměl-li však úřad vyměřovací žádné příčiny předpokládati, že splněny jsou podmínky pro slevu poplatku a nabude-li vědomostí teprve po vyměření poplatku o tom, že podmínky ty skutečně by byly bývaly dány beze všeho příčinění strany, nemá bez nového zakročení strany býti v jednání pokračováno. (Rozh. mín. fin. ze dne 12. června 1855 č. 8663. Příl. p. Štyr. č. 43, str. 207; p. Hal. č. 36, str. 326. — dto ze dne 25. února 1877 č. 118. Příl. p. Hal. č. 13, str. 67.)

Abý úřady vyměřující byly s to, k tomu konci zaopatřiti si doklady potřebné neb je doplniti, byly soudy poukázány, aby krátkou cestou sdělovaly, po případě potvrzovaly z veřejných knih, čehož ku vyměrování poplatku jest potřeba. (Rozh. mín. fin. ze dne 16. března 1851 č. 5748. Sb. norm. p. Moravu č. 45, str. 41. Příl. p. Mor. č. 14, str. 55 z r. 1874.) — Srv. též: rozh. mín. fin. ze dne 15. dubna 1893 č. 44.733. Příl. p. Dol. Rak. č. 7, str. 13; p. Hor. Rak. č. 6, str. 44; p. Štyr. č. 6, str. 38; p. Kor. č. 5, str. 25; p. Kruj. č. 8, str. 35; p. Přím. č. 9, str. 51; p. Tyr. č. 4, str. 29; p. Čechy č. 30, str. 26; p. Mor. č. 15, str. 69; p. Slez. č. 3, str. 14; p. Hal. č. 16, str. 130; p. Buk. č. 5, str. 22.) Takové zaopatřování řečených dokladů krátkou cestou přímo neděje se pouze úřadem vyměřovacím (na př. pouhým nahlédnutím do knih úředníkem poplatek vyměřujícím), nýbrž intervencí listovního, což pak buďž na aktu vyměřovacím zřejmě vyznačeno. (Výn. zem. řed. fin. p. Štyr. ze dne 20. dubna 1856 č. 5942. Příl. p. Štyr. č. 16, str. 59.)

¹⁵⁾ Nař. mín. fin. ze dne 5. srpna 1863 č. 33.080. (Věst. mín. fin. č. 36, str. 236.)

§ 78.

III. Vklady do veřejných knih pro nabytí práv věcných.

1. A) Pro nabytí práva vlastnického, nebo služebnosti požívání neb práva k užívání věci nemovité nebo práva jí na roveň položeného,

a) když jednání právní neb titul nabývání, na jehož základe vklad učiněn býti má, nejsou podrobeny poplatku, jaký se vyměřuje za převod majetnosti. Poplatek obnáší z hodnoty práva do knih vloženého $1\frac{1}{2}\%$, s 25% přírůžkou.¹⁾

b) Jest-li řečené právní jednání podrobena poplatku, jaký dlužno platiti z převodu majetnosti ad., jest vklad do knih bez výminky osvobozen.²⁾³⁾

V žádosti za vklad do knih na základě listiny právní neb jednání právního, z něhož se má platiti poplatek přímo, budiž prokázáno, že bylo již zapláceno, aueb že podáno jest již oznámení k tomu konci, aby poplatek byl vyměřen. — není-li již na listině samé vyznačeno, že tak se stalo.

Prokáže-li se toto, má soud ve výměru tabulárním, který dodá úřadu, poplatky vyměřujícímu, k tomu výkazu výslovně se nésti, naproti tomu nemá dotčenému úřadu posýlati přepis listiny právní.

Pakli se to neprokáže, budiž přepis listiny právní dodán úřadu poplatky vyměřujícímu i tehdy, kdyby se žádosti nedalo místa, a kdyby strana nebyla předložila ani přepisu listiny právní, jež sama učinila, ani známek kolkových, jichž potřebí k přepisu úřednímu, budiž to zřejmě připomenuto, aby úřad vyměřovací vybral dvojnásobný poplatek.⁴⁾

¹⁾ Nárok na slevení poplatku za přelínou změny v držbě v době kratší 10 let má zde též místo.

²⁾ Změn. pol. saz. $102/46$ A a) b) z r. 1862.

³⁾ Vklady udělení hor neb vklady kusů do knihy horní spadají pod odst. A) a), a vklady převodu vlastnictví k horám pod odst. A) b). Vklady podléhá na podniku těžárském do knihy těžárské nejsou vůbec předmětem poplatku tohoto. (Rozh. mín. fin. ze dne 17. června 1862 č. 21.193. Prhl. p. Štyr. č. 24. str. 89. — dto ze dne 12. června 1863 č. 26.401 al. 6. Věst. m. l. č. 29, str. 199).

⁴⁾ Pozn. 4. ku změně pol. saz. $102/46$ z r. 1862.

Při poplatku za knihovní vtělení práva vlastnického rozhoduje obsah výměru úřadu knihovního a nikoliv zdali vtělený již dříve byl knihovním majitelem.⁵⁾

Taktéž nijak nevytlučuje poplatnosti, když by strana, již se dotýče, ode dávnych již dob byla ve fysickém držení předmětu.⁶⁾

Nové vložky knihovní a vyznačení práva vlastnického v knihách veřejných, jeví-li se úřední výkony ty co prováděni zákona ze dne 25. července 1871 (ř. z. č. 96), nejsou předmětem poplatku.⁷⁾

B) Pro nabytí jiných práv věcných.⁸⁾

Poplatek obnáší když věc jest cenitelna, a hodnota její obnáší více než 100 zl. dle hodnoty — $\frac{1}{2}\%$ s 25% přírůzkou.

Není-li věc cenitelna, aneb nečiní-li hodnota více než 100 zl., jest vklad do knih veřejných bez výminky od poplatku osvobozen.⁹⁾

C) Pro zaznamenání (praenotaci) k cíli nabytí práv věcných platí co do jejich poplatnosti a osvobození od poplatku totéž, co nařizeno v příčině vkladu bez výminky.¹⁰⁾

2. Poplatek za vklad, řídící se dle hodnoty, budiž vyměřen z veškeré hodnoty práv, jež se k jedné a téže žádosti pro jednoho a téhož nabyvatele do veřejných knih jednoho a téhož soudu mají vtěliti a to z hodnoty, jakou mají tato práva toho času, když se do veřejných knih vkládají, při čemž jest setřiti ustanovení popl. zák. v příčině zjištění hodnoty uvedených a nařízení, jaká vyslo-

⁵⁾ Srv. nář. spr. s. ze dne 30. dubna 1878 č. 639. (Budw. II. 257.)

⁶⁾ Srv. nář. spr. s. ze dne 30. října 1877 č. 1382. (Budw. I. 141.)

⁷⁾ Srv. nář. spr. s. ze dne 29. listopadu 1881 č. 1956. (Budw. V. 1219.)

⁸⁾ Vklad práva zástavního pro běžící úrok z kapitálu, současně do knih veřejných vloženého, není předmětem tohoto poplatku, poněvadž se jeví běžící úrok a jeho placení co vzájemně souvisící část hlavního jednání právního, vklad prošlých již úroků však, pak zvláštní samostatný vklad úroku běžícího, jakož i vklad práva na zvýšení úroku již vtěleného nutno považovati za nabytí práva věcného, které, převyšuje-li jeho hodnota 100 zl., musí poplatku zde stanovenému ($\frac{1}{2}\%$ s 25% přír.) býti podrobeno. Vým. zem. řed. řn. p. Štyr. ze dne 12. července 1855 č. 12.815. Příř. p. Štyr. č. 35, str. 171. — Vým. mín. řn. ze dne 13. října 1855 č. 21.296. Příř. p. Štyr. č. 50, str. 235. — Vým. mín. řn. ze dne 6. srpna 1866 č. 4560. Příř. p. Kor. č. 8, str. 22.)

⁹⁾ Změn. pol. saz. $\frac{102}{45}$ B) a) b) z r. 1862.

¹⁰⁾ Změn. pol. saz. $\frac{102}{46}$ C) z r. 1862.

vena byla v příčině toho právního jednání, o jehož zapsání do knih právě běží.¹¹⁾

Ze zásady, že pro zjištění hodnoty, která pro vypočetní poplatku má být základem, platí vůbec ustanovení poplatkového zákona v tom směru vyslovení, plyne sebou, že vedle hodnoty věci hlavní sluší též přihlížeti k hodnotě veškerého konání vedlejšího, zejména veškerých platů vedlejších (jako útraty atd.).^{12) 13)}

3. Podmínkou poplatnosti zde jest vůbec, by vklad do veřejných knih se stal pro nabytí práv věcných,¹⁴⁾ pročez nelze míti za předmět tohoto poplatku vklad, kterým se nenabývá práv věcných, na př. vklady dřívějších

¹¹⁾ Pozn. 2. k změn. pol. saz. ¹⁰²/₄₆ z r. 1862. Zde jest se dovolovalo §§ 15.—19., 35., 38., 39., 48.—59. popl. zák., kterým dovoláváním se jest vysloveno, že pro vyměření poplatku neb pro vyšetření hodnoty poplatné platí zde tytéž zásady, jak při poplatku škálovém tak při poplatku procentovém z převodů práva vlastnického atd. k věcem nemovitým; že tedy na př. vstělení pohledanosti, zavázané právem doživotního požívání zapraven musí býti poplatek dle zásady v § 58. popl. zák. vyslovené, z celé hodnoty pohledanosti a pak z polovice téže pohledanosti za právo požívání (§ 71., odst. 15.), že po případě mezi hodnotami rozlišenými neb neurčitými má býti dle § 17. popl. zák. vzata za základ hodnota nejvyšší (§ 20), že při vstělení dodavacích smluv má podle pol. saz. ¹⁰/₆₀ základem pro vyměření poplatku býti hodnota veškeré dodávky (§ 22) atd. (Srov. nř. spr. s. ze dne 2. prosince 1879 č. 2338; ze dne 21. září 1880 č. 1798; ze dne 6. března 1883 č. 510. — Budw. III. 632, IV. 860, VII. 1683 a j.)

¹²⁾ V. Právník XIX. str. 241.

¹³⁾ Nezdědka se setkáváme se vklady závazků depuračních (svedení břemena s usedlostí), aniž by hodnota jejich zvlášť byla uvedena. Závazky podobné neměly mezi věcí necenitelné. Za míru pro vyměření poplatku slouží, když závazek ten stranami stanoven byl jistým maximem, toto maximum (§ 17. popl. zák.), jinak má býti vzata za míru hodnota hypotéky, pokud není vyčerpána pojištěním předcházejícím. (Pozn. k pol. saz. ¹⁰⁶/₆₀ popl. zák. a pozn. 2. ku změn. pol. saz. ¹⁰²/₄₆ z r. 1862.) Není však na závadu vzíti za míru pro vyměření poplatku sumu břemen, která musí býti depurována, když by nezavazena část vyšetřené hodnoty reallty řečenou sumu břemen převyšovala. (Rozh. m. f. ze dne 10. června 1873 č. 13588. Příl. p. Mor. č. 9, str. 30; p. Čechy č. 7, str. 28; p. Solnohr. č. 4, str. 20; p. Bukov. č. 17, str. 87.)

¹⁴⁾ Poplatek za vklad do knih veřejných nikomu není vmucován, poněvadž vklad jako takový jest předmětem a podmínkou poplatku, a poněvadž vklad jest povždy závislým na vůli toho, jehož se dotýče, nikoliv na popl. zák. (Srov. rozh. m. f. ze dne 24. května 1853 č. 16455. Sb. norm. p. Tyr. č. 184, str. 187. Příl. p. Štyr. č. 4, str. 11 z r. 1866.)

držitelů k vůli evidenci převodů držby¹⁵⁾, vklad vyjádření knihovních věřitelů a knihovních dlužníků, lýkující se výhradně snížení míry úrokové z požadavků knihovně zjištěných, neb prodloužení lhůty a změny modalit jejich splatnosti, vyznačení provedené slavy na pozemku v knihách již zaneseném a pod.¹⁶⁾

Z této příčiny byly též vklady hypotekárních kaucí c. k. notářů, vklady hypotekární vojenské kauce svatební, dané z vlastního jmění nevěsty, prohlášeny za poplatku prosté.¹⁷⁾

§ 79.

Společné zásady pro poplatky z převodů a z vkladů do knih veřejných.

Pro poplatky z převodů jmění jak úplatných tak i bezúplatných, mají platnost následující společné základní zásady:

a) Poplatek za převody jmění (aneb kromě něho za vklad do veřejných knih, aneb i pouze tento poplatek poslední — v. § 78.) budíž tolikráte placen, kolik se událo změn způsobu naznačeného, bez rozdílu, zda-li za jejich vklad najednou bylo požádáno čili nie, a zakládají-li se na jednom neb na více právních jednáních neb na jedné neb více listinách právních.¹⁾

b) Nabudou-li dvě osoby neb více jich jedné věci neb jednoho práva nerozdílně, budlež pokládány za osobu jednu. Postoupí-li osoba, ve veřejných knihách eo výhradní majitel již zapsaná, spoluvlastnictví jedné neb více osobám, jsou tyto povinny, zapraviti poplatek dle míry postoupeného jim práva. Není-li udán podíl spoluvlastníka neb spoluvlastníků, mají zapraviti poplatek tak, jako by mezi nimi a původním vlastníkem bylo učiněno rozdělení měrou

¹⁵⁾ Rozh. mín. fn. ze dne 19. dubna 1856 č. 4861. (Príl. p. Štyr. č. 19, str. 73.)

¹⁶⁾ Rozh. m. f. ze dne 26. dubna 1881 č. 11.259. (Príl. p. Dol. Rak. č. 6, str. 11; p. Štyr. č. 2, str. 6; p. Kor. č. 9, str. 51; p. Kraj. č. 4, str. 7; p. Mor. č. 4, str. 16; p. Slez. č. 3; p. Pfm. č. 8, str. 41.)

¹⁷⁾ Rozh. m. f. ze dne 10. srpna 1851 č. 25.969. (Felsenbrunn I. č. 197), pak výn. mín. fn. ze dne 2. srpna 1860 č. 38.187. (Príl. p. Hal. č. 25, str. 120.) — Nař. m. f. ze dne 26. března 1861 č. 10.164. (Věst. m. f. č. 16, str. 91.)

1) Předb. příp. k sazbě odst. 6. lit. a) popl. zák.

stejnou. Zvětší-li se vymazáním jednoho spoluvlastníka podíl ostatních, aneb přejde-li spoluvlastnictví ve vlastnictví výhradní, jest v témž poměru zapraviti poplatek zůstalým spoluvlastníkům aneb zůstalému jedinému vlastníku výhradnímu.²⁾

c) Listiny právní, kterýmiž později prohlašuje ten, jenž právní jednání svým jménem uzavřel s některým jiným, že toliko jménem a plnou mocí jiné osoby a pro osobu tuto nabyt práva, že odevzdal věc některou k zástavě nebo k uschování, buďtež pokládány za přenesení vlastnictví se strany vydavatele na osobu za zmocnítele pojmenovanou, pokud se nepředloží plná moc zmocnitelům zdehaná a dotyčenému jednání svědčící a před uzavřením jednání právně osvědčená.³⁾

§ 80.

IV. Rozsudky a nálezy soudní.

Rozsudky a nálezy soudní, jež nabyly moci právní a jimiž se příkne:

a) právo vlastnické k věci nemovité, pozivání neb právo užívání věci takové z právního důvodu, jenž se nezakládá na postoupnosti z dědění, na smlouvě neb poslední vůli, převyšuje-li hodnota věci takové 50 zl., a

b) jiný cenitelný předmět právní pře vyšší hodnoty než 800 zl.

Poplatek obnáší v případech prvnějších (lit. a) $3\frac{1}{2}\%$ s eventuálním nárokem na slevení (§ 77.) a v případech poslednějších (lit. b) $\frac{1}{2}\%$ a v obou případech kromě toho 25% přírůžku.⁴⁾

Viz bližší v §§ 102., 103.

§ 81.

V. Výhry a sázky.

a) Z loterií nečíselných, jež nezáleží v efektech. Poplatek obnáší při výhře na los státní, na dlužní úpisy premiové a při jiných slosováních z výher peněz tuzemských neb cizozem-

²⁾ Předb. příp. k sazbě odst. 6, lit. b) popl. zák.

³⁾ Předb. příp. k sazbě z r. 1850, odst. 6, lit. c). Srv. též rozl. mín. fin. ze dne 30. ledna 1857 č. 35.268. (Prů. p. Rak. č. 6, str. 11.)

⁴⁾ Změr. pol. saz. $\frac{78}{103}$ D) a) b) z r. 1862.

ských, nebo cizozemských mincí stříbrných aneb cenných papírů,
— 20% po srážce herního vkladu, t. j. nominální ceny losu.¹⁾

Hodnota těchto výher budíž čítána, přibližně k času slosování, dle zásad pro vyšetřování hodnot uvedených (§§ 18—26.).

Vyměrování poplatku děje se zaokrouhlováním částek vyhraných postupně od 5 k 5 zl. (V. § 16.)²⁾

b) Z loterie číselné.

Poplatek obnáší 15% z výhry bez srážky herního vkladu.

Zaokrouhlování částky vyhrané jako základu poplatku nemá zde místa.

c) Sázky při dostizích, regatách a pod., zvláštními podniky (totalisátorem) zprostředkované.

Poplatek obnáší 5% z úhrnné sumy sázek.³⁾

Sumy poplatné buďtež dle všeobecné zásady zaokrouhlovány od 20 do 20 zl. (V. § 16.)⁴⁾

1) Dle zák. ze dne 9. února 1850 (pol. saz. 57) měl býti placen poplatek dle částky vsazené a dle škály II.; podle zák. ze dne 13. prosince 1862 měl již býti poplatek placen na základě výhry a sice 4% , kteréž procento bylo zákonem ze dne 29. února 1864 (§ 16.) zvýšeno na 5% bez rozdílu, zda-li jde o výhru z loterní půjčky státní, či soukromé, a již po 4 letech (r. 1868) byl poplatek ten opět upraven tak, že byl činěn rozdílný mezi výhrou na los státní a výhrou na los loterie soukromní. Při prvé byl stanověn poplatek 20% a při druhých 15% výhry po srážce nominální sumy losu (zář. ze dne 20. června 1868; ř. z. č. 67), což mělo platnost až do doby, kdy nabylo platnosti ustanovení nyníjší, dle kterého opět výhry loterií státních a soukromních co do poplatku z výhry na roveň sobě byly postaveny. (Zák. ze dne 31. března 1890, § 8. lit. b) — ř. z. č. 53.)

2) Zák. ze dne 31. března 1890 § 8. lit. b) (ř. z. č. 53). — Nař. m. spr. a fin. ze dne 26. května 1890 § 14., al. 1. (ř. z. č. 93.)

3) Zák. ze dne 24. března 1893 (ř. z. č. 41).

4) Až do doby nejnovější byly výhry z loterie číselné předmětem poplatku škálového a to dle popl. zák. z r. 1850 dle škály II. a dle zák. ze dne 13. prosince 1862 dle škály III. — Zákonem ze dne 31. března 1890 § 8. lit. c) (ř. z. č. 53) byl popl. 15% již zaveden, v platnosti byla ale ponechána zásada, že výhry do 2 zl. byly veškerého poplatku prosty. R. 1893 vzala i tato za své.

5) Zák. ze dne 31. března 1890, § 7. (ř. z. č. 53.)

6) Za přetímou odvarování možného poškozování eráru bylo výnosu min. vnitra ze dne 21. dubna 1892 č. 1403/M. I. politickým úřadům zemským nařizeno, o každém daném povolení ku postavení totalisateura při dostizích, regatách a pod. sdělení učiniti zemskému úřadu finančnímu, kterému jest zaříditi, aby příslušným okresním říditelstvem finančním bylo přihlíženo k tomu, by ustanovením zákona dost bylo učiněno. (Rozh. m. f. ze dne 8. května 1892 č. 16.310. — Příl. p. Mor. č. 17, str. 67; p. Hor. Rak. č. 10, str. 81 z r. 1893.)

7) Nař. min. spr. a fin. ze dne 26. května 1890, § 12. al. posl. (ř. z. č. 93.)

§ 82.

VI. Určité listiny ústavů.

1. Listiny právní (listiny kasovní a pod.), jaké vydávají rozličné ústavy, v příčině přijímání peněz na běžný účel.

Ustanovení toto má se vztahovati též ke společenstvům dle zák. ze dne 9. dubna 1873 (ř. z. č. 70) do rejstříku zapsaným a na základě svépomoci spočívajícím, do rejstříku nezapsaným samostatným společenstvům výdělkovým a hospodářským, pak k záložnám dle zvláštních zákonů zemských z fondů kontribučních a z peněz berních zřízeným, a konečně k záložnám občanským když jsou dle jejich stanov ku přijímání peněz na běžný účel oprávněny a práva toho užívají, necht' byly peníze vloženy od členů nebo nečlenů společenstva neb záložny.

Poplatek tento obnáší 2⁰/₀ úroků, jaké ústav, společenstvo neb záložna zaplatiti má z peněz na běžný účel přijatých¹⁾

Co zvláště se týče peněžitých vkladů, které ukládají rádi členové záloženských a úsporných spolků nad částky, kteréž uložiti jsou povini (t. j. co nevázané vklady), jsou podrobeny tomuto poplatku tak, jak vklady osob jiných. Ze vkladů vázaných budíž placen poplatek škálový (§§ 34., 35.)²⁾

Základem poplatku tohoto jsou smy úroků, které se za období, o které jde, skutečně vypluly aneb v knihách obchodních neb živnostenských vkladatelům ku kapitálu připsaly. Na době, kdy vepíší se úroky v knihách obchodních neb živnost. připsané do vkladních knížek jednotlivých vkladatelů, nijak nezáleží.³⁾

¹⁾ Zák. ze dne 29. února 1864 § 7. (ř. z. č. 20); zák. ze dne 21. května 1873 § 5. (ř. z. č. 87); zák. ze dne 27. prosince 1880 (ř. z. č. 1 z r. 1881); zák. ze dne 14. dubna 1885, art. I. § 1 (ř. z. č. 43). K poplatku tomuto nebyla zavedena a nevyhřívá se žádná přírůžka.

²⁾ Srév. rozh. m. l. ze dne 10. července 1873 č. 10,817. (Pril. p. Mor. č. 8, str. 83; p. Čechy č. 10, str. 39.)

³⁾ Srév. rozh. m. l. ze dne 7. května 1875 č. 886. (Pril. p. Čechy č. 10, str. 39; p. Mor. č. 6, str. 25; p. Slez. č. 5, str. 9; p. Hor. Rak. č. 10, str. 39; p. Korut. č. 10, str. 21; p. Přim. č. 14, str. 99; p. Buk. č. 8, str. 32; p. Dalm. č. 24, str. 66.)

Při poplatku tomto jako poplatku procentovém má místo zaokrouhlování sumy poplatkové od 20 do 20 zl.⁴⁾

2. Výjimku tvoří a nejsou poplatku tímto podrobeny:

a) Spořitelny, pak půjčovny a zastavárny, kterých úředním povolením formálně se ustavily jako ústavy napomáhající nuzným a potřebným třídám obyvatelstva⁵⁾; a pak

b) úroky z pohledávek, poskytnutých jednotlivcům bankami proti zjištění neb zástavě, byť by věc i kontokorentem byla provedena.⁶⁾

§ 83.

VII. Pausál poplatkový.

Na místě poplatku, jaký se platí ze smluv o přenášení úradů duchovních a světských, má býti vyměřován a placen v komunitách (a podobně též v obcích světských), kde pro úrad představeného a jiné úřady komunity nejsou zvláštní příjmy určeny, roční úhrnkový poplatek procentový (pausál), a to $\frac{1}{4}\%$ z čistých ročních příjmů komunity (obce), který má býti zapravován sebou s ekvivalentem poplatkovým.¹⁾

Tento druh úhrnkového poplatku (pausálu) mají platiti též kláštery a podobné komunity, ve kterých opat a představený vůbec veškerý příjmy sbírá a jimi hospodáří. Pausál ten nezahrnuje pak v sobě pouze poplatek za úrad představeného, nýbrž též za veškerý úřady v komunitě jsoucí, za které nejsou vyměřeny zvláštní důchody služební.²⁾

¹⁾ Srv. výn. lin. řed. zem. p. Čechy ze dne 28. června 1875 č. 25.189. (Príl. p. Čechy č. 12, str. 48.)

²⁾ Srv. rozh. m. l. ze dne 1. září 1864 č. 16.072. (Príl. p. Štyr. č. 46, str. 204.) — dto ze dne 24. září 1864 č. 42.693. (Príl. p. Štyr. č. 37, str. 175.)

³⁾ Srv. rozh. min. lin. ze dne 5. dubna 1893 č. 3105. (Príl. p. Hor. Rak. č. 6, str. 41; p. Štyr. č. 3, str. 12; p. Korut. č. 5, str. 23; p. Kraj. č. 7, str. 30; p. Přím. č. 8, str. 44; p. Tyr. č. 4, str. 25; p. Čechy č. 26, str. 22; p. Mor. č. 12, str. 49; p. Slez. č. 3, str. 10; p. Buk. č. 4, str. 17.) — Lagler, str. 34 a následující.

⁴⁾ Pozn. k. k. zuřn. pol. saz. $\frac{9}{40}$ z r. 1862.

⁵⁾ Tento poplatek úhrnkový byl zaveden zákonem ze dne 13. prosince 1862, kterým současně bylo zrušeno vybírání tax za udělování obročl a za potvrzení

Zda-li se voli představený doživotně či na čas určitý, zda-li se voli od konventuální či zda-li jej jmenuje vyšší představený zdejší neb cizí, zda-li při volbě neb jmenování a. pokud se týče, při nastoupení představeného intervenuje úřad politický čili ne, jest zcela lhostejno.

Ze zásady, že úhrnkový poplatek jest poplatkem za úřad představeného a za jiné úřady v komunitě jsoucí, za které nejsou vyměřeny příjmy zvláštní, plyne, že v případech, když v jedné komunitě jsou úřady bez služebních příjmů zvlášť vyměřených, též úřady, se kterými jsou spojeny zvláštní příjmy služební, má za prvější býti placen poplatkový paušál a za druhé poplatek škálový dle pol. saz. $\frac{56}{40}$ (§§ 36., 37.); ovšem musí pak odpočteny býti služební příjmy úřadů placených při vypočítávání čistého příjmu, podle kterého má býti vyměřen paušál poplatkový.

Vyšetřování čistých příjmů a předepisování ročního poplatku úhrnkového budíž předsevzato pokždě při volbě představeného a podržiz platnost, pokud nové vyšetřování nebylo provedeno. Poplatková povinnost jednou započatá trvá totiž nepřetržitě dále i v době, ve které místo přednosty neb představeného jest uprázdněno.^{3) 4)}

voleb, až po tu dobu v poplatnosti byvší, protože měly býti podrobeny tomuto poplatku úhrnkovému komunity, které při zřízení neb volbě svých představených zaplatily taxu za potvrzení volby teprv od té doby, kdy za platnosti tohoto zák. nastal neb nastane případ nové volby představeného. (Zák. ze dne 13. prosince 1862 § 17. ř. z. č. 89.)

³⁾ Ku vyšetření tohoto poplatku úhrnkového (paušálu) má podati komunita zvláštní příznání, ve kterém má uvéstí podrobně své roční příjmy čisté, na základě kterého budíž pak úřadem podobně jednáno, jako při vyšetřování jmění, podrobeného ekvivalentu poplatkovému. (V. § 84. a násled.) Komisionální vyšetřování příjmů k tomu cíli nemá míti místa.

⁴⁾ Rozhodnutím min. fn. ze dne 16. března 1873 č. 3085 byla vyslovena zásada, že tenkrát, když představený za konané služby požádných příjmů nemá — jak častěji nalézáme při představených venkovských obcí — nemůže poplatek býti předepsán ani dle změn. pol. saz. $\frac{56}{40}$ a) popl. zák., ani dle poznámky 4. k téže položce, totiž ani poplatek škálový ze smlouvy o službu, ani poplatek procentový ($\frac{1}{4}\%$ čistého příjmu komunity). (V. příl. p. Hbl. č. 6, str. 30; p. Štyr. č. 8, str. 21; p. Dalm. č. 28, str. 114 z r. 1873; pak p. Mor. č. 3, str. 10 a p. Přím. č. 8, str. 41 z r. 1874.)

Naproti tomu byla nál. spr. s. ze dne 16. listopadu 1881 č. 1830 (Budw. V. 1208) vyslovena zásada, že pozu. 4. k pol. $\frac{56}{40}$ má „svůj samostatný meritorní obsah“, což mají odůvodnití slova, v téže poznámce obsažená, že totiž tento $\frac{1}{4}\%$ úhrnkový poplatek má býti placen „na místo poplatku, touto po-

Čistý příjem budíž vyšetřen bez ohledu na to, zda-li plyne ze jmění kmenového, náležícího komunitě, či z jiných pramenů,⁵⁾ za kterouž příčinou jsou i kláštery mendikantní povinny, tento poplatek úhrnkový platiti. — Vyloučeny budíž při vyšetřování čistých příjmů pouze příjmy, které ten neb onen konvent musí věnovati účelům dobročinným neb humanitním a pak sbírky, almužny a podobné klášteru nepravidelně poskytované dary. — Z dotace pobočných domů klášterských (Zweigniederlassung) budíž poplatek úhrnkový placen domem mateřským. Zvláštní vlastní příjmy takových pobočných domů budíž při každé změně v osobě představeného příznány. — Domy poboční, jejichž dílem maličeny náležá se v cizozemsku, příznejlež samy veškeren svůj příjem.⁶⁾

ložkou (t. j. $\frac{30}{40}$ a) ustanoveného“, („statt der durch diese Tarifspost festgesetzten Gebühr“), a že tedy má poplatnost povždy míti místo, když vůbec splněny jsou podmínky vytknuté v uvedené pozn. 4., když totiž pro úřad představeného a jiné úřady komunity nejsou zvláštní příjmy určeny.

Avšak nelze popřít, že zde musí býti rozeznáváno mezi poplatností a jejími podmínkami vůbec, a mezi poplatkem a jeho výší zvlášť.

Položka $\frac{30}{40}$ a) popl. zák. obsahuje ustanovení co do poplatnosti i co do výše poplatku. Poznámka 4. k této položce obsahuje pouze ustanovení co do výše poplatku a co do způsobu jeho vypočtení v těch případech, kde základy pro jeho vypočtení dle pol. $\frac{30}{40}$ a) nejsou dány. Slova: „na místo poplatku, touto položkou ustanoveného“, mohou býti vykládána výhradně v ten smysl, že na místo poplatku, podle § 16. zák. popl. a dle škály III. vycházejícího, má býti tenkrát placen poplatkový paušál, když na týchž základech se spolehlivost nebylo by lze poplatek vyměřiti. O poplatnosti jako takové a o její podmínkách nečiní poznámka 4. k pol. $\frac{30}{40}$ a) žádné zmínky, pročez rozhoduje o otázce, zda-li vůbec poplatek, či řečený, jeho místo zastupující paušál má míti místo, výhradně obsah pol. $\frac{30}{40}$ a) (§ 36.). Dle těchto vývodů jest obsah výše uvedeného výnosu min. fin. ze dne 16. března 1875 č. 3085 v úplném souladu s obsahem a intencí zák. popl.

Úplně správně jest ovšem uvedené rozh. spr. s. ze dne 16. listopadu 1881 č. 1830, ač důvody jeho nezdají se podstatnými, poněvadž nutno bráti pojem „úplatkový“ ve smyslu nejširším, takže materielní zaopatření v komunitě (kláštere a pod.) musí již býti považováno za úplatu, pro poplatnost postačující, i kdyby za úřad přeneseny žádné jiné příjmy nebyly poskytovány.

⁵⁾ Při vyšetřování čistého příjmu budíž rozličné příspěvky (na př. z matice náboženské), poskytují-li se podle měníceho se počtu konventuálů, položeny v počet člsků, jakou vykazuje průřez více let.

⁶⁾ Nuř. m. l. ze dne 17. června 1863 č. 19,865. (Věstn. m. l. č. 29, str. 200) a rozh. m. l. ze dne 14. srpna 1880 č. 18,132. (Prhl. p. Mor. č. 9, str. 33; p. Hor. Rak. č. 6, str. 20; p. Štyr. č. 2, str. 4; p. Korut. č. 12, str. 77; p. Hal. č. 12, str. 59; p. Přfm. č. 17, str. 133.)

Při vyměřování tohoto paušálu poplatkového za vollen představeného těch kommunil klášterních, kterým jest obsazováti fary jim inkorporované, budíž při vyšetřování povšechných čistých příjmů kláštera atd. sebou přihlíženo ku čistým příjmům inkorporovaných far. Naproti tomu má opět odpadnouti předepisování poplatku za smlouvy služebné při obsazování těchže far.⁷⁾

Tento paušál poplatkový tvoří jakýs přechod k ekvivalentu poplatkovému.

§ 84.

VIII. Ekvivalent poplatkový.

Kdo jest podroben ekvivalentu poplatkovému?

Ekvivalent poplatkový jest dávkou procentovou, kterou platiti uloženo jest určitým osobám právníckým¹⁾ za to, co ujde eráru na poplatcích proto, že osoby právnícké neumírají a pravidelně děle zůstávají v držení svého jmění, nebo že jmění to není v držení osob jednotlivých a že tedy ujde eráru poplatků z častějších změn v držbě.

Za takové osoby právnícké, ekvivalentu poplatkovému podrobené, jsou uvedeny:

1. Nadání, beneficia, kostely, diehovni a světské obce, ústavy a jiné sbory a společnosti, jako konventy co regulární community církevní, fondy domestikální, spolky střelců, vůbec korporace a společnosti, jejich členům *neníže* díl společného jmění základního.²⁾

2. Spolky a společenské jednoty na vzájemnosti spočívající, jež podle stanov obraly sobě za

⁷⁾ Srv. rozh. m. l. ze dne 23. června 1891 č. 45.278. (Přil. p. Přil. č. 18, str. 173.)

¹⁾ Zákon ukládá povinnost platiti ekvivalent poplatkový výhradně osobám právníckým. Nenáleží-li majetek spolku, právnícké osobě, nýbrž jistému počtu osob skutečných, nejsou tyto dle uvedené zásady povinny, odváděti ekvivalent poplatkový z vlastnických částí, třeba i ideálních, jaké jim na dotčeném majetku nálež. (Srv. rozh. spr. s. ze dne 23. června 1886 č. 1725. Budw. IX. 2628.)

²⁾ Sem nálež. též dle svého nynějšího účelu, obsahu stanov atd. ženské výrobní spolky a pod. (Srv. nář. spr. s. ze dne 19. května 1886 č. 1338 — Budw. IX. 2565.)

úlohu, zabezpečovati a poskytovatí dělníkům, pomocníkům a učenníkům peněžité podpory v případech onemocnění, pense v případě invalidity a stáří, a pak pense pro jejich vdovy a sirotky, (dělnické pokladny nemocenské a invalidní, spolky pensijní, spolky pohřebné, podporovací a pod.) pak společenstva výdělková a hospodářská do rejstříku zapsaná aneb na zásadě svépomocí spočívající a záložny jak občanské tak okresní hospodářské, pokladny pomocné a konečně dělnické pojišťovny pro případ úrazu a dělnické pokladny pojišťovací pro případ onemocnění (nemocenské pokladny okresní, průmyslové, cechovní, bratrské [jich jednoty a spolčení, jakož i správa ústředního fondu rezervního] a společenské).

3. Podniky akcionářské a jiné společnosti výdělkové, jichž účastníkům náleží podíl na společném jmění základním.³⁾⁴⁾⁵⁾

Tento poplatkový ekvivalent nemá se však vztahovati ke společnostem, založeným pouze na čas

³⁾ Změn. pol. saz. ^{57/100} B. c) 1 a 2 z r. 1862.

⁴⁾ Sem náleží též těžářstva, podle § 137. a násl. hor. zák. z r. 1854 (ř. z. č. 146) utvořená, nikoli však společnosti horní, podle §§ 135. a 136. téhož zák. hor. zřízené, při kterých jsou jednotliví podílníci a účastníci v knize horní zaneseni co držitelé svých podílů, kterými mohou libovolně naložiti, které mohou libovolně jak zastaviti tak i prodati a při kterých se jeví jednotlivé podíly co věci nemovitě, ze kterých při jejich převodu musí býti placen poplatek $3\frac{1}{2}\%$ neb $1\frac{1}{2}\%$. (Srv. rozl. m. f. ze dne 21. prosince 1873 č. 23.066. Příl. p. Příl. č. 7, str. 35; p. Hal. č. 6, str. 32; p. Štyr. č. 2, str. 3; p. Mor. č. 4, str. 17; p. Buk. č. 5, str. 17; p. Dalm. č. 33, str. 99 veskrze z r. 1874.)

Při těžářstvech, dle § 137. a násl. hor. zák. utvořených však mají sice jednotlivé podíly na horách (kusy) právní povahu věcí movitých (§ 140. hor. zák.); proto však hory co takové nepřestávají býti věci nemovitou, která náleží osobě právnické (těžářstvu) a co taková jeví se co předmět ekvivalentu poplatkového.

Dle § 8. nař. m. f. ze dne 25. května 1890 (ř. z. č. 101) bylo ovšem vysloveno, že nemovitosti, náležející těžářstvům a horním podnikům dle §§ 137. a násl. horn. zák. ze dne 23. května 1854 zřízeným, mají býti zproštěny poplatkového ekvivalentu potud, pokud vůbec nejsou podrobeny dani pozemkové a domovní, — což však nijak neovadí zásadě shora vyslovené. (Srv. nař. m. f. ze dne 25. května 1890 § 3, posl. al. (ř. z. č. 101).

⁵⁾ Zák. nečiní co do poplatnosti žádného rozdílu mezi jměním vůbec a jměním základním (kmenovým) zvlášť. Za podíly ve jmění sluší rozuměti toliko takové, kteréž od jednotlivých členů za trvání společenstva mohou volně býti převedeny na osoby třetí. (Nař. m. f. ze dne 25. května 1890 § 2., al. 1. a 2. ř. z. č. 101.)

života podílníků nebo jejich dědiců, aneb na zánou určitou dobu delší 15 let.⁶⁾

Výdělkové společnosti, které prvotně byly zřízeny pouze na dobu 15 let nebo na dobu ještě kratší, jejichž trvání však dodatečně prodlouží se v té míře, že veškerá doba trvání převyšuje 15 let, buďtež ode dne ustanoveného neb povoleného prodloužení na roveň postaveny výdělkovým společnostem již prvotně zřízeným na dobu delší 15 let.⁷⁾

Spolky a podniky založené na dobu neurčitou, kladou se co do ekvivalentu poplatkového na roveň spolkům a podnikům založeným na dobu delší 15 let.⁸⁾

§ 85.

Co jest podrobena ekvivalentu poplatkovému.

1. Předmětem ekvivalentu poplatkového jest jmění dle jeho stavu, jaký byl na počátku (t. j. 1. lednem) každého desetiletí.¹⁾

Dle popl. zák. ze dne 9. srpna 1850. (pol. saz. $\frac{37}{100}$ B), c) byly předmětem ekvivalentu poplatkového pouze věci nemovitě, které náležely osobám právnickým a které dávaly důchod nějaký. Nyní platící zákon z. d. 13. prosince 1862 nezná žádného rozdílu mezi věcmi, které důchod dávají a věcmi, které důchodu nedávají, a poněvadž jest předmětem ekvivalentu poplatkového jmění a nikoli důchod, nepřestane jmění býti poplatným proto, že uloženo jest v závodech neb zařízeních pasivních neb v papírech od placení daní přímých úplně osvobozených a pod.²⁾

⁶⁾ Pozn. 1. ku změn. pol. saz. $\frac{37}{100}$ B), c) z r. 1862.

⁷⁾ Nař. m. f. ze dne 10. března 1864 č. 51.714, odst. 2. (č. z. č. 29). Srv. též nař. min. fin. ze dne 25. května 1890 § 22. (č. z. č. 101).

⁸⁾ (Srov. nář. spr. s. ze dne 27. ledna 1885 č. 202. (Budw. IX. 2382.)

¹⁾ Nař. m. f. ze dne 25. května 1890, § 2., al. 3., § 4., al. 1. a § 13., al. 1. (č. z. č. 101). — První období šlo od 15. května 1850 do 1. listopadu 1860, druhé od 1. listopadu 1860 do konce prosince 1870, třetí od 1. ledna 1871 do 31. prosince 1880, čtvrté od 1. ledna 1881 do 31. prosince 1890 a páté běží od 1. ledna 1891 do 31. prosince 1899.

²⁾ Srov. nář. spr. s. ze dne 3. března 1885 č. 608. (Budw. IX. 2434)

Zákon neobsahuje též žádného ustanovení o právním důvodu. Dle § 1. popl. zák. má býti předmětem poplatku právní jednání, kterým se dle obě. zákonů práva nabývají, přenášejí, mění neb zrušují; nabývání a převody, které se nezakládají v zákonech obě., nemají dle toho býti poplatku podrobeny. Ustanovení tato se však nevztahují k ekvivalentu poplatkovému. Převod práva vlastnického, práva užívání neb požívání na právnickou osobu, ekvivalentu poddanou, aneb s osoby lakové na osobu soudkromou aneb opět na osobu právnickou, taktéž ekvivalentu poplatkovému podrobenou, má býti podroben obyčejnému poplatku z převodu, pročež má býti s placením ekvivalentu počato teprve po 10 letech. (§ 87.)

Předmětem poplatku jest tedy výhradně jmění osoby právnické, které obyčejnému poplatku z převodu mezi živými neb pro případ smrti pro stálé trvání osoby právnické nemůže býti podrobeno, a nikoli právní jednání, kterým se jmění toho nabylo. — Měl-li by uvedený § 1. popl. zák. býti při řečeném jmění rozhodujícím, musilo by ekvivalentu býti zproštěno jmění, které se opírá o ústavu zemskou neb o zákony politické, jako na př. práva propinační a mlýnská, beneficia regální (odst. VIII. cis. pat. ze dne 20. prosince 1859 ř. z. č. 227), živnost vsazená a prodajná (odst. VII. téhož pat.) a privileje (cis. pat. ze dne 15. srpna 1852 § 2. ř. z. č. 184). Že tomu však tak není, lze z toho sledovati, že osoby fysické uvedená práva, ač ne při prvém nabytí, tak přece při jejich převodech mezi živými neb pro případ smrti poplatku podrobili musí, a že ekvivalent poplatkový právě nahraditi má poplatky, které eráru ujdou proto, že jmění lakové není v držení osob fysických. — Konečně budiž poukázáno k § 298. v. z. o., dle kterého „se pokládají práva za věci movité, ač nejsou-li s věcí nemovitou spojena, aneb zřízením zemským za věc nemovitou prohlášena.“ Zřejmé dovolávání se zřízení zemských v uvedeném § v. z. o. vylučuje též pochybnost, že také práva, která se neopírají o zákony občanské, nutno řaditi mezi jmění, ekvivalentu poplatkovému podrobené.³⁾

Jměním zoveme sumu všech hospodářských statků, ve vlastnictví osoby přirozené neb právnické jsoucích; že sem náleží též

³⁾ Srv. výn. zem. řed. fin. v Hradci Štyr. ze dne 3. prosince 1865 č. 8819. (Pril. p. Štyr. č. 46, str. 175.)

rozišná práva k užívání, ze kterých vzejde neb může vzejíti oprávněnému prospěch hospodářský, nelze pochybovati, jako na příkl. právo myslivosti, rybářství, právo mlýnské, šenkovní, tržní, mýtní, převozně atd.

Právo myslivosti, jež podle § 6. cis. pat. ze dne 7. března 1849 (ř. z. č. 154) přísluší obcím nebo podle zák. ze dne 1. června 1866 (zem. zák. p. Čechy č. 49) společenstvům hospodářským jest též předmětem poplatkového ekvivalentu, (Výn. m. f. ze dne 21. ledna 1851. — ř. z. č. 16) avšak pouze pokud, pokud výnos práva toho také skutečně plyne do důchodův obce aneb osoby, poplatkovému ekvivalentu podrobené. Pročez nelze vybírati ekvivalent poplatkový z té části pachtovného (placenného za přepuštění práva myslivosti), která připadá osobám, ekvivalentu poplatkovému nepodrobeným.⁴⁾

Z té příčiny má obec v přiznání majetku, ekvivalentu popl. podrobeného, — co se týče práva myslivosti, — uvěšti, zda-li jí přísluší na vlastních pozemcích, (k čemuž potřeží zaokrouhlených 200 jiter — 115 hektarů půdy) či, (má-li pozemků méně) jaká částka užítku z práva myslivosti na její pozemky vychází, pak zda-li a které části užítku z myslivosti držitelé pozemků obci rádně a trvale postoupili.⁵⁾*

Při právu k lovu ryb buďž činěn rozdí, zda-li se právo to vztahuje

a) k rybníkům a podobným uzavřeným vodám, které jsou též vlastnictvím poplatníkovým, či

b) k řekám a potokům aneb k vodám, jiným majitelům náležícím.

V případech oněch (a) jest plocha vodou pokrytá (rybník a p.) a výnos její předmětem daně gruntovní a hodnota práva k lovu

⁴⁾ Nař. m. f. ze dne 9. dubna 1862 č. 16,077. (Věst. m. f. č. 16, str. 94.)

⁵⁾ Rozh. m. f. ze dne 30. června 1863 č. 29,416. (Pril. p. Štyr. č. 26, str. 104); dto. ze dne 6. prosince 1864 č. 52,425. (Pril. p. Kráj. č. 2, str. 19); dto. ze dne 12. ledna 1874 č. 28,769. (Pril. p. Mor. č. 5, str. 21.) — Nař. m. f. ze dne 26. července 1880 odst. 13. (ř. z. č. 102); dto. ze dne 25. května 1890; § 12., al. 2. (ř. z. č. 101).

*) Uvedení tohoto momentu bude také proto důležitým, že ve smyslu § 298. v. z. o. sluší míti právo myslivosti na pozemcích cizích za věc movitou a při pozemcích vlastních za věc nemovitou. (Srv. nář. spr. s. ze dne 16. května 1883 č. 1112. — Budw. VII. 1766.)

ryb jest sebou dána a též ekvivalentu popl. již podrobena sebou v hodnotě plochy, dani gruntovní podrobené.

Jinak se má věc v případech těchto (b), kde řečiště nejsou dani gruntovní podrobena aneb kde plocha, ač dani gruntovní podrobena, náleží jinému majiteli. Zde musí hodnota práva takového zvlášť býti vyšetřena a ekvivalentu popl. podrobena. Je-li pak právo to spojeno s držením nějaké nemovitosti a nutno-li ji pak považovati dle § 298. v. z. o. za věc nemovitou, neb na základě §§ 474. a 477. odst. 5. v. z. o. za služebnost věci nemovité neb za věc movitou, budiž rozhodnuto od případu k případu.⁶⁾

Co zvláště se týče tržního, místního a pod., bude potřeblí míti na zřeteli, zda-li bylo povoleno a vyměřeno toliko na základě §§ 69. a 70. živnost. řádu ze dne 20. prosince 1859 jakožto náhrada za výdeje, jež obec má s odbýváním trhu, aneb zda-li jest obecní dani (dávka, přírůžkou a pod.). Když okolnost tato se prokáže, nemají práva tato býti předmětem ekvivalentu poplatkového. Nepodá-li se průkaz takový, budiž výtěžek tržního a místního dávec této podroben jakožto část jmění movitého.⁷⁾

2. Jméni nemovitě, v zemích rakouských jsoucí, tvoří bezvýjimečně předmět ekvivalentu, necht' pak osoba poplatná bydlí v zemích zdejších neb v zemích cizích.

Při jmění movitému sluší rozeznávatí, zda-li osoba, již se dotýče, má své sídlo

1. v zemích zdejších, či
2. v zemích Uherských, či
3. v jiných zemích cizích.

ad 1. Movité jmění osob zde bydlících jest předmětem ekvivalentu popl., necht' nalézá se pak jmění v zemích zdejších neb cizích.

ad 2. Movité jmění osob sídlících v zemích Uherských, není předmětem ekvivalentu poplatkového a výjimku tvoří pouze movité jmění v zemích zdejších, jež náleží právníckým osobám, sídlícím v zemích koruny Uherské, když jmění to za

⁶⁾ Srv. vñ. zem. řed. řin. p. Čechy ze dne 3. července 1859 č. 21.372. (Pril. p. Čechy č. 11, str. 45.)

⁷⁾ Nař. m. f. ze dne 25. května 1890 § 12., al. 3. a 4. (ř. z. č. 101). Srv. též níl. spr. s. ze dne 21. ledna 1879 č. 110 a ze dne 22. března 1881 č. 506. (Budw. III. 403, V. 1048.)

příčinou svého venování k určitému účelu jest v zemích Rakouských pod veřejnou správou a takým dozorem (§ 15. odst. 4.)

ad 3. Movité jmění právnických osob v cizině sídlících má zde býti podrobena ekvivalentu popl., pokud nalézá se v zemích zdejších.⁸⁾

Zda-li může jmění býti předmětem soukromoprávního převodu, zda-li držba jest v knihách veřejných vyznačena, čili ne, zda-li majitel sám věci užívá, či zda-li užívání nebo požívání věci postoupeno jest majiteli někomu jinému, nemá žádného vlivu na ekvivalent poplatkový.

Proto sluší míti za předmět ekvivalentu beneficia, některé obci přivtělená, a nemovitě věci, někomu jinému v požívání postoupené a taktéž všecka práva, jež jsou s nějakou věcí spojena tím způsobem, že přísluší každému držiteli z příčiny držení příslušné věci nemovitě.⁹⁾

§ 86.

Výměra ekvivalentu poplatkového.

Co do výměry ekvivalentu poplatkového čím se rozdíl jednak mezi jměním nemovitým a movitým a jednak mezi právnickými osobami shora sub 1. 2. a 3. uvedenými (§ 84.).

Jmění právnických osob sub 1. uvedených jest prohlášeno za předmět popl. ekvivalentu bez ohledu na jeho povahu, kdežto jmění osob sub 2. a 3. naznačených, má býti podrobeno popl. ekvivalentu pouze pokud, pokud lze je považovati za jmění nemovitě.

Právní povaha držby jest lhostejna, rovněž tak — jak již uvedeno — okolnost, že poplatkem povinný přenechal užívání neb požívání věci osobě jiné.¹⁾

Výměra dávky lé obnáší v případech prvých (sub 1.) 3% hodnoty věci nemovitých a 1½% z hodnoty věci mo-

⁸⁾ Nař. min. fin. ze dne 25. května 1890 § 1. (č. z. č. 101.)

⁹⁾ Nař. min. fin. ze dne 25. května 1890 § 1. (č. z. č. 101.) dle. dle. Srv. též nář. spr. s. ze dne 22. března 1881 č. 506. (Hudw. V. 1048.)

¹⁾ Nař. min. fin. ze dne 26. července 1880 odst. 5. a 6. (č. z. č. 102.)

vitých a v případech poslednějších (sub 2. a 3.) $1\frac{1}{2}\%$ pouze z hodnoty věci nemovitých a ve všech případech s 25% přír.²⁾ ³⁾

§ 87.

Převody jmění podrobného ekvivalentu poplatkovému.

Převody práva vlastnického, práva k požívání a užívání na osoby ekvivalentu popl. podrobené, aneb s osob těchto na osoby jiné, jsou podrobeny rádnému poplatku z přenášení majetnosti; naproti tomu počiná se povinnost k placení ekvivalentu uplynutím desátého roku od toho dne, kterého nabytí státního nároku na rádný poplatek z nabytí majetku.¹⁾ ²⁾

V souhlase s toutž zásadou jest ustanovení, že — jde-li o takové věci movité, kterých kdo nabytí darováním nebo přenášením majetnosti pro smrt — prokázati má opovídatel, kdy nabytí důvodu právního a kdy učinil opověď pro vyměření poplatku, anebo kde a kdy poplatek zapravil, při čemž nijak nerozhoduje okolnost, že snad osoba právnická vůbec ještě 10 let ani netrvá.³⁾

²⁾ Změn. pol. saz. $\frac{57}{100}$ e) 1. a) b) z r. 1862; zák. ze dne 29. února 1864 § 22. (ř. z. č. 20); zák. ze dne 13. prosince 1862 § 2. (ř. z. č. 89); zák. ze dne 27. prosince 1880 § 2. (ř. z. č. 1 z r. 1881); zák. ze dne 15. dubna 1885 § 3. (ř. z. č. 51); zák. ze dne 28. prosince 1887; § 56. (ř. z. č. 1 z r. 1888); zák. ze dne 30. dubna 1888 § 75. (ř. z. č. 33); zák. ze dne 28. července 1889 § 45. al. 2. (ř. z. č. 127). — Nař. mín. fin. ze dne 25. května 1890 § 27. (ř. z. č. 101); zák. ze dne 16. července 1892 § 43. al. 2. (ř. z. č. 202).

³⁾ Dle prvotního zák. popl. z r. 1850 bylo na ekvivalentu poplatkovém předepisováno pouze 2% ze jmění užitků poskytujícího ($\frac{1}{25}$ čistého ročního příjmu). — Zákonem ze dne 13. prosince 1862 byla vedle rozšíření poplatnosti na voškery osoby právnické a částečně na věci movité též zvýšena výměra při nemovitostech ze 2% na 3% a sebou byla přírůžka cis. nárůžením ze 17. května 1859 (ř. z. č. 89) zavedená popošímuta z 15% na 25% ; a při věcech movitých — když vůbec mají býti podrobeny ekvivalentu poplatkovému — byla výměra $1\frac{1}{2}\%$ nově uvedena. — Zákonem ze dne 29. února 1864 § 22. (ř. z. č. 20) byla však výměra 3% pro podniky akcionářské a jiné společnosti výdělkové, jichž účastníkům náležel podíl na společném jmění základním, opět snížena na nynější míru $1\frac{1}{2}\%$ s 25% přírůžkou.

¹⁾ Poz. ku změn. pol. saz. $\frac{57}{100}$ B), a), odst. 3. a 4. z r. 1862.

²⁾ By počátek poplatnosti spadal v jedno s počátkem desetiletého období, po které se ekvivalent popl. vyměruje, nijak se nevyžaduje. (Srv. nář. spr. s. ze dne 22. prosince 1883 č. 1959. — Budw. VII. 1959.)

³⁾ Nař. mín. fin. ze dne 20. prosince 1862 odst. 10. (ř. z. č. 102); dto. ze dne 25. května 1890 § 15. (ř. z. č. 101).

Neprokáže-li tak, budíž z věci movitých předepsán ekvivalentní poplatek hned bez ohledu na dobu držby.⁴⁾

Co se týče nadací, počíná se povinnost platit ekvivalent uplynutím 10 let, počínajíc ode dne úmrtí zakladatele, když nadace opírá se o poslední pořizeni, aneb ode dne pořizeni nadace, resp. vyhotovení nadační listiny, není-li schválení úředního potřebí, když opírá se nadace o ustanovení mezi živými.

Je-li potřebí k platnosti nadace schválení zemského úřadu politického (jako na př. při nadacích mešních), počíná se zmíněné desetiletí ode dne řečeného úředního schválení.⁵⁾

§ 88.

Vyšetřování hodnoty.

Při vyšetřování hodnoty jmění poplatného, která jest základem pro vyměření ekvivalentu poplatkového, budíž setřeno zásad těchto:

a) Při jmění nemovitém budíž vyšetřena a za základ položena obecná hodnota hrubá; nelze tedy přiděleti ke dluhům hypotekárním.⁶⁾

Sebou má býti setřeno pravidel vůbec uvedených pro stanovení hodnoty věci movitých (§§ 25—26). Poněvadž ale pravidel v témž směru naznačených (aby na zřeteli byla kupní cena neb

⁴⁾ Rozh. mín. fin. ze dne 26. dubna 1885 č. 11.725. (Přil. p. Hor. Rak č. 3, str. 9; p. Štyr. č. 5, str. 13; p. Kraj. č. 13, str. 43; p. Mor. č. 8, str. 24.) Srv. též nář. spr. s. ze dne 22. března 1881 č. 491 a ze dne 11. července 1885 č. 1807. (Budw. V. 1040 a IX. 2662.)

⁵⁾ Dostí důležitou jest zde otázka, zda-li při společnostech, kterých jmění tvoří se pouze z příspěvků členů, počítá se má poplatnost ekvivalentní hned, či teprve po 10 letech. — Zák. ze dne 13. prosince 1862 § 16., odst. 4. (ř. z. č. 80) vyslovuje zásadu, že má poplatnost počítá se teprve po uplynutí 10 let; a dle nář. mín. fin. ze dne 20. prosince 1862 odst. 12. (ř. z. č. 102) má býti movité jmění podrobeno ekvivalentu bez ohledu na dobu, když nebylo prokázáno, že zapraven byl poplatek z věci, darováním neb převedením v případě smrti nabytých. Když spolek nenabyl jmění ani darováním (— příspěvky členů nelze za darování považovati —) ani převedením pro případ smrti, bude moci býti předepsán ekvivalent teprve po uplynutí 10letého trvání spolku. Rozumí se samo sebou, že zde musí jíti o spolek, jehož jmění movité vůbec jest ekvivalentu poplatkovému podrobeno. (Srv. Právník IV, str. 533 atd.)

⁶⁾ Srv. výn. zem. řed. fin. p. Čechy ze dne 11. prosince 1877 č. 25.700. (Přil. p. Čechy č. 15, str. 65.)

¹⁾ Nář. mín. fin. ze dne 25. května 1890 § 2. al. 4., § 10. (ř. z. č. 101).

odhad soudní), velmi pořádku bude lze užiti, bylo vysloveno, že, jde-li o pozemky, má býti za základ vzata hodnota dle obyčejné běžné ceny z posledních dob v té obci, kde pozemky leží, a jde-li o stavení a fundus instructus, dle nynějšíh o nákladu pořizovacího, resp. zjednavacího. Pod uvedené minimum hodnotní (60násobné daně činžovní a 70násobné daně gruntovní) nebude lze jíti (§ 25—26.).

Vyskytující se značné obtíže a potíže při vyšetřování hodnot byly pohůlkou k ustanovení, že *může* býti vzato za základ pro předepsání ekvivalentu při nemovitostech, dani pozemkové podrobených, 108 násobné, při staveních, domovní daní třídní podrobených, 100 násobné, a při staveních, činžovní daní podrobených, 60 násobné daně této, když poplatník hodnotu tuto uzná, nemaje pro přesné určení hodnoty nemovitosti podkladů.³⁾

Podobně bylo ustanoveno, že při železničních, které neprokáží, jaký kapitál naložily na pozemky, na práce zemní a umělé, na stavbu vrchní a spodní a na veškeru příslušenství nemovité, totiž na nádraží, na místa nakladačí a skladačí, na stavení pro vozbu potřebná, na místech odjezdnic a příjezdnic vystavená, na domky strážnické a dohledací i na veselíká za nemovité věci pokládaná zařízení stálých strojů a veškerých věcí nemovitých, nýbrž které prohlásí, že uznávají cenu dle 300násobné sumy daně činžovní, dle 500násobné daně pozemkové a dle 500násobné sumy domovní daně třídní, *může* cestou smlouvené též tato cena položena býti za základ pro vyměření ekvivalentu popl.

Zvláštní jmění nemovité, které není obsaženo v úhrnkové sumě, budíž zvláště přízvuho.^{4) 5)}

³⁾ Nař. min. řn. ze dne 25. května 1890 § 11., al. 1. (ř. z. č. 101).

⁴⁾ Násobné tohoto druhu bylo teprve pro III. desetiletí nařízením min. řn. ze dne 18. května 1870 odst. 11. (ř. z. č. 76) vysloveno, a sice 150násobné domovní daně gruntovní, 250násobné domovní daně třídní a 100násobné daně činžovní, veskrz daně řádné. Pro IV. desetiletí bylo totéž podrženo (nař. min. řn. ze dne 26. července 1880 odst. 12.) a po upravení daně gruntovní a domovní bez veškerého zvýšení na nynější číslíci přepočteno, takže nynější 108, 100 a 60násobné berní upravených rovná se úplně dřívějšímu 150, 250 a 100násobnému bývalých daní řádných (bez přír.).

⁵⁾ Nař. min. řn. ze dne 25. května 1890 § 11., al. 2. (ř. z. č. 101).

⁶⁾ Tento způsob vyhledání základy pro vyměření ekvivalentu poplatkového ze jmění akciových společností železničních byl teprve pro IV. desetiletí naří-

Vyměření ekvivalentu na těchto základech má povahu paušálu, mezi správou státní a poplatníkem ujednaného.

Vyslovená možnost, přijmouti za základ pro vyměření ekvivalentu poplatkového naznačené násobné daně nemá býti v tom smyslu pojímána, že by dotyčené hodnoty měly považovány býti za hodnoty minimální, pod které nebylo by lze jíti.

Užije-li poplatník práva vysloveného a přizná hodnoty způsobem naznačeným, jest správa finanční oprávněna a sebou povína, od případu k případu zkoušeti, zda-li lze míti nabídnuti to za přiměřené a na též správě bude, zamítnouti návrh ten, když by očividně neodpovídala hodnota přiznaná hodnotě, jakou má věc v životě obyčejném, aneb když nedosáhne hodnotu pro předšlé desetiletí přiznanou, aniž by rozdíl ten náležité byl odůvodnen.

Nebylo-li nabídnuti strany přijato aneb má-li tato za to, že hodnota finančním úřadem vyšetřená jest příliš či nepřiměřeně vysoká, jest jak jí tak i správě finanční zůstaveno právo, žádati, by hodnota věci na jisto postavena byla odhadem soudním.⁶⁾

b) Při jmění movitém budiž za základ položena hodnota čistá. Proto lze od aktivního jmění movitého odpočísti dluhy, to jest ony sumy, které v rozhodném čase pohledávati měly právo osoby třetí, sumy tedy, o něž podstala majetková jest menší.

zením mín. fin. ze dne 26. července 1880 odst. 12. (č. z. č. 102) vysloven, a sice bylo tenkrát stanoveno 600násobné daně gruntovní, 1000násobné domovní daně třídní a 400násobné daně činžovní, veskrze daně řídné. — Po upravení daně gruntovní a domovní bylo přepočteno 600násobné daně gruntovní na 432násobné, 1000násobné domovní daně třídní na 400násobné, a 400násobné daně činžovní na 240násobné. Rozh. mín. fin. ze dne 4. října 1881 č. 29.896. (Přil. p. Korut. č. 18, str. 102; p. Přim. č. 19, str. 90). — dto. ze dne 1. února 1883 č. 34.018. (Přil. p. Korut. č. 5, str. 56; p. Přim. č. 4, str. 20.)

Nynější ustanovení pro V. desetiletí jeví se býti zvýšením paušální sumy při pozemcích, daní gruntovní podrobených, o 15·7%, při stavěních domovní daní třídní podrobených a při stavěních daní činžovní podrobených o 25%.

Vzhledem k hlavní zásadě, že má povždy býti základem o b e c n á hodnota, dále k tomu, že největší část nákladu při stavbách železnic vyžadují práce, které reprezentují po různu velmi značnou cenu obchodní, ale velmi nepatrnou, ano snad žádnou cenu obecnou, jako na př. volkovépe násypy, průkopky, tunely a pod., jeví se zvýšení toto býti velmi značným a pro železnice životně dosti citelným.

⁶⁾ Srv. rozh. mín. fin. ze dne 13. září a 20. října 1890 č. 32.606 a 35.669. (Přil. p. Hal. č. 24, str. 78); dto. ze dne 22. února 1883 č. 40.190 z r. 1882. (Přil. p. Horn. Rak. č. 1, str. 33; p. Štyr. č. 3, str. 7; p. Mor. č. 3, str. 11.)

Pro vyšetřování hodnoty samé platí zásady všeobecné, jak v §§ 51. a 52. popl. zák. a § 8. zákona ze dne 13. prosince 1862 (v. §§ 23—24.) byly naznačeny.⁷⁾

Výdeje, které z běžných příjmů poplatník jest povinen zapravovati na základě závazku, který mu co takovému přísluší buď dle zvláštního zákona, nařízení neb ze zvláštního titulu, nemohou pokládány býti za passivum, nýbrž zmenšují pouze příjmy a nikoliv podstatu jmění.⁸⁾ Jmenovitě při nadacích (zvláště mešních) nemají býti sráženy povinnosti, které dlužno plniti z nadace.⁹⁾

c) Při různých právech k požitkům sluší míti na zřeteli, zda-li mají býti čítána k věcem nemovitým, jako právo myslivosti, rybářství, právo mlýnské, výčepní atd., či k věcem movitým, jako právo tržní, mýtní¹⁰⁾, převozní atd., a dle toho budiž k nim přihlíženo dle zásad sub a) a b) uvedených.

Ve všech případech (a—c) budiž hodnota vyhledána pro den 1. ledna toho desetiletí, pro které má ekvivalent býti vyměřen.

§ 89.

Osvobození od ekvivalentu poplatkového.

1. Osvobození tato jsou:

a) Osvobození věcná.

Z přičin věcných mají býti osvobozeny:

1. věci nemovitě, jichž právo vlastnické přísluší sice společnosti nerozdílně, právo jich požívati neb

⁷⁾ Nař. min. fin. ze dne 25. května 1890 § 13., al. 1. (č. z. č. 101).

⁸⁾ Tamtéž § 2., al. 5, § 17.

⁹⁾ Tamtéž § 18.

¹⁰⁾ Nařízením min. fin. ze dne 25. května 1890 § 12., posl. al. (č. z. č. 101) bylo zvlášť vysloveno, že při stanovení hodnoty obcím příslušícího práva mýtního lze srážiti pouze náklady na udržování silnice vůbec a výdeje se správou mýta spojené, nikoli však zejména výdeje na dláždění a osvětlování, které již svou povahou na obec přísluší.

Náklad tohoto druhu nelze vůbec míti za passivum, za břemeno, nýbrž za náklad režijní.

Přihlížejíce k meritornému obsahu tohoto ustanovení, sbledáváme v něm odpor, protože má býti přihlíženo k výdejům, s udržováním silnice vůbec spojeným, nikoli však k výdejům s dlážděním spojeným, ač dláždění silnice jeví se býti pouze zvláštním způsobem udržování silnice.

užívali však spojeno jest nerozdílně s jinými (od nemovitosti společenstva) oddělenými pozemky neb domy, jimiž dle libosti lze naložiti (na osoby třetí volně převéstí) a to i tehdá, když toto právo s jednoho pozemku neb domu na druhý s povolením neb bez povolení úřadu může býti přenášeno.¹⁾

Možno-li tedy převáděti požitkové podíly jednotlivých členů společenstva na jiného tím způsobem, že nemusi nevyhnutelně ihned převáděny býti na jiné majitele nemovitostí, nejeví se splněnou podmínku vyslovená, a osvobození od povinnosti platiti ekvivalent popl. nemá místa.²⁾

2. Všecké věci *nemovité*, jež nepodléhají dani pozemkové neb dani domovní.³⁾

3. *Movité* jmění kostelů a modlitebnic, jež ustanoveny jsou ke službám božím.⁴⁾

4. *Movité* jmění fundační, určené k účelům vyučovacím, dobročinným a humanitním.⁵⁾

5. *Movité* jmění spolků a jednot na vzájemnosti spočívajících, jež podle stanov obraly si za úlohu zabezpečovati a poskytovati dělníkům, pomocníkům a učeníkům peněžné podpory v případě onemocnění, penze v případě invalidity a stáří a pak penze pro jejich vdovy a sirotky, pak společenstva výdělková a hospodářská do rejstříku zapsaná aneb na základě svépomoci spočívající a záložny jak občanské tak okresní hospodářské a konečně dělnické pojišťovny pro případ úrazu a dělnické pokladny pojišťovací pro případ onemocnění.⁶⁾

b) Osvobození osobní.

Z přičím osobních jsou osvobozeny:

1) Pozn. 2., lit. a) ku změn. pol. saz. ^{57/100} B), c) z r. 1862.

2) Slov. nář. spr. s. ze dne 3. října 1882 č. 1914. (Budw. VI. 1512.)

3) Pozn. 2., lit. b) ku změn. pol. saz. ^{57/100} B), c) z r. 1862.

4) Pozn. 2., lit. c) ku změn. pol. saz. ^{75/100} B), c) z r. 1862.

5) Pozn. 2., lit. d) ku změn. pol. saz. ^{57/100} B), c) z r. 1862; pak zák. ze dne 15. února 1877 § 1. (ř. z. č. 98).

6) Zák. ze dne 27. pros. 1880 § 2. (ř. z. č. 1 z r. 1881); zák. ze dne 15. dubna 1885 § 3. (ř. z. č. 51); zák. ze dne 28. pros. 1887 § 56. (ř. z. č. 1 z r. 1888); zák. ze dne 30. dubna 1888 § 75. (ř. z. č. 33).

1. Stát, fondy a ústavy, z pokladnice státní nadané, co do jmění jim náležícího, ač nemá-li povinnost ku placení ekvivalentu popl. stihnutí osobu třetí proto, že bylo jí přepuštěno pozívání neb právo užívací.⁷⁾

2. Majetníci beneficíi, jejich čistý příjem nečiní ročně více než 500 zl. r. m.⁸⁾ Jest-li však fond některý povinen kongruu doplniti, budiž ekvivalent od tohoto fondu zapravován.⁹⁾

2. Ustanovení tato jako výjimky neb odchylky od pravidla mítno přesně vykládati a na základě podobného výkladu bylo vysloveno:

ad a) 1. že není osvobozeno od ekvivalentu popl. obecní jmění, na němž hří pro jednotlivé osadníky právo užívání, není-li právo to pro tytéž osadníky dle § 321. v. z. o. ve veřejných knihách vyznačeno¹⁰⁾; že movilé jmění peněžných fondů kontribučenských v Čechách jest ekvivalentu popl. podrobeno, poněvadž v zem. zák. ze dne 7. června 1864 (zem. z. č. 26) není uvedena žádná míra, dle které by podíly jednotlivých účastníků měly býti určovány¹¹⁾; že práva várečná jsou předmětem ekvivalentu popl., mají-li samostatnou vložku v knihách pozenkových¹²⁾ atd.

Z kontribučenských fondů utvořené hospodářské záložny v Čechách a na Moravě jsou osvobozeny od placení ekvi-

⁷⁾ Pol. suz. $\frac{11}{15}$ lit. a) popl. zák. — Rozh. mín. fin. ze dne 30. března 1852 č. 11.213. (Felsenbrunn I. 295.)

⁸⁾ Zák. ze dne 15. února 1877, § 1. (r. z. č. 98).

⁹⁾ Zda-li fond kongruu doplňující dostává jakou dotaci z pokladny státní čili ne, jest co do poplatnosti fondu lhostejno. (Rozh. mín. fin. ze dne 25. června 1865 č. 7168. Příl. p. Kraj. č. 16, str. 86; p. Koruť. č. 24, str. 98; p. Štyr. č. 28, str. 104.)

Dostává-li se beneficíátům podpory z fondu kterého, aniž jest tento fond povinen podporu tu poskytovat a aniž veškerý příjem beneficíi s touto podporou převyšuje obnos 500 zl. ročně, nemůže ekvivalent popl. býti žádán a to od fondu proto, že není zákonem povinen kongruu doplniti, a od beneficíátu proto, že jest osobně osvobozen. (Rozh. mín. fin. ze dne 19. prosince 1869 č. 40.144. Příl. p. Kor. č. 19, str. 42 z r. 1870; p. Štyr. č. 11, str. 32 z r. 1870; p. Kraj. č. 11, str. 66 z r. 1870; p. Hor. Rak. č. 2, str. 5 z r. 1870; p. Dalm. č. 31, str. 116 z r. 1870.)

¹⁰⁾ Srv. nář. spr. s. ze dne 7. ledna 1879 č. 16. (Budw. III. 392.)

¹¹⁾ Srov. nář. spr. s. ze dne 1. července 1879 č. 1156. (Budw. III. 525.)

¹²⁾ Srov. nář. spr. s. ze dne 3. října 1882 č. 1914. (Budw. VI. 1512.)

valentu popl., jakmile podily jednotlivých účastníků byly rádně vyšetřeny a v matrice záložny patřičně vyznačeny.¹³⁾

Podle znění zákona nelze vůbec poskytnouti osvobození od ekvivalentu popl., když spojení dotyčeného práva s věcí nemovitou, kterou jednotlivci volně lze naložiti, není takové, že hodnotu nemovitosti té zvyšuje a že při převodech této nemovitosti tvoří sebou základ pro vyměření obyčejného poplatku z převodu.

ad a) 2. Má-li neplacení dani reálních osvoboditi od ekvivalentu popl., musí toto neplacení býti odůvodněno titulem věnování. Tak zvané osvobození dočasné (z titulu stavby), opírající se o § 3. zák. ze dne 24. května 1869 (ř. z. č. 88) neb o zákon ze dne 25. března 1880 (ř. z. č. 39), neposkytuje žádných nároků na osvobození od placení ekvivalentu popl.

ad a) 3. Co není ustanoveno k službám božím, nelze od ekvivalentu poplatkového osvoboditi. Na př. rozličná nadání pro zakupování potřeb kostelních.

Vzejde-li pochybnost o tom, zda-li záslužný dar kostelní jeví se věnováním bohoslužbě čili ne, budiž o té věci slyšán ordinariát a od výroku jeho nebudíž se odchylováno bez zvláštního svolení ministeria financí.

Sedadla kostelní nejsou ustanovena ke službám božím a buďtež proto podrobena ekvivalentu poplatkovému, avšak pouze dle své obyčejné hodnoty a nikoliv snad dle kapitalisované úplaty, jaké se dává za jejich užívání.^{14) 15)}

ad a) 4. Podobným fundacím neb nadacím jsou co do ekvivalentu popl. na rovně postaveny spolky, beroucí se za účely vyučovacími, dobročinnými a humanitními jakmile

¹³⁾ Srov. nář. spr. s. ze dne 7. května 1877 č. 575. (Budv. 1, 8.) a rozh. mín. fin. ze dne 8. ledna 1880 č. 32.216. (Přil. p. Mor. č. 1, str. 4.)

¹⁴⁾ Rozh. mín. fin. ze dne 7. ledna 1884 č. 38.355. (Přil. p. Mor. Rak. č. 10, str. 36; p. Štyr. č. 1, str. 4; p. Kraj. č. 7, str. 21; p. Mor. č. 5, str. 19.)

¹⁵⁾ Náleží-li komu právo užívání jistého místa v kostele neb v modlitebnici — jak porůznu to nalézáme v modlitebnicích židovských — kterým, jak mezi živými, tak i pro případ smrti volně může naložiti, jeví se právo takové právem užívání věci nemovité, které při převodu na osobu jinou jest předmětem poplatku procentového ($3\frac{1}{2}\%$ neb $1\frac{1}{2}\%$) a odpadá tedy povinnost platiti ekvivalent poplatkový. (Rozh. mín. fin. ze dne 20. dubna 1857 č. 19.790. Přil. pro Hal. str. 108.)

movité jmění těchto spolků dle jejich stanov účelům naznačeným nemůže býti odňato.¹⁶⁾

Zde jest osvobozovacím titulem účel vyučovací, dobročinný a humanitní. Přesné určení jeho mezi bude porůznu dosti obtížné, poněvadž obyčejná mluva má mnohem širší pojem o dobročinnosti a humanitě, než-li zák. popl. Má-li zmíněné osvobození od ekvivalentu míti místo, musí účely a skutky, o něž jde, přihlížeti výhradně k dobročinnosti a humanitě, musí totiž výhradně přihlížeti ku pěstování blaha člověčenstva vůbec, a ku zmírnění nouze a bídě lidské zvlášť. Pěstování těchto účelů mimochodem neb vedle účelů jiných, aneb spočívá-li plnění účelů těch na dávece a prořidávce, nevyhovuje podmínce v příčině osvobození od ekvivalentu popl. zákonem stanovené.

Proto nelze toto ustanovení vztahovati ku spořitelárnám,¹⁷⁾ ku vzájemným pojišťovnám,¹⁸⁾ k matici školské, k zemským a domestikálním fondům,¹⁹⁾ k seminářům duchovním a chlapeckým, nejde-li o jmění, ustanovené k účelům vyučovacím.²⁰⁾

Podobně není jmění řádu německého od ekvivalentu popl. osvobozeno; pouze movitému jmění, které trvale jest věnováno dobrovolné zdravotní službě téhož řádu v době války a pokoje, nelze osvobození to odepřítí,^{21) 22)} a pod.

¹⁶⁾ Nař. mín. fin. ze dne 4. července 1864 č. 31.748. (Věst. mín. fin. č. 33, str. 283.) — Nař. mín. fin. ze dne 25. května 1890 § 19., al. 6. (č. z. č. 101.)

¹⁷⁾ Rozh. mín. fin. ze dne 21. ledna 1865 č. 51.060. (Přil. p. Kor. č. 15, str. 50; p. Kraj. č. 14, str. 70; p. Tyr. č. 5, str. 10.)

¹⁸⁾ Srov. nář. spr. s. ze dne 31. října 1882 č. 2090 a ze dne 24. září 1887 č. 2495. (Budw. VI. 1543; XI., 3664.)

¹⁹⁾ Rozh. mín. fin. ze dne 7. listopadu 1855 č. 36.226. (Přil. p. Rak. č. 42, str. 107.) — Srov. též nář. spr. s. ze dne 16. května a 27. listopadu 1883 č. 1112 a 2719; pak ze dne 5. února a 31. května 1884 č. 238 a 1209. (Budw. VII. 1766, 1926, VIII. 2009 a 2152, IX. 2540, 2718.)

²⁰⁾ Vydřezování noviců a chovaneč nelze pokládati za účel vyučovací. (Nař. mín. fin. ze dne 25. května 1890 § 19., al. 2—3. č. z. č. 101.)

²¹⁾ Nař. mín. fin. ze dne 6. listopadu 1871 č. 33.823. (Věst. mín. fin. č. 39, str. 204.)

²²⁾ Taktéž mají býti ekvivalentu poplatkovému podrobny kapitály fondů školních a nemocničních, pokud listinou nebylo prokázáno, že úroky z nich ustanoveny a určeny jsou na vždy k účelům vyučovacím, školním resp. nemocničním a podobně mají býti poplatny knihovny klášterské, když jsou jměním korporace a nejsou jměním samostatným, od této korporace oddě-

Naproti tomu mají býti osvobozeny od ekvivalentu popl. pokladnice pomocné, pak náradí a náčiní dobrovolných spolků hasičských, prokáže-li se stanovami spolkovými trvalé věnování jmění toho k účelům dobročinným a humanitním, taktéž náradí hasičské, kteréž, ač jest jměním obecním, přenechává se úmluvou k užívání dobrovolnému sboru hasičskému.²³⁾

ad b) Toto osvobození od ekvivalentu popl. jest výhradně osobní a nijak věčné, a proto odpadá příčina osvobozovací, není-li obročí duchovní obsazeno. Matice náboženská jest v těchto případech pouze oprávněna, požadovati z důvodu obročí, co vybude po srážce ekvivalentních částí, na dobu interkalární vycházejících, necht' jde o obročí starého nadání neb o obročí zřízená Josefinským regulováním far.

Poplatkový ekvivalent za dobu interkalární budíž zde zapraven po jejím ukončení najednou od fondu interkalárního (matice náboženské).²⁴⁾

Zákonem ze dne 19. dubna 1885 (ř. z. č. 47) byl odstraněn rozdíl mezi duchovním obročím staro- neb novonadaným, a poněvadž dle § 9. téhož zák. také majitelé obročí staronadaných mají nárok na dovršení kongruy z matice náboženské, budíž touto poplatkový ekvivalent povždy placen, necht' jde o beneficium staronadané neb novonadané.²⁵⁾

Z téže příčiny, že osvobození toto jest osobní, jakož i na základě zásady, že ekvivalent popl. má býti placen ze jmění osob právnických, budíž pro uvažování otázky, má-li osvobození míti místo čili nie, hledáno jediné k příjmu, který dochází z majetnictví benefícia a z práv benefícia

leným a taktéž korporací trvale věnovaným k účelům vyučovacím. (Nař. mín. řn. ze dne 25. května 1890 § 19., al. 4. — ř. z. č. 101.)

²³⁾ Nař. mín. řn. ze dne 25. května 1890 §§ 14. a 19. al. 7. (ř. z. č. 101). — Rozh. mín. řn. ze dne 13. dubna 1885 č. 9831. (Pril. p. Dol. Rak. č. 3, str. 5; p. Hor. Rak. č. 10, str. 50; p. Štyr. č. 4, str. 12; p. Kor. č. 6, str. 35; p. Kraj. č. 8, str. 30; p. Přím. č. 8, str. 177; p. Čechy č. 6, str. 25; p. Mor. č. 2, str. 6; p. Slez. č. 2, str. 5; p. Halič č. 16, str. 65.)

²⁴⁾ Nař. mín. řn. ze dne 25. května 1890 § 20. (ř. z. č. 101). — Rozh. mín. řn. ze dne 18. února 1885 č. 37.138. (Pril. p. Kor. č. 4, str. 18; p. Kraj. č. 2, str. 6; p. Dol. Rak. č. 2, str. 3; p. Hor. Rak. č. 7, str. 39; p. Mor. č. 1, str. 2; p. Tyr. č. 3, str. 5). — dlo. ze dne 30. ledna 1890 č. 41.302. (Pril. p. Korul. č. 9, str. 34; p. Hor. Rak. č. 9, str. 33.)

²⁵⁾ Vým. mín. řn. ze dne 9. srpna 1887 č. 13.622. (Pril. p. Kraj. č. 10, str. 53.)

na určitá plnění buďsi hotovými, buďsi plodinami, na plnění vzájemném neb na odplatě nezávislá, nemajíc zření k jinému příjmu osobnímu, jenž nepochází z prebendy. Nemůže tedy ani doplnění kongruy za příjem z benefícia pokládáno býti, ani osobní přídavek neb podpora, poskytovaná majetníkovi benefícia z matice náboženské,²⁶⁾ ani plat školní, ani peníz obětní, ani jiné příjmy vůbec, kterých se dostává beneficiátovi, buďsi jako odplaty, buďsi jako dobrovolných dávek za služby jim konané, ku kterým se též čítá sloužení mši svatých.²⁷⁾

Taktéž nelze přihlížeti k tomu, co přísluší farnímu beneficiátovi ze zvláštních fundací, z nichž se zvlášť vyměřuje ekvivalent.

Z této příčiny není při vyměrování ekvivalentu popl. z beneficií rozhodující doba, od které jest beneficiát v držení benefícia, nýbrž doba, od které předmět nějaký stal se částí benefícia. (§ 87.)²⁸⁾

Při posuzování titulu osvobozovacího sluší přihlížeti — jak uvedeno — pouze k příjmům z benefícia plynoucím a základem pro zjištění těchto jsou výnosné výkazy, jak politickými úřady zemskými číselně byly adjustovány.

Při vyhledávání toho, co beneficiátovi z prebendy čistého vybude, sluší mezi výdeje položiti a od hrubého příjmu odpočísti:

α) výdej za každého kněze pomocného, jež beneficiát vydržovali jest povinen, částkou ročních 210 zl.; je-li příjem kněze pomocného nadán, buďž počítán příjem nadaný, i kdyby činil více než 210 zl. ročně; pak-li by činil méně, buď počítán menší příjem a to, co na 210 zl. schází;

β) výlohy, které dle ustanovení nadaení listiny beneficiát jest povinen činiti ze jmění prebendy k dobrému nějaké jiné osoby neb ústavu, na př. k dobrému nějakého kostela, školy, nemocnice atd.;

²⁶⁾ Nař. mín. fin. ze dne 26. července 1880 odst. 20. (ř. z. č. 102). — dto, ze dne 25. května 1890 § 19., al. 4. a 9. (ř. z. č. 101).

²⁷⁾ Nař. mín. fin. ze dne 28. února 1864 č. 52.591, odst. 1. (Věst. mín. fin. č. 15, str. 163). — dto, ze dne 3. září 1864 č. 22.253, odst. 1. (Věst. mín. fin. č. 45, str. 358.)

²⁸⁾ Rozh. mín. fin. ze dne 3. března 1863 č. 10.029. (Pril. p. Hal. č. 10, str. 36; p. Mor. č. 4, str. 26; p. Krak. č. 7, str. 15; p. Štyr. č. 14, str. 59; p. Dahn. č. 6, str. 49.)

7) veškery daně a veřejné dávky s přírůžkami, pasivní úroky atd., které zapravovali beneficiát jest povinen.²⁹⁾

Jsou-li dány a splněny podmínky pro osvobození od ekvivalentu, budiž tomuto zproštění zjednána platnost a budiž za úřední uznání osvobození toho žádáno. Z povinnosti úřední nemá zde nikdy býti jednáno, nýbrž má býti přenecháno jednolliým beneficiátům, aby přivedli k platnosti zákonní důvod osvobozovací.³⁰⁾

3. Odpadne-li příčina, ze kteréž osvobození od ekvivalentu popl. bylo vysloveno, počne se ihned poplatnost věci, byvší až dosud osvobozené. Sami sebou se však rozumí, že bezvýjimečně zůstává v platnosti zásada vyslovení, dle které má počítí se povinnost ku placení ekvivalentu po uplynutí 10 let od posledního předvodu věci počítajie.

Při zvýšení obnosu obročního přes částku, která osvobozuje osobně beneficiáta od placení ekvivalentu, budiž za počátek poplatnosti zvýšeného obročí pokládána doba, od které zvýšení to úředně bylo uznáno.^{31) 32)}

²⁹⁾ Nař. mín. řn. ze dne 26. července 1880 odst. 20. (ř. z. č. 102); úto. ze dne 25. května 1890 § 19., posl. al. (ř. z. č. 101).

³⁰⁾ Nař. mín. řn. ze dne 26. července 1880 odst. 20. (ř. z. č. 102). — dlo. ze dne 25. května 1890 § 19., al. 1. (ř. z. č. 101). — Rozh. mín. řn. ze dne 20. listopadu 1877 č. 25.445. (Přil. p. Kor. č. 10, str. 25.)

³¹⁾ Srv. nář. spr. s. ze dne 16. ledna 1882 č. 76. (Budw. III. 164.)

³²⁾ Ministerium finanř rozhodnutím svým ze dne 4. ledna 1893 č. 15.302 (Přil. p. Hor. Rak. č. 6, str. 39; přil. p. Mor. č. 7, str. 31 z r. 1894) nariřilo, by pro nyní jdoucí V. desetiletí v příčině obročí, jejichž držitelům předsuřtí osvobození od placení ekvivalentu poplatkového, následujících výhodnějších ustanovení bylo řetřeno:

„1. Žádá-li za osobní osvobození od placení ekvivalentu poplatkového obroční kurat, k němuž vztahuje se zákon o kongruē, aneb i držitel tak zvaného jednoduchého obročí, jejichž čistý příjem z obročí dle § 19., odst. 11. nariření mín. řn. ze dne 25. května 1890 (ř. z. č. 101) vyřetřený nepřevyšuje ročně 500 zl., budiž osvobození vysloveno, a to při beneficiu simplex bez výjimky, při kurátním beneficiu však s vyhražením, které jak beneficiátovi, tak správě matice náboženské ihned má býti sděleno, že totiž v případě, když by za přičímou uprázdnění se jednoho neb více systemisovaných míst výpomocných beneficiátův osobní příjem z obročí zvýřil se nad částku 500 zl. tak, že z tohoto přebytku lze zcela neb částečně uhraditi ekvivalent poplatkový, tento bude muset býti uhrazován po dobu uprázdnění (vakanee) místa kněze výpomocného.

2. Majitelům jak kurátních tak i jednoduchých beneficií, jejichž čistý roční příjem, naznačeným způsobem vyřetřený, převyšuje sice 500 zl., avšak ne tou měrou, by přebytek ten stačil k uhrazení vycházející roční kvoty ekvivalentu poplatkového, budiž pro V. desetiletí ekvivalent ukládán pouze roční částkou.

§ 90.

Doba, pro kterou se předepisuje ekvivalent poplatkový.

Ekvivalent poplatkový se předepisuje povždy na jedno desetiletí.¹⁾ Veškerá povinnost rozdělí se však na stejné roční části, které mají býti odváděny v určitých lhůtách napřed splatných a to 1. lednem, 1. dubnem, 1. červencem a 1. říjnem každého roku.²⁾

Základem příznání ku vyměření ekvivalentu popl. a vyměření samého jest — jak uvedeno — stav jmění, jaký byl počátkem (1. lednem) každého desetiletí a proto platí zde také zásada, že změny ve stavu jmění, udavší se během desetiletí, buďsi že bylo jmění zvětšeno, nebo zmenšeno, nemohou již měniti předpis, opírající se o základy nezměnitelné, t. j. o stav jmění na počátku periody poplatkové.

Povinnost ku placení ekvivalentu popl. dlužno proto co do objektu i co do subjektu povždy posuzovati dle stavu věcí, jak se měly na počátku periody ekvivalentové. Proto nemá zejména žádného vlivu na vyměření již ekvivalent, splatí-li se passiva v době předepsání.³⁾

Pouze výjimečně lze ke zvláštní žádosti snížení předepsaný již ekvivalent poplatkový během desetiletí, když stane se změna ve stavu jmění tím, že se věc nemovitá na jiného převede, aneb že jmění movité přemění se ve jmění nemovité, když se vůbec stane změna ve jmění, která má v zápětí předepsání řádného poplatku z převodu věci nemovité. Věnování věci movité během desetiletí k rozličným účelům,

která se rovná částce, převyšující 500 zl. vyšetřeného jistého příjmu beneficijátova za rok; zbytek buďž odepsán ve smyslu odst. předcházejícího buď bezvýhradně aneb s vyhrazením tam uvedeným.

3. Za kurátní beneficia, pro která bylo vysloveno osobní osvobození, nebudíž pro V. desetiletí požadováno zapravení ekvivalentu poplatkového od matice náboženské.

4. Vrácení zapravených smad již částek na ekvivalentu poplatkovém z matice náboženské nemá míti místa.*

¹⁾ Nař. min. ze dne 3. května 1850 odst. 1. (č. z. č. 181).

²⁾ Zák. ze dne 18. března 1872 § 1. (č. z. č. 33). — Nař. min. fin. ze dne 26. července 1880 odst. 26. (č. z. č. 102); dlo. ze dne 25. května 1890 § 28. (č. z. č. 101).

³⁾ Nař. min. fin. ze dne 25. května 1890 § 17. (č. z. č. 101).

byl i bylo převedeno jmění lakové na jiného, nemá proto žádného vlivu na ekvivalent již předepsaný.^{1) 2)}

Pochybnost by snad mohla nastati v případech, když cestou vyvlastnění převede se úplatně věc nemovitá s osoby ekvivalentu podrobené na osobu takéž ekvivalentu platící, a když poslednějši, která by měla platiti polovici řádného poplatku (v § 67. odst. 4.) jest od poplatku osvobozena, takže pak za podobný převod vůbec placení poplatku odpadne. Uváží-li se však, že při nuceném postoupení postupující od placení poplatku za toto právní jednání vůbec jest osvobozen, a že výjimečně osvobození nabývajícího od poplatku nemůže nijak býti na škodu donucenému postupujícímu, lze za to míti, že i v těchto případech může od postupujícího s výsledkem býti žádáno za odepsání popl. ekvivalentu pro rata temporis et quanti.

Ekvivalent poplatkový má býti eráru náhradou za poplatek z převodu jmění, jaký platiti jsou povinny osoby fyzické. Dle podstaty své měl by býti uhrazen najednou, a ustanovení, že má býti placen ve lhůtách, jeví se výjimečnou výhodou pro ty, jimž ekvivalent jest platiti. Touto zásadou jsou odůvodněna právě uvedená ustanovení, že z pravidla nelze na ekvivalentu vyměřeném co měniti, poněvadž se vyměření jeho opírá o základy již dříve dané, o základy nezměnné. — Z této zásady plyne, že na výměre ekvivalentu též se strany eráru nemá nic býti měněno. Víci tomu nelze schvalovati a za odůvodněný míli obsah § 27. nar. mín. fin. ze dne 25. května 1890 (ř. z. č. 101), dle kterého byla eráru vyhrazena změna přírážky (25%) k ekvivalentu popl. Přírážka k ekvivalentu není ničím jiným, než-li zvýšením procenta, jakým se ekvivalent ukládá, a je-li tento definitivně vyměřen, jest sebou i přírážka definitivně vyměřena, a nelze-li na ekvivalentu správně vyměřeném po 10 let co měniti, nelze po našem náhledu též co měniti na přírážce.

¹⁾ Nar. mín. fin. ze dne 20. prosince 1862. (ř. z. č. 102); — dle. ze dne 26. července 1880 odst. 1. a 14. (ř. z. č. 102).

²⁾ Z té příčiny nemohou býti osvobozeny od placení ekvivalentu popl. před uplynutím celého desetiletí peněžná fondy kontribučenské v Čechách, když jmění to před uplynutím desetiletého období bylo zcela neb částečně věnováno k účelům jiným, na př. ke stavbě školy, silnic a pod. (Nál. spr. s. ze dne 28. května 1882 č. 1094 a ze dne 4. února 1886 č. 268. — Rudw. VI. 1415 a IX. 2392.)

§ 91.

Přiznání majetku.

1. Aby ekvivalent popl. mohl býti vyměřen, má k tomu cíli podáno býti přiznání (lasse) osobami, jimž jest spravováti jmění, o něž jde, aneb jimž jest zastupováti tu kterou osobu právníkou proti úřadům,¹⁾

Přiznání podati náleží:

1. za církevní a světské nadace, bez rozdílu jich účelů, jejich správěm.

2. za neinkorporovaná beneficia, za jmění arcibiskupství a biskupství požívatelům, a jsou-li uprázdněna, jejich administratorům, provisorům (správěm interkalárních důchodů);

3. za kostely správěm jmění zádušního, za katedrální a kollegiální kapituly, probošství, ústavy, kláštery a za jiné církevní korporace (konventy) představeným;

4. za zemský majetek (zemský fond, domestikální fond) a za jiné účelně jmění zemi spravované, zemskému výboru;

5. za obec (místní obec, obecní část, okresní, konkurenční obec a pod.) představeným (starostlům) obcí;

¹⁾ O osobách, jež ekvivalentem popl. jsou povinny, má býti při úřadě záložen a v evidenci držen zvláštní katastr, který se skládá ze 2 částí, totiž

1. ze seznamu osob, kterým ekvivalent skutečně byl předepsán, a

2. ze seznamu osob právnických, jimž na zákl. zákona bylo přifknuto osvobození od placení ekvivalentu ze jmění movitého.

Úřady mají tedy vědomost o jednotlivých osobách právnických a vyzývají před uplynutím desetiletí osoby ekvivalentem poplatné zvláště, by povinná přiznání podaly, ač zákonem nebylo tak úřadu za povinnost uloženo.

Rozhodnutím mín. fin. ze dne 20. října 1890 č. 35.669 (příl. p. Hal. č. 24, str. 78) bylo úřadům finančním nařizeno, že vůbec není potřeba ku podání přiznání vyzývati právníké osoby, které dle platných zákonů jsou co do movitého jmění od ekvivalentu osvobozeny, ač nemají-li jmění nemovitého, a pak osoby právníké, pro které v předešlém neb v předešlých desetiletích bylo vydoveno osvobození od ekvivalentu z přechý věnování jmění k účelům osvobození dle zákonů odňvodňujícím, a mají býti vyzvány pouze ku předložení stanov, resp. k prokázání titulu osvobozovacího, ač nebyly-li během posledního desetiletí změněny stanovy. — Z tohoto nelze ovšem sledovati, že osobu, ekvivalentem poplatná sprostěna jest povinnosti podati přiznání, když by nedopatřením snad k tomu nebyla úřadem vyzvána.

6. za spolky a ústavy, akciové podniky, za ležítstva, dle § 137. a násl. hor. zák. ze dne 23. května 1854 (č. z. č. 186) zřízená a za horní podniky a jiné výdělkové společnosti a pod. říditelům, představeným neb jiným zmocněncům a zákonným zástupcům.²⁾

2. Nemovité jmění budíž příznané dle vzorů zvlášť předepsaných.³⁾ Jmění beneficí, kostelů a nadací budíž příznané každé zvlášť o sobě a ne smíšené.³⁾

Společnosti, spolky a ústavy, zavázané k veřejnému kladení účtů, přiložtež ku příznání také rozvahu, resp. účetní závěrku za poslední rok, novému desetiletí předcházející.⁴⁾

V příznání má býti pojato veškeré jmění, tedy i jmění, pro které se žádá za osvobození od ekvivalentu, a budíž též uvedeny sebou důvody osvobozovací.⁵⁾

Nemovitosti, ze kterých má býti placen ekvivalent později (po započeti desetiletí), nebudě do příznání zapisovány, nýbrž budě popsány ve seznamu dle vzoru taktéž zvlášť předepsaného s uvedením předmětu, právního titulu nabyvatelů v době nabytí (u stavení budě data tato podána v přičině stano-
viště), pak úřadu, u něhož poplatek za nabytí byl předepsán, a příslušného rozkazu platebního.

Proto také právnické osoby, které by dne 1. ledna (na počátku desetiletí) ještě netrvaly 10 let, podati mají prozatím svrchu řečený seznam o svých věcech nemovitých.⁶⁾

²⁾ Nař. mín. řu. ze dne 25. května 1890, § 3. (č. z. č. 101).

³⁾ Formuláře pro sdělení těchto příznání (fascé) předepsané lze za nepatrnou náhradu nákladu pořizovacího dostati při veškerých úřadech ekvivalent poplatkový vyměňujících a taktéž při úřadech, kterým prodej tiskopisů těch zvlášť byl přikázán; na př. v Praze při úřadě děchodkovém.

⁴⁾ Pravidlem budě, že není žádných pochybností o tom, co které osobě právnické náleží, kteréž pravidlo ovšem není bez výjimky; zejména při otázkách, co náleží kostelu a co farsě neb beneficii, nejsou poměry tak jasny, aby porážnu nežádaly zvláštních rozřešování. Tak musilo zvlášť býti na př. vysloveno, že mešní kapitály nadační nejsou jměními fary, nýbrž kostela, protože tomuto má též býti z nich ekvivalent popl. předepsán. (Srov. rozh. mín. řu. ze dne 9. listopadu 1878 č. 25.772. Příl. p. Čechy č. 14, str. 77.)

⁵⁾ Nař. mín. řu. ze dne 25. května 1890 § 4. (č. z. č. 101).

⁶⁾ Tamtéž § 7.

⁷⁾ Pro podání fascí a vyplnění formulářů byla v § 5. a 6. na nařízení mín. řu. ze dne 25. května 1890 (č. z. č. 101) vyslovena ustanovení bližší:

Naproti tomu řádná přiznání o věcech dotčených budte podána do 8 dní, počítajíc ode dne, kdy nastane povinnost zapraviti ekvivalent s udáním ceny dle poměrů dne, kterého tato povinnost nastala.⁷⁾

Osoby právnické, jejichž movité jmění tvoří se ponejvíce z malých darů neb odkazů, mohou býti sprostěny povinností podávati přiznání pro každý jednotlivý případ, když předloží koncem každého roku výkaz všech částí jmění, během téhož roku poplatnými se stavších.⁸⁾

3. Movité jmění budíž přiznáno dle zvlášť předepsaného vzoru ve způsobě inventáře pozůstalostního.

Co se dotýče veřejných obligací a papírů cenových, který mají kurs bursovní, uveden buď druh, čas vydání, suma nominální, na kterou svědčí, serie a čísla, míra úroková, mají-li jakou, a cenu kursovní, a jest-li takových papírů více, budíž přiložena ku přiznání jich specifikace.

§ 5. „Má-li strana ekvivalentu podrobená nemovité věci, ležící v rozdílných okresích berních, budíž učiněna zvláštní fassa pro každý berní okres o věcech nemovitých v něm ležících.

Každá fassa budíž o sobě uzavřena.

Tyto zvláštní fassy budtež na titulním listě nepřekřítě aritmeticky číslovány.

Závěry budtež ve zvláštním výkazu podle vzorce příslušného tiskopisu v též pořádku ustanoveny a pak budíž položen veškerý resultát.

Tento výkaz, jenž opatřen budíž nápisem „Sestavení“, činiti má sebou obal (svrchní arch) pro jednotlivé fassy aritmeticky spořádané.

Poplatník necht' podepíše se v každé fassí a v každém zvláštním sestavení závěr, dolože místo a datum.

Nemůže-li za příčinou svého bydliště o své fassí dávatí ústních vysvětlení, jichž potřebí, necht' k tomu konci pojmenuje někoho v okresu, kdo příslušné okolnosti zná, a zmocní jej takě, aby, bylo-li by toho třeba, učinil platnou úmluvu s orgány správy berními o základy výměření poplatku.“

§ 6. „Pozemky téže kultury budte uvedeny dle svých parcelních čísel, avšak stačí jich rozlohu, čistý užitek a daň z nich udati toliko úhrně.

Stavení budte uvedena a popsána dle příkazů daných.

Stavení vystavěná na pozemku, jež osoba ekvivalentu podrobená drží déle než-li 10 let, bud' přiznáno, byl i ještě 10 let nestálo, poněvadž pro počátek ekvivalentní povinnosti není rozhodnou okolností, kdy stavení bylo vystavěno, nýbrž kdy staveniště bylo nabyto.“

⁷⁾ Tamtéž §§ 9., 11., al. 1. — Nař. min. fn. ze dne 26. července 1880. odst. 1. a 14. (ř. z. č. 102).

⁸⁾ Nař. min. fn. ze dne 26. července 1880 odst. 16 (ř. z. č. 102); — dto. ze dne 25. května 1890 § 21., al. 2. (ř. z. č. 101).

Ve příznání budíž sebou udáno mnoho-li bylo v pokladně hotových peněz dne 1. ledna, nehledě k účelu a vynaložení jich.

Úroky budle vůbec uvedeny jen tehdy, když jsou zadrželí z doby do 1. ledna toho desetiletí, pro které se příznání podává.⁹⁾

Ku příznání veškerého movitého jmění budíž pak připojen výkaz stavu passivního, který byl té doby, k níž se příznání vzta- huje, na jmění movitém a na tuzemském jmění nemovitém a konečně budíž uveden zbytek jmění ekvivalentu podrobený.

Vázla-li by však passiva zároveň na nějakém nemovitém jmění poplatníkově nacházejícím se v zemi cizí anebo v zemích uherských, budíž srážena z movitého jmění ta část passiv, která dle všeobecných pravidel poplatkového zákona (v. § 71, odst. 7-8.) poměrně vychází na nemovité jmění v zemích rakouských ležící. Proto nebude lze srážeti passiva, která vázou výhradně na poplatníkově nemovitém jmění nacházejícím se v zemích cizích nebo uherských.

Kapitály aktivní i passivní budle uvedeny v ceně nominální i skutečné. Spláti-li se passiva v době předepsání, nemění se tím ničeho ve výměře poplatku. (v. § 90.)

Při cenění nadací (zvláště nadací mešních) nebudle sráženy povinnosti, které se mají z nadace plniti. Tyto povinnosti budle uváděny jen tehdy, když se žádá, by byla nadace poplatku sprostěna.¹⁰⁾

4. Práva požitková, ze kterých se platí ekvivalent popl., budle příznána dle zvláštního opět předepsaného vzoru.

Napřed budle položena práva, která počítají se k věcem nemovitým, jako jsou vůbec právo myslivosti, rybářství, právo mlýnské, a výčepní atd. Po těchto budle řaděna práva, která se počítají k věcem movitým, jako jsou vůbec právo tržní, mýtní, převozní atd.

Každý druh bud zvlášť uzavřen.¹¹⁾

5. Příznání povinná budle podána:

a) při jmění, které již počátkem desetiletí jest ekvivalentu podrobeno, do konce dubna prvého roku desetiletí. Do té

⁹⁾ Nař. mín. fin. ze dne 25. května 1890 § 13. (č. z. č. 101).

¹⁰⁾ Tamtéž §§ 16., 17., odst. 18.

¹¹⁾ Nař. mín. fin. ze dne 25. května 1890 § 12., al. 1. (č. z. č. 101).

doby má též býti podán seznam jmění, při kterém má se počítí poplatnost teprve během desetiletí;¹²⁾

b) při jmění, pro které během desetiletí nastane povinnost platiti ekvivalent, do 8 dnů od té doby, kdy tato povinnost nastala;¹³⁾ a

e) při výdělkových společnostech, které původně zřízeny byly na 15 neb méně let, jejichž trvání však dodatečně bylo nebo bude prodlouženo tou měrou, že pokrývají úhrnem více, než 15 let, buďtež podána příznámi do 8 dni, počínajíc ode dne ustanoveného neb povoleného prodloužení, po případě ve lhůtách sub a) a b) naznačených.¹⁴⁾

6. Příznámi buďtež podána:

1. od ekvivalentních poplatníků ve Vidni, v Praze a ve Lvově a politickém okresu Lvovském, pak v Hor. Rakousích, v Solnohradsku, Krájině, ve Slezsku, v Přímoří a Bukovině při úřadech, poplatky vyměřujících, v těchto městech a zemích zřízených;

2. ode všech ostatních poplatníků ekvivalentních v zemích rakouských při říditelstvích finančních, v jejichž obvodu mají své sídlo;

3. od poplatníků, vůč zemí rakouských (v zemích uherských aneb v cizině) bydlících, při centrálním taxovním a poplatky vyměřujícím úřadě ve Vidni.¹⁵⁾

Nepodal-li ekvivalentní poplatník příznámi, po případě oznámení v čas, buďtež dle zásad všeobecných vybirán ekvivalent dvojnásobný po celou dobu, na kterou se ekvivalent vyměří.

Podobné buďtež dle všeobecných zásad naloženo co do předepisování trestu pro zatčení jednolivých věcí, neb pro nesprávné udání (§ 171., odst. 3., lit. e) a co do placení úrokků z prodlení, když v čas nebylo zapláceno (§ 165.).¹⁶⁾

¹²⁾ Tamtéž § 20.

¹³⁾ Tamtéž § 21., al. 1.

¹⁴⁾ Tamtéž § 22.

¹⁵⁾ Tamtéž § 23.; nař. ml. lu. ze dne 20. března 1891 (ř. z. č. 40).

¹⁶⁾ Tamtéž §§ 24., 30.